

DEDE KORKUT

Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi
The Journal of International Turkish Language & Literature Research
Cilt/Volume 9 Sayı/Issue 22 Ağustos/August 2020 s. 52-119
DOI: <http://dx.doi.org/10.25068/dedekorkut327>
Mainz-Almanya/Germany

Araştırma Makalesi / Research Article

Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'nin Bilinmeyen Bir Eseri: "Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif"

An Unknown Work Of Hafız Huseyin Ayvansarayi: "Mecmu'atu'l-Leta'if Sandukatu'l-Ma'arif"

Öz

Osmanlı'da edebî ve kültürel alanlara ilgi duyan, ömrünün büyük bir kısmını bu alanlardaki çalışmalara hasrederek yaşadıkları dönemde toplumun sahip olduğu ilmi ve kültürel birikimlerin gelecek nesillere aktarılmasında köprü vazifesi gören birçok aydın yetişmiştir. Bunlardan biri de 18. yüzyılda Osmanlı'nın tarihi, mimari, edebî ve kültürel birikimleri üzerine kafa yoran ve âdeta ömrünü bu değerleri kayıt altına almakla geçiren Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'dir. Emsaline nadir rastlanan Osmanlı münevverlerinden biri olan Hüseyin Ayvansarâyî'nin hayatı hakkında eldeki bilgiler oldukça sınırlı olsa da kaleme aldığı *Hadîkatü'l-Cevâmi'*, *Mecmû'a-i Tevârih* ve *Eş'âr-nâme-i Müstezâd* gibi önemli eserler, onu şöhret sahibi yapmıştır. İyi bir edebî zevke ve kültürel birikime sahip olduğu anlaşılan Ayvansarâyî, yaşamış olduğu dönem ve öncesinde yazılmış olan eserleri inceleyerek bu eserlerde tesadüf ettiği, kendine göre ilginç ve özgün gördüğü şiirlerden bir mecmua tertip etmiştir. Bu çalışmada Ayvansarâyî'nin şimdiye kadar varlığı bilinmeyen *Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif* adını verdiği bu şiir mecmuasının şekil ve muhteva özellikleri üzerinde değerlendirmelerde bulunulmuş ve eserdeki şiirlerin MESTAP'a göre tasnifi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klasik Türk edebiyatı, Mecmua, Hafız Hüseyin Avvansarâyî, Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif.

Abstract

Many highbrows who were interested in the literal and cultural fields in Ottoman, had duty of bridge in transferring the society's scientific and cultural knowledge to the next generations in their period as devoting the great part of their life to the workings in this field grew up. One of them Hafız Hüseyin Avvansarayi who pondered on Ottoman historical, architectural, literal and culture knowledge in 18th century and spent his life to record those values. Even if the information about Hüseyin Avvansarayi's life who is one of unique Ottoman intellectual ones is limited, his important works such as *Hadîkatü'l-Cevâmi'*, *Mecmû'a-i Tevârih* and *Eş'âr-nâme-i Müstezâd* made him famous. Ayvansarâyî who was understood to have a well pleasure and cultural knowledge organized a review of poetries that he came across in these works, thought them as interesting and genuine in his mind as examining the works written in the period when he lived and before it. In this study, some evaluations were made on the form and content features of this poetry journals review that Avvansarayi

Yunus KAPLAN*

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Zahide EFE**

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Sorumlu Yazar/ Corresponding Author

*Doç. Dr.
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Fen-Edebiyat
Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Osmaniye-Türkiye.
Elmek: yunuskaplan80@gmail.com.
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2421-253X>

**Ar. Gör.

Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Fen-Edebiyat
Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
Osmaniye-Türkiye.
Elmek: zahide_efe@outlook.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1411-4557>

Makale Geçmişi/ Article History

Geliş Tarihi: 26.02.2020
Kabul Tarihi: 12.04.2020
E-yayın Tarihi: 15.08.2020

named it as *Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif*, that its existence has not been known up to now, and the poetries in this work were classified according to MESTAP.

Keywords: Classical Turkish Literature, Journal, Hafız Hüseyin Avvansarayi, Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif.

Giriş

Klasik Türk edebiyatında divanlar ve mesnevilerle birlikte en önemli eser türlerinden biri de mecmualardır. Sahip oldukları zengin muhtevalarıyla edebiyat araştırmacılarına önemli imkânlar sağlayan bu eserler, her dönem için önemini muhafaza etmiştir. Özellikle son zamanlarda bilinen klasik Türk edebiyatı metinlerinin çalışılması ve bu alanda çalışılacak orijinal metinlerin sınırlı olması farklı konular çalışmak niyetinde olan araştırmacıları yeni arayışlara sevk etmiş ve bunun neticesinde de mecmualar metin çalışmak isteyenlerin âdeta can simidi hâline gelmiştir. Hâl böyle olunca belli bir dönem ihmal edilmiş gibi görünen mecmualar, hak ettikleri gerçek ilgiyi görmeye başlamış ve bu eserler üzerinde yapılan çalışmaların sayısı her geçen gün daha da artmıştır. Yapılan bu çalışmalarla, hem klasik Türk edebiyatının sahip olduğu farklı zenginliklerin ortaya çıkarılması hususunda önemli veriler ortaya konulmakta hem de bu alanda yapılacak olan çalışmalar için yeni zeminler oluşturulmaktadır.¹

Bu süreçte çok daha farklı mecmuaların incelenip bunların sahip oldukları şekil ve muhteva özelliklerinden hareketle yeni tespitler ve değerlendirmeler yapılarak bu eserlerin önemi birçok yönüyle ortaya konmuştur.² Aynı zamanda bu çalışmalardan elde edilen veriler, bu eserlerin sahip oldukları özellikler itibarıyla da yeniden tasnife tabi tutulmalarını gerekli kılmıştır. Bu gereklilikten hareketle birçok araştırmacı³ elde ettikleri veriler ışığında mecmuaları şekil ve muhteva yönünden sınıflandırmaya tabi tutmuştur.⁴

Bu sınıflandırmalarda karşımıza çıkan mecmua türlerinden biri de derleyeni belli olan mecmualardır. Bu türdeki mecmualar, hem yazıldıkları dönemlerin şiir zevklerini yansıtmaları hem de derleyenlerinin şahsi tercihlerine göre şiirlerin nazım şekilleri ve türlerinin de göz önünde bulundurulmaları bakımından birçok mecmuaya göre farklılık arz eder. Bu çalışmamızın konusunu teşkil eden Hüseyin Avvansarayî'nin tertip ettiği

¹ Mecmualar üzerinde yapılan bütün bu çalışmaların ivme kazanması ve daha derli toplu hâle getirilmesi, hem şekil hem de muhteva itibarıyla sahip oldukları özelliklerin daha kullanışlı ve sistemli bir şekilde okuyucu ve araştırmacıların hizmetine sunulması amacıyla M. Fatih Köksal tarafından "Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)" adıyla bir proje geliştirilmiştir. Bu proje sayesinde hem mecmualar üzerinde yapılan çalışmalarda mükerrere düşülmesinin önüne geçilmiş hem de çalışmalar oldukça ivme kazanmıştır.

² Bu hususta bkz. KÖKSAL, M. Fatih, (2012). "Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)", *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, İstanbul: Kesit Yayınları. s. 83-101.

³ Mecmuaların tasnifi hususunda bkz. Kılıç, Atabey (2012), "Mecmûa Tasnifine Dâir" *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (hazırlayanlar: Hatice Aynur ve öte.), Turkuaz, İstanbul, s. 75-96; Köksal, M. Fatih, (2012). "Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP)", *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, İstanbul: Kesit Yayınları. s. 83-101; Gürbüz, Mehmet (2012), "Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi", *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, (Haz.: Hatice Aynur vd.), İstanbul: Turkuaz Yayın. s. 97-113.

⁴ Mecmualar hakkında son zamanlarda oldukça fazla çalışma yapılmış olması ve yapılan bu çalışmalarda mecmuaların sahip oldukları özellikler, taşıdıkları önem, tabi tutuldukları sınıflandırmalar vs. gibi hususlar bu çalışmalarda yer aldığı için ayrıntılı bilgi vermekten imtina edilerek asıl konuya geçilmiştir.

"Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif" adını taşıyan mecmua da aynı özelliklere sahiptir.

Hüseyin Ayvansarâyî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri

Hayatı

Hüseyin Ayvansarâyî'nin hayatı hakkında tezkireler ve biyografik kaynaklardaki bilgiler yok denecek kadar azdır. Sultan IV. Mehmed'in kızı Hatice Sultan'ın teberdarlarının kethüdası olan babası Hacı İsmail Ağa, 1752'de vefat etmiş ve Ayvansaray'da Toklu Dede Mescidi civarındaki Ebu Şeybetü'l-Hudrî Türbesi'ne defnedilmiştir.

"Ayvansarâyî" nisbesini doğduğu semtten alan Hâfız Hüseyin, dergâh-ı yeniçeri sekbanlarının 15. ortasından olduğunu çeşitli eserlerinde özel olarak belirtir. Kendinden hafız olarak bahseden Ayvansarâyî'nin hafızlığı, kendisine üstadım dediği Tokludede imamı Şeyhü'l-kurra Halil Efendi'ye bağlanabilir. 15 Ramazan 1201 (1 Temmuz 1787) tarihinde bir akrabasının evinde misafir iken vefat eden Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî, Ayvansaray civarındaki Zal Mahmud Paşa Câmii haziresine defnedilmiştir.⁵

Edebî Kişiliği

Hüseyin Ayvansarâyî'nin yetişme tarzı ve almış olduğu eğitimle ilgili bilinenler hafız oluşu ve yeniçeri sekbanlarından oluşuyla sınırlıdır. Ancak farklı türlerde kaleme aldığı eserler göz önünde bulundurulduğunda iyi bir tahsil gördüğü, iyi bir edebî birikime ve genel kültür seviyesine sahip olduğu anlaşılmaktadır. Yazmış olduğu eserlerin muhtevaları onun İstanbul'u iyi tanıyan, gezen, dolaşan, gördüklerini ve okuduklarını düzenli bir şekilde kaydeden gözlemci bir kişiliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Çeşitli şairlere ait şiirleri topladığı *Eş'ar-nâme-i Müstezâd* ve *Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif* adlı mecmualar ile Aşık Ömer'in şiirlerini derleyerek şairin *Dîvân'*ını tertip etmesi Ayvansarâyî'nin edebiyata, daha özelden ise şiire göstermiş olduğu ilgiye açıklanabilir. Ne tezkirelerde ne şiir mecmualarında ne de kendisinin telif ve tertip ettiği eserlerde şimdiye kadar herhangi bir şiirine tesadüf edilememiş olsa da eserlerine numune olarak seçmiş olduğu şiirlerden hareketle iyi bir edebî birikime, bedii zevke ve şairlik hassasiyetine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Eserleri

1. Hadikatü'l-Cevâmi'

İstanbul ve civarında bulunan cami, mescit, tekke vb. tarihî yapılar hakkında bilgi veren eşsiz bir kaynaktır. Ayvansarâyî, eserinin girişinde kendi ifadesine göre, 1182/1768-69 yılına gelinceye kadar İstanbul sur içi ve dışı, Galata, Eyüp, Üsküdar ve Boğaziçi'nin her iki yakasından Kadıköy içlerine kadar olan cami ve mescitleri yazmış; eserini 1193/1779-80 tarihinde temize çekmeye başlamış ve 1195/1780-81 tarihinde de bitirmiştir.

⁵ Ayvansarayî'nin hayatı hakkındaki bilgiler oluşturulurken yararlanılan eser için bak. Kut, G.-Kut, T. (1982). *Ayvansarâyî Hâfız Hüseyin b. İsmail ve Eserleri*, İstanbul Üniv. Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, Sayı 33, s. 401-04.

Müstakîm-zâde Süleyman Sa'deddin Efendî'nin teşvikiyle eserini kaleme alan Ayvansarâyî, İstanbul ve civarında bulunan 821 cami ve mescidi birer birer dolaşarak hepsinde bir veya daha fazla vakit namazı eda ederek incelemelerde bulunmuş ve bunları kayıt altına almıştır. Bu camilerin müstemilatından olan türbe, medrese, imaret, bimarhane, mektep, çeşme, tekke vb. hakkında bilgi vermiş mahallesinin olup olmadığını bildirmiştir (Kut 1982: 408-409).

2. Mecmû'a-i Tevârih

Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'nin eserleri arasında *Hadîkatü'l-Cevâmi'* den sonra en çok meşhur olanı, *Mecmû'a-i Tevârih'* tir. Müellifin 1179/1765-66 yılında kaleme almaya başladığı ilk eser olan *Mecmû'a-i Tevârih'*, onun İstanbul hakkındaki derleme ve tespitlerinin, düzensiz tertiplendiği bir çalışmasıdır. Yazarın *Hadîkatü'l-Cevâmi'* ve iki *Vefeyat'*ındaki sıra ve intizam hassasiyeti bu mecmuada pek görülmemektedir. Hem eserdeki tarihlerin düzensiz sıralanışı hem de bazı biyografik bilgilerin çok az farklarla ikişer defa verilmiş olması eserin müsvedde hâlinde yazıldığını göstermektedir.

Ayvansarâyî'nin *Mecmua'da* verdiği bilgiler, biyografi bakımından bir değer ifade etmemektedir. Zaten müellifin asıl gayesi de, kişilerin hayatını yazmak değil, çok kısa ve özlü bir tanıtımdan sonra ölümü ile ilgili düşürülmüş tarih ibaresini vermektir. *Mecmû'a-i Tevârih'*, biyografi, cami, çeşme ve mezar kitabelerinin yanı sıra bu konularla hiçbir alakası olmayan bazı bahisleri ve onlarla ilgili tarihleri de ihtiva etmektedir. Mesela kahvenin zuhuru, muz ve helezon gibi değişik konular değişik vesilelerle eserde yer almaktadır (Çabuk ve Derin 1985: XXXVIII-XXXIX).

3. Eş'âr-nâme-i Müstezâd

Muhtelif divanlarda yer alan müstezatlardan bazılarının bir araya getirilmesiyle tertip edilen antoloji niteliğindeki bu eser, Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'nin şiire olan ilgisini bizlere göstermesi açısından önemlidir. Eserine 1181/1767-68 yılında başlayan yazar, 1194/1780-81 yılında bu çalışmasını tamamlamıştır. Müellif hattı olan bu antolojide, 14. yüzyıl şairlerinden Seyyid Nesîmî'den 18. yüzyıl âlim, şair ve nâsirlerinden Müstakîm-zâde Süleyman Sa'deddin'e kadar iki yüz elli civarında şairin 371 müstezadına yer verilir. *Eş'âr-nâme-i Müstezâd'*, müstezâd nazım şeklinin 14-18. yüzyıllar arasındaki gelişim çizgisini ortaya koyduğundan mühim bir yere sahiptir. Eser, Gafûrî'nin güftesine Fazlî'nin yazdığı müstezadla başlar; Emir Buhârî Tekkesi şeyhi Hasan Feyzî Efendî'nin müstezadıyla sona erer (Ekinci 2017: 16).

4. Vefeyât-ı Selâtîn ve Meşâhîr-i Ricâl

Müellifin vefeyat türündeki eserlerinin ilkidir. Ayvansarâyî bu eserini 1190/1776-77 yılında yazdığını belirtse de, kitabında bu tarihten sonra vefat ettiğini belirttiği birçok şahsın hâl tercümesini vermektedir. Bunlardan en geç tarihte vefat edeni 15 Zilhicce 1201 (28 Eylül 1787)'de ölen Vezir Kurd Ahmed Paşa'dır. Bu da yazarın, belirttiği tarihten sonra da eserine ilavelerde bulunduğunu göstermektedir. Dört bölümden oluşan eserin ilk bölümü Osman Gazi'den Sultan I. Abdülhamid'e kadar Osmanlı tahtında oturan yirmi yedi padişahın doğum, cülûs ve vefatlarına düşürülen tarihleri içine alır. İkinci bölüm İstanbul ve havalisinde metfun Osmanlı devlet adamlarından 317 kişinin kısa biyografilerini ve vefatlarına düşürülen tarihleri ihtiva eder. Üçüncü bölümde hayratı İstanbul'da, kabri başka yerde olan seksen yedi Osmanlı devlet adamının kısa hâl tercümeleri ve vefat tarihlerine, dördüncü bölümde ise hem

hayratı hem de kabri İstanbul dışında bulunan devlet ricâlinden 453 zatın kısaca hayat hikâyelerine değinilir ve ölümlerine düşürülen tarihler bildirilir (Ekinci 2017: 17).

5. Tercüme-i Meşâyihîn/Vefeyât-ı Ayvansarâyî/Tezkîre-i Ayvansarâyî

Herhangi bir düzene tabi tutulmaksızın tertip edilen eser, kısmen tezkire üslubunun özelliklerine sahiptir. Yazar, eserinde üçü mükerrer olmak üzere toplamda 294 kişinin hayat hikâyesinden ve bu kişilerin tespit edebildiği şiirlerinden örnekler sunmuştur. Yazar, eser boyunca söz konusu ettiği şahısların vefat tarihlerini ve gömülmüş oldukları yerleri özellikle bildirmeye çalışmıştır. Ayrıca tespit ettiği durumlarda azil, nakil ve nasb tarihlerine de yer verir. Şairlerin sanatları hakkında değerlendirmeye girilmemesi ve şiir tenkitlerinden sakınılması, eserin tezkireden çok vefeyât-nâme üslubuna yakın bir tarzda kaleme alındığını göstermektedir. Eserin tamamlanmadığı ve müsvedde hâlinde kaldığı anlaşılmaktadır (Ekinci 2017: 19-33).

6. Âşık Ömer Divanı

Hüseyin Ayvansarâyî, 17. yüzyıl halk şairlerinden Âşık Ömer'in şiirlerini bir araya getirerek divan tertip etmiştir. Ayvansarâyî'nin 1196/1781-82 yılında tamamladığı eserin fihristinde 1244 şiir kayıtlı olduğu belirtilse de kopuk varaklardan dolayı mükerrer yazılanlar dâhil eldeki mürettip nüshasında 1158 şiir bulunmaktadır (Karasoy-Yavuz 2010: 82-83).

Yazarın, kaynaklarda ismine rastlanmayan bir başka eseri ise Dede Ömer Rüşenî'nin meşhur na'tına yazılan tahmis ve tesdisleri derlediği mecmuadır. Yazar, eserin varlığından ilk defa *Vefeyât-ı Ayvansarâyî*'de bahsetmektedir. Toplamda on dört farklı şaire ait tahmis ve tesdisi bir araya getirdiğini söyleyen müellifin bu eserinin müstakil bir nüshası yoktur. Eserin "Uşşâkî Tekkesi 365" numarada kayıtlı nüshasının sonunda söz konusu na'tın on dokuz farklı şair tarafından yapılmış tahmis ve tesdisleri bulunmaktadır. Ayvansarâyî'nin bahsettiği eserin, bu derleme olması muhtemeldir. Zira *Vefeyât-ı Ayvansarâyî*'de örnek olarak sunulan tahmislerin tamamı bu derlemede yer almaktadır. Ayvansarâyî'nin kaynaklarda ismine rastlanmayan bir başka eseri de Rıfat Kütük'ün özel kütüphanesinde bulunan ve muhtelif şairlerin Hz. Peygamber için yazdıkları na'tlardan oluşan antoloji hüviyetindeki mecmuasıdır (Ekinci 2017: 17).

7. Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif

7.1. Şekil Özellikleri

Mısır el-Ezher Şeyhliği Kütüphanesi'nde bulunan eser, Lugat-ı Şarkiyye Koleksiyonu'nda 87038 genel, 1245 özel numarasıyla kayıtlıdır.⁶ 92 varaktan müteşekkil olan mecmua, nesih hatlıdır. Cedvel kullanılmayan sayfalar, 15 ile 23 arasında değişiklik gösteren satır sayısına sahip olup çift sütunludur. Sayfalarda düzenli bir şekilde rakabe/reddade kullanılmamıştır. Siyah mürekkep kullanılan eserde başlıklar, mahlaslar ve dikkat çekilmek istenen kelimelerin üstüne çekilen çizgilerde surh (kırmızı) mürekkep tercih edilmiştir. Bazı sayfalar üzerinde rutubetlenme kendini hissettirse de bu durum, yazıların okunuşunu engelleyecek boyutta değildir.

⁶ Mecmuayı Mısır'dan temin ederek çalışmak üzere bize verme lutfunda bulunan Fatih Kurtulmuş'a sonsuz şükranlarımızı sunarız.

Mecmuanın iç kapağındaki temellük kaydındaki “Sâhib ü Mâlik Hâfız Hüseyin bin el-Hâcc İsmâil Ayvansarâyî Be-Mahalle-i Toklı Dede Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı Âlî On Beş Sekbânlar Sene 1183” ibaresinden eserin Hüseyin Ayvansarâyî’ye ait olduğu anlaşılmaktadır.⁷ Bu kayıttan sonra “*Nazar idüp bu zarîf buña didi ol ârif / Mecmu’atü’l-Letâ’if Sandukatü’l-Ma’ârif*” denilerek eserin isminin *Mecmu’atü’l-Letâ’if Sandukatü’l-Ma’ârif* olduğu açıkça belirtilmiştir.

Yazma eserlerde sıkça karşımıza çıkan varak kopukluğuna *Mecmu’atü’l-Letâ’if* te de tesadüf edilmektedir. Bu durum mecmuanın iki yerinde (vr. 74b-75a, 89b-90a) karşımıza çıkmaktadır. Ancak eserin tek nüsha olması ve sayfa numaralarının esere daha sonraları başka biri tarafından verilmiş olmasından dolayı ne kadarlık bir varak eksikliği olduğunu kestirmek mümkün değildir.

92 varaktan müteşekkil olan mecmuada belli bir tertip düzeni (nazım şekilleri, kafiye, redif vs.) gözetilmemiştir. Ancak yer yer aynı konular etrafında kaleme alınmış olan ve belli bir nazım türüne dâhil edilebilecek manzumelerin peş peşe sıralandığı görülmektedir. Aynı şekilde az da olsa birbirine nazire olan veya nazire ilişkisi içinde bulunan manzumeler de bu düzende karşımıza çıkmaktadır.

Nazım şekli olarak Mecmuada sayıca en fazla gazel kayıtlıdır. Onu murabba izlemektedir. Nazım şekillerinin sayıca dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Sıra	Nazım şekli	Adet
1	Gazel	324
2	Murabba	76
3	Koşma	16
4	Muhammes	5
5	Kaside	3
6	Destan	1
	Toplam	425

Mürettiplerin seçkide buldukları manzumelerin beyitlerinde takdim-tehir yapmaları, bazı beyit ve bentleri çıkarmaları, bazı kelime ve terkipleri değiştirmeleri, nazım şekillerinin yapısal özelliklerinde tahrif etmeleri gibi birtakım tasarruflarda bulunmaları mecmualarda sıkça karşılaşılan bir durumdur. Hüseyin Ayvansarâyî de mecmuasına aldığı birçok şiirde bu kabilden tasarruflarda bulunmaktan geri durmamıştır. Bunlardan birkaçına aşağıda örnek gösterilmiştir:

Necâtî Dîvânı (Tarlan 1997: 434-35)’nda 11 beyit olan gazelin 7 beyti, *Nâbî Dîvânı* (Bilkan 1997: 998-99)’nda 13 beyit olan gazelin 7 beyti, *Sânî Bey Dîvânı* (Taşdelen 2019: 293-94)’nda 7 beyit olan gazelin 5 beyti, *Kabûlî Dîvânı* (Erdoğan 2008: 477-79)’nda 30 beyitlik kasidenin 14 beyti, *Âşık Ömer Dîvânı* (Karasoy-Yavuz 2010: 511)’ndaki 5 bentlik murabbain ise 4 bendi mecmuaya alınmıştır.

Yukarıdaki örneklerin aksine mecmuadaki bazı şiirlerin beyit/bend sayıları ise divanlardaki beyit/bend sayılarından fazladır. Helâkî’nin 7 bentlik murabbai *Dîvân*

⁷ Hâfız Hüseyin Ayvansarayî, kendisi için istinsah ettiği şahsi nüshaların hepsinin başına bu temellük kaydını düşmüştür. Aynı zamanda bu eserlerin hepsinin yazı karakteri de aynı olup değişen tek şey tarihlerdir (Kut 1982: 407).

(Çavuşoğlu 1982: 30-31)'da 6 bend, Şeyhülislâm Âsım'ın 7 beyitlik gazeli *Dîvân* (Arslan 2010: 152)'da 5 beyit, Âşık Ömer'in 7 beyitlik gazeli ise *Dîvân* (Karasoy-Yavuz 2010: 242)'da 6 beyittir.

Âşık Ömer *Dîvânı*'ndaki beş bentlik murabbain on mısraı alınmış ve "Ahmed Şâhimun" olan redifi de "Osman Şâhimun" yapılarak gazele dönüştürülmüştür. *Sünbülzâde Vehbî Dîvânı* (Yenikale 2012: 293-94)'ndaki "Manisanun" redifli tahmisin; Neşâtî (Kaplan 2019: 125) ve Nedîm (Macit 2012: 229) divanlarındaki beşer bentlik murabbaların ise aynı şekilde onar mısraları alınarak gazele dönüştürülmüştür.

Bâkî Dîvânı (Küçük 2017: 46-49)'nda sümbül redifli 47 beyitlik kasidenin ve *Necâtî Dîvânı* (Tarlan 1997: 92-94)'ndaki arpa redifli 21 beyitlik kasidenin mahlas beytiyle birlikte yedişer beyitleri; *Hayretî Dîvânı* (Çavuşoğlu 1981: 32-35)'ndaki 37 beyitlik "kılıç" redifli kasidenin ise beş beyti alınarak mecmuada gazel şeklinde verilmiştir.

Sânî Dîvânı (Taşdelen 2019: 338)'nda altı beyitlik gazelin beş beyti tercih edilirken İbrahim olan redifi İsmail'e; aynı şekilde *Mesîhî Dîvânı* (Mengi 1995: 208)'ndaki altı beyitlik gazelin beş beyti alınmış ve "Yûsufun" olan redifi ise "Sâlihün"e tahvil edilmiştir. *Ulvî Dîvânı*'nda olmayan beş beyitlik "Mahmud" redifli gazel, başka bir sayfada sadece redifi "Emrî"ye dönüştürülerek farklı bir şiirmiş gibi tekrar kaydedilmiştir.

7.2. Muhteva Özellikleri

Hüseyin Ayvansarâyî, şekil ve muhteva bakımından kendince ilginç ve farklı gördüğü şiirleri tertip etmiştir. Mecmuada bu şekilde 425 manzume bulunmaktadır. Bu manzumeler, 15. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar farklı yüzyıllarda yaşamış farklı meşrep ve edebî anlayışa sahip toplam 227 şaire aittir. Bu şair sayısı mahlasları belirtilenlerden oluşmakta olup bu sayıya mahlassız olan 16 şiir dâhil değildir. Mecmuadaki şiirlerin kahir ekseriyeti divan şairlerine aittir. Bu durumu, divan şiirinin künhüne vakıf olan Hüseyin Ayvansarâyî'nin bu edebî geleneğe telif edilen eserlere olan özel ilgisiyle açıklamak mümkündür. Kaldı ki kendisi büyük oranda divan şairlerinin şiirlerini muhteva olan *Eş'âr-nâme-i Müstezâd* adındaki mecmuasıyla da şöhret bulmuştur.

Mecmuada en fazla şiiri bulunan şair 36 şiirle Âşık Ömer'dir. Onu 14 şiirle Hayretî, 9 şiirle Nâbî, 8'er şiirle Zâtî ve Nihâlî, 7'şer şiirle Hayâlî ve Necâtî, 5'er şiirle Şeyhülislâm Yahya ve Zâtî Süleyman izlemektedir. Mecmuadaki şairler ve bunların şiir sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Âşık Ömer	36
Mahlassız	17
Hayretî	14
Nâbî	9
Zâtî	8
Nihâlî	8
Hayâlî	7
Necâtî	7
Şeyhülislâm Yahyâ	5
Zâtî Süleyman	5
Firâkî	4
Hakîkî	4
Mesîhî	4

Muhyî	4
Nizâmî	4
Revnakî	4
Rızâ	4
Rûhî	4
Şemsî	4
Vahyî	4
Alî Çelebi	3
Bâkî	3
Dâ'î	3
Fedâyî	3
Feyzî	3
Hamdî	3
Nihâdî	3

Revânî	3
Sipâhî	2
Şehrî	3
Usûlî	3
Vehbî	3
Adnî	2
Ahmedî	2
Arnâbûd Sezâyî	2
Celîlî	2
Cevrî	2
Cinânî	2
Edîb	2
Emnî	2
Gazâlî	2

Güvâhî	2
Hâfız	2
Hâtemî	2
Hilmî	2
Hüdâyî	2
İşretî	2
Kabûlî	2
Mâhir	2
Mehmed Rızâ	2
Mustafâ	2
Nahîfî	2
Nef'î	2
Nücûmî	2
Nûrî Mehmed Efendi	2
Pîrî	2
Rahmî	2
Râzî	2
Sâbit	2
Sanî	2
Senâyî	2
Sürûrî	2
Sûzî	2
Şikârî	2
Tâlib	2
Ulvî	2
Vâlihî	2
Veysî	2
Visâlî	2
Zaîfî	2
Abdî	1
Âbî	1
Adlî	1
Âhî	1
Ânî Fâtıma Hâtûn	1
Azbî	1
Ahmed Efendi	1
Ârif-zâde Âsım İsmâil Efendi	1
Arnâbûd-zâde	1
Âşık Mustafâ	1
Atâyî	1
Âtîf İmâm-zâde Mehmed Emîn	1
Aklî	1
Bahârî	1
Bâlî	1
Bedelî	1
Beşiktaşlı Yahyâ	1
Bekâyî	1
Beyânî	1
Câzım Ahmed Efendi	1
Çalık	1

Dervîş Hüseyin Şamî	1
Ecrî	1
Emîn Bektâşî	1
Emîrî	1
Emrî	1
Fakîh	1
Fevrî	1
Fevzî	1
Gâzî	1
Gevherî	1
Gınâyî	1
Hâkî	1
Hâkim	1
Halîlî	1
Hamza	1
Hâşimî	1
Hâtem Ahmed Efendi	1
Hatmî	1
Hakîrî	1
Helâkî	1
Hevâyî	1
Hitâbî	1
Hudâyî	1
Huldî	1
Hüdâyî Hüseyin Efendi	1
Hüsami	1
Hüsnî	1
İlâhî	1
İlmî	1
İshak	1
İzzî Süleymân Efendi	1
Kandî	1
Karârî	1
Kâsım Çelebi	1
Kâtibî	1
Kaygusuz	1
Kelîm-i Eyyûbî	1
Kerîmî	1
Keskîn	1
Kudsî	1
Külâhî	1
Lâgarî	1
Latîfî	1
Levnî	1
Lisânî	1
Livâyî	1
Lutfî	1
Mâcid	1
Mâ'ilî	1
Manevî	1
Mecâzî	1

Mecnûnî	1
Medhî	1
Mehdî	1
Mestî	1
Meşrebî	1
Meylî	1
Misâlî	1
Mu'dî	1
Kuloglu	1
Murâdî	1
Müderris	1
Togancı	1
Nâ'il	1
Nâ'ilî	1
Nâmî Mehmed Efendi	1
Nazmî	1
Nebâtî	1
Necmî	1
Nedîm	1
Nesîb	1
Neşâtî	1
Neylî Efendi	1
Nihânî	1
Osmân Çelebi	1
Râgıb	1
Râbî'a Kadın	1
Râcih	1
Râşid	1
Refî'	1
Refî'â	1
Refikî	1
Remzî	1
Reşid	1
Rızâyî	1
Rüşdî	1
Rûmî	1
Sabîh Alî	1
Sâbir	1
Sâdıkî	1
Sadîk	1
Sâ'î	1
Sâlim Efendi	1
Sâmî-i Kadîm	1
Sa'yî	1
Sehmî	1
Selâmî	1
Selîm	1
Semâ'î	1
Sehâyî	1
Seyyid Hüsnî	1
Seyyid Sabrî	1
Seyyid	1
Sezâyî	1
Sıdkî	1

Sıdkî Süleymân Efendi	1
Sıfâtî	1
Sırrî	1
Sinânî	1
Sıhrî	1
Sultân Mustafâ	1
Sultân Selîm Hân	1
Süleymân Çelebi	1
Şâmî	1
Şânî Efendi	1
Şebâbî	1

Şihâbî	1
Şerîfî	1
Şermî	1
Şevkî	1
Şevkiyâ	1
Şeyh Gamsî	1
Şeyhî	1
Şeyhülislâm Âsım	1
Şeyhülislâm Es'ad	1
Şuûrî	1
Tecellî	1
Tırsî	1

Uyûnî	1
Uzletî	1
Vasfî	1
Vahîd	1
Yogurdî	1
Yümnî	1
Zâhirî	1
Zamîrî	1
Zelîlî	1
Toplam	425

Mecmuada bazı şairler hakkında biyografik bilgilere de yer verilmiştir. Bu bilgiler, ilgili şairlerin şiirlerinden önce başlık yoluyla belirtilmiştir. "Dâmâd Hasan Paşa Hazinedârı Nûrî Mehmed Efendi", "Câzım Ahmed Efendi, Müderris Fevt 1140", "Güvâhî, Kenzü'l-Bedâ'iyî Sahibi, Geyveli, Za'ım, Selîm Hân-ı Evvel Şuarâsından", "Âtîf, İmâm-zâde Mehmed Emîn Fevt 1156", "Akbaba İmamı Mehmed Za'îfî Efendi", "Nûrî, Üsküdârî Mehmed Efendi" ve "Damad Hasan Paşa Hazinedârı Mehmed Efendi" gibi ifadeler şiirlerin hangi şaire ait olduğunu belirtmekle birlikte aynı zamanda bu şairlerin hayatları hakkında okuyucuları aydınlatacak bazı biyografik bilgileri de ihtiva etmektedir.

Mecmualar, çeşitli sebeplerle bazı şairlerin divanlarında yer almayan/alamayan şiirlerini ihtiva etmeleri bakımından oldukça önemli eserlerdir. *Mecmu'atü'l-Letâ'if* te de divanları elde olan bazı şairlerin bu divanlarında yer almayan şiirlerine tesadüf edilmektedir. Örneğin Âşık Ömer'in 4 murabbaı ve 1 gazeli, Hayâlî'nin 3 murabbaı ve 1 gazeli, Nâbî'nin 4 gazeli, Ulvî, Celîlî, Nahîfî ve Bursalı Tâlib'in 2'şer gazeli; Necâtî, Hayretî, Revânî, Nihânî, Veysî ve Cevrî'nin ise birer gazeli bu şairlerin yayımlanmış divan neşirlerinde bulunmamaktadır.

Muhteva itibariyle mecmuadaki manzumelerin dikkatleri çeken başlıca özellikleri hakkında aşağıdaki değerlendirmeleri yapmak mümkündür:

7.2.1. Şahıslar Hakkında Yazılan Şiirler

Belirli şahıslar için kaleme alınan ve genellikle redifleri şahıs ismi olan şiirlerin yazımı daha çok 16. yüzyıl şairleri tarafından rağbet görmüştür. Aslında bu durumu klasik Türk edebiyatında yine çoğunlukla bu yüzyıldaki divan şairlerinin rağbet gösterdikleri ve şehirlerdeki esnaf güzellerinin sahip oldukları güzellikleri tavsif etmek için yazılan şehrengiz geleneğinin bir tezahürü olarak da görmek mümkündür. Bu yüzyıl temsilcilerinden olan Zâtî, Sâni, Hayretî, Emrî, Bağdatlı Rûhî, Ulvî, Muhyî, Misâlî, Bahârî, Visâlî, Kâtibî, Revânî, Kabûlî, Ulvî ve Meylî gibi şairler çeşitli şahıslar için bu tarzda birçok manzume yazmıştır.⁸

Mecmu'atü'l-Letâ'if teki şiirlerden büyük çoğunluğunun ortak özelliği de bazı şahıslar için kaleme alınmış olması ve rediflerinin özel isimlerden müteşekkil olmasıdır. Ayvansarâyî, 100'e yakın farklı şair tarafından çeşitli şahıslar için kaleme alınan ve mecmuadaki toplam şiir sayısının neredeyse yarısını teşkil eden 180 civarındaki

⁸ Örneğin *Zâtî Dîvânı*'nda şahıslar için yazılmış 64 gazel, 11 murabba; aynı şekilde *Hayretî Dîvânı*'nda ise 15 gazel ve 8 murabba bulunmaktadır.

manzumeyi mecmuasına almıştır. Mürettip, Âşık Ömer'in 28, Zâtî'nin 11, Hayretî'nin ise 10 adet bu tarzdaki manzumesini mecmuaya kaydetmiştir.

Bunların içinden her beytinde farklı bir şahsın dile getirildiği Ulvî'nin gazeli örnek olarak sunulmuştur.

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

Ey lebi gönçe-i gülzâr-ı cinânum Emrî
Ka'be-i küyî maķâm-ı dil ü cānum Emrî

Ben senüñ şâne-şîfat ayaguña yüz süreyin
Sen şalın nâz ile ey serv-i revānum Seyfî

Giryeden gözlerüm ağardı belâ küncinde
‘İşk pîr itdi beni tâze civānum ‘Abdî

Hâş Ayas olsa kapuñda yiridür bedr-i münîr
Ey yüzi pertev-i hürşîd cihānum Feyzî

Cân-ı ‘Ulvî hedef-i nâvek-i müjgānuñdur
Göz ucıyla nazar it tâze civānum Fazlî (vr. 11b-12a)

7.2.2. Bitki ve Çiçekler Hakkında Yazılan Şiirler

Tabiatın vazgeçilmez unsurlarından ve insanoğlu için hayatın idamesinde çok önemli bir yeri olan bitkiler, her dönemde divan şairleri için önemli bir ilham kaynağı olmuştur. Çeşitli otlardan ağaçlara, meyvelerden sebzelere kadar birçok bitki çeşidi divan şiirinde malzeme olarak kullanılmıştır.

Bitkiler içinde özellikle sahip oldukları şekil, güzellik ve koku gibi özellikleriyle insanları kendine meftun eden çiçeklerin ayrı bir yeri vardır. Çeşitli mecaz, teşbih ve istiare yoluyla şairlerin hayal süzgeçlerinden geçerek kelime ve cümle kisvelerine bürünüp sahip oldukları eşsiz güzellikleriyle âdeta şiir vadilerinde yeniden neşv ü nema bulan çiçekler, hem yüzyıllar boyunca eserlere güzellik katmış hem de okuyucuların dimağlarında kolay kolay kaybolmayacak etkiler bırakmıştır. Divan şairlerinin mücessem olandan muhayyel olana geçiş esnasında zihin ve ruhlarını süsleyen, yeni mazmunlar ve ifade şekilleri bulmada önemli bir malzeme olan tabiatın bu eşsiz güzellik kaynağı olan çiçekler üzerine şiir yazmamış bir divan şairi bulmak imkânsız gibidir.

İnce tecessüslerin ve çok renkli muhayyel bir edebî geleneğin önemli bir temsilcisi ve takipçisi olan Hüseyin Ayvansarayî de divanları veya çeşitli mecmuaları hem süsleyip hem de onlara ruh ve mana güzellikleri katan çiçekler üzerine yazılmış şiirlere de kayıtsız kalmayarak mecmuasına bu türden birçok şiir eklemiştir.

Kokusu, rengi ve şekli itibarıyla klasik Türk şiirinde sevgilinin sahip olduğu birtakım güzellikleri remz eden gül, gonca, lale, yasemin, karanfil, nergis, sümbül, menekşe ve zambak redifli şiirler mürettibin dikkatini çekerek mecmuada kendine yer bulabilmiş şiirlerden birkaçıdır. Mecmuada bu çiçekler dışında şükufe, çiçek, servi, çınar, kabak, kavak, sanavber, arpa, bahçe ve çemen gibi ağaç, bitki veya bunlarla ilgili

terimler üzerine kurgulanmış şiirlere de tesadüf edilmektedir. Sâmi'nin kavak redifli gazeli bu şiirler arasında yer alır:

Mef'ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün

*Şarşula şarılır dime lertzân olur kavağ
Kaddüñ hevâsı ile hırâmân olur kavağ*

*Bir âteşin-izâr hevesi ile rağs ider
Kim seylde derd-i hicr ile uryân olur kavağ*

*Ber-pây olup uzatmadadur şahın-ı bâğda
Güyâ ki nâzır-ı reh-i cânân olur kavağ*

*Mülk-i çemende tahta geçüp şâh olanda gül
Hıdmet yirinde bende-i fermân olur kavağ*

*Sâmî eser başında kavağ yelleri henüz
Añmaz huzânı durma hırâmân olur kavağ (vr. 26b)*

7.2.3. Şehir veya Yerleşim Yerleri Hakkında Yazılan Şiirler

Divan şairleri doğup büyüdüğü, içinde yaşadıkları veya çeşitli vesilelerle gezip gördükleri yerleşim yerleri hakkında sayısız şiir kaleme almışlardır. Şairler bu şiirlerinde mevzubahis ettikleri şehirlerin sahip olduğu birtakım özellikleri canlı tasvirlerle dile getirmişlerdir. Bu tasvirler içinde o şehrin konumu, havası, suyu, tarihî ve mimari yapıları ve insanları gibi özellikler daha belirgin olarak karşımıza çıkar. Özellikle şehirler hakkında kaleme alınmış olan ve müstakil bir tür olarak karşımıza çıkan şehrengizlerin ağırlıklı olarak yazıldığı 16. yüzyıldan başlayarak bu tarz şiir yazımı şairler tarafından her dönemde rağbet görmüştür. Divan şairlerinin dış dünya ve mekân algılarının bir izdüşümü olarak karşımıza çıkan bu şiirler hem divan şiirinin beslenmiş olduğu mekân tasavvurunu ortaya koymasından hem de yazıldıkları dönemdeki şehirlerin sahip oldukları birtakım özellikleri ihtiva etmeleri bakımından önemli görülmelidir.

Divan şairlerinin mekâna karşı sergiledikleri bu hassas yaklaşıma Ayvansarâyî de kayıtsız kalmamış ve mecmuasına bu minvalde yazılmış birçok şiiri derç etmiştir. Mürettip; Bosna'dan Sinop'a, Mısır'dan Bağdat'a, İzmir'den Medine'ye kadar Osmanlı coğrafyasında yer alan birçok yerleşim yeri hakkında yazılmış olan şiirlerden seçki yapmıştır. İstanbul, Manisa, İzmir, Bağdat, Halep, Sinop, Mısır, Medine, Bursa, Sakız, Tokat, Erzurum, Bosna, Şam ve Kal'a-i Seddü'l-Bahr (Çanakkale) hakkında yazılan şiirlerde bu şehirlerin sahip oldukları birtakım özellikleri görmek mümkündür.

Bu manzumeler arasından Nahîfî'nin Halep övgüsünde yazdığı gazel örnek olarak sunulmuştur:

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

*N'ola memdüh-ı cihân olsa şafâsı **Halebün**
Mu' tedil rûh-fezâ âb u hevâsı **Halebün***

*Cenneti görmeyen Ādem gelüp itsün seyrān
Ki ne yüzden görünür şahn-ı fezāsı **Halebūn***

*Her ser-i küşesi her semti mu‘ammer pür-feyz
Güiyā seng-i feraḥ birle bināsı **Halebūn***

*Ḳuvvet-i tām virür bŷı meşām-ı cāna
Şherī esdügi dem bād-ı şabāsı **Halebūn***

*Bir niḡehle dil-i Cibrīli esīr eylerler
Ol kadar şūḡ durur māh-liḡāsı **Halebūn***

*İstemez çıḡmaḡı kim görse Naḡīfī andan
Bī-‘aded küşe-i Firdevs-nümāsı **Halebūn** (vr. 63a-b)*

Şehirler hakkında yazılanların büyük bir kısmını belli şehirler hakkında yazılmış olan manzumeler oluştursa da bir kısmını ise şehir tavsiflerinin yapılmayıp biladiyyelerde olduğu gibi birçok şehir isminin çeşitli anlam ilgisi içinde kullanılmasıyla yetinildiği manzumeler oluşturmaktadır. Şeyhülislâm Es’ad, Şeyhülislâm Âsım, Hitâbî, İşretî ve Sultan Selim’in şiirlerinde ise bir şehrin tavsif edilmesi yerine, özellikleri üzerinde durulmadan bazı şehirler ismen söz konusu yapılmıştır. Bunlar içinden İşretî’nin gazeli:

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

*Yüzün **Rūmilidür** ḡat-ı siyāhuñ **Ḳaraboḡdandur**
Cebīnün **Aḡşehir** zülfi siyeh-püşuñ **Ḳaramandur***

***Ḳuten** gülzārıdur āhū-yı çeşmünle bināḡuşuñ
Şaçuñ **Maḡrib** diyārıdur leb-i la‘lün **Bedeḡşāndur***

*Cemālün **Ka‘bedür** sineñ **Medīne** gözlerüm nūrı
Memālikde ruḡ-ı ālün diyār-ı **āl-i ‘Oşmāndur***

*Çerāḡ-ı sīm ü zerle mihr ile meh rüz u şeb sūzān
Ḳapuñ **Sultānocaḡı** ḡalḡ-ı ‘ālem aña ḡurbāndur*

***Ḳorasan** ‘İşretī ḡüsni **Mışır** zülfi çü **Şām** anuñ
Ruḡı **Baḡdād** çeşmi ‘**Ayntāb** hem dıraḡşāndur (vr. 59b)*

Hem payitaht merkezi olması hem de sahip olduğu tabii ve tarihî güzellikleriyle ilim, kültür ve edebî mahfillerin merkezi olan İstanbul’un divan şairleri nezdinde ayrıcalıklı bir yeri vardır. Bundan dolayı divan edebiyatında sahip olduğu bütün özellikleriyle hakkında en fazla şiir yazılan şehir İstanbul’dur. Ayvansarâyî mecmuasında yer alan şehirlerle ilgili şiirlerin içinde de İstanbul ve semtleriyle ilgili olanların sayıca fazla oluşu dikkat çekicidir. Şeyhülislâm Yahyâ ve Livâyî’nin

"İstanbul", Arnavut Sezâyî'nin "Kız Kulesi", Refî'â ve Rızâ'nın "Beşiktaş", Vahyî'nin "Kâğıthane", Şu'ûrî'nin "İstanbul meydanları" nı dile getirdiği gazelleriyle Hilmî, Remzî ve Vehbî'nin "Üsküdar" hakkındaki gazelleri; Helâkî'nin "İstanbul" ve "Galata" redifli, Za'îfî Mehmed Efendi ve Âşık Mustafa'nın "Üsküdar"; Sıdkî Süleymân Efendi'nin "Kanlıca", Nedîm'in "Sadabad" ve Hayâlî'nin ise "Topkapı" üzerine yazdığı murabbalar İstanbul hakkında yazılmış seçki şiirler arasında yer almaktadır. Bütün bu şiirlerde İstanbul'un sahip olduğu özellikler canlı ve samimi bir edayla dile getirilmiştir.

Refî'â mahlaslı şairin Beşiktaş üzerine yazdığı gazel:

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

*Hayâl oldı bize zevk-i temâsâsı **Beşiktaşuñ**
Gözümüzde uçar kaçır-ı dil-ârâsı **Beşiktaşuñ***

*Umup teşrîfûni şâhâ durup bir pâyine gel dir
Lisân-ı hâl ile her serv-i ra'nâsı **Beşiktaşuñ***

*Nazîri mehd-i 'âlemde bulunmaz ger fedâ olsa
Sezâ tıfl-ı dile âb-ı muşaffâsı **Beşiktaşuñ***

*Güzel 'îd eyler idük dest-bûs ruşat olsaydı
Bize el virmedi hûbân-ı zîbâsı **Beşiktaşuñ***

*Şafâsından bizi dür eyledi devr-i felek ammâ
Derûnumda şavâb-ı râhat-efzâsı **Beşiktaşuñ***

*Olup bir gül-bün-i nâza Refî'â cân ile meftûn
Ben oldum 'andelîb-i zâr u şeydâsı **Beşiktaşuñ** (vr. 77b-78a)*

Bu şiirler dışında Hüsâmî'nin sekiz bentlik İstanbul'un Üsküdar, Topkapı, Galata, Kasımpaşa, Caferabad, Kâğıthane ve Eyüp semtlerini konu edindiği murabbalar ayrıca dikkatleri caliptir.

7.2.4. Hayvanlar Hakkında Yazılan Şiirler

Bitkiler gibi insanoğlu için hayatın vazgeçilmez temel unsurlarından birini teşkil eden hayvanlar da sahip oldukları çeşitli özellikleriyle divan şiirinde sıkça kullanılmıştır. Bazen âşık bazen maşuk bazen de rakiple ilişkilendirilmiş bir şekilde karşımıza çıkan hayvanlar üzerine zaman zaman müstakil şiirler de kaleme alınmıştır. *Mecmu'atü'l-Letâ'if* te de hayvanlarla ilgili 13 manzume bulunmaktadır. Bunlar içinde klasik edebiyatta mazmun özelliği kazanan ve şairler tarafından sıkça kullanılan bülbül, andelip, kumru ve tutinin yanı sıra şiirlerde nadir olarak karşımıza çıkan kanarya, sıçan, merkeb ve çekirge gibi farklı türden hayvanların ön plana çıkarıldığı şiirler de yer almaktadır.

Bu hayvanlar içinde hemen hemen bütün divan şairlerinin bir vesileyle şiirlerinde yer verdikleri kuşların ayrı bir yeri vardır. Çünkü uçabilmeleri, rengârenk görüntüleri, etkileyici ötüşleri, kimi türlerinin birkaç kelime de olsa konuşabilmesi ve

ehlileştirilebilmeleri gibi pek çok özellikleri ile hayvanlar âleminin en sevimli üyelerinden olan kuşlar; diğer hayvanlara nazaran dünyanın her köşesinde bulunmaları ve bilinmeleriyle insanlığın asırlardır biriktirdiği güzel çağrışımlarla aynı zamanda evrensel ve ortak bir estetik zeminlerinden olmuştur. Tarih boyunca tabiatla iç içe ve barışık yaşayan Türk toplumunda kuşların önemli bir yeri olmuş, en eski dil yadigârlarından bugüne süregelen yazılı ve sözlü edebiyatımızda bazı kuş türleri zengin metaforlar hâline gelecek kadar sık kullanılmıştır. Tabiatın ve gündelik hayatın pek çok ayrıntısını ancak muhayyileyle sınırlandırabilecek lirik bir perspektiften geçirerek şiire malzeme kılan divan şiiri geleneği kuşları da ihmal etmemiştir (Ceylan 2015: XI-XII).

Divan şairleri gazeller, kasideler ve diğer nazım şekilleri içerisinde değişik vesilelerle çok sayıda kuş adını zikretmişlerdir. Bu manzumelerin hemen tamamında herhangi bir kuş mana sanatları aracılığıyla söz konusu edilirken anılan kuşun fizyolojik ve anatomik özellikleri, hakkındaki halk inanışları ya da mitolojik ayrıntılardan da benzetme yönü olarak yararlanılmıştır (Ceylan 2015: 18).

Ayvansarâyî mecmuasında yukarıda serdedilen değerlendirmelerle paralellik arz eden, sadece çeşitli kuşlar ve bunların sahip olduğu bazı özelliklerin dile getirildiği birçok şiir bulunmaktadır.

Bu şiirler içinde kim tarafından yazıldığı belli olmayan ve her bendinde farklı bir hayvan tavsifinin yapıldığı 31 bentlik destan tarzında yazılan manzume, kompozisyonu bakımından farklılık arz etmektedir. Bu şiirden kumru, sığırcık ve tavşancıl kuşunun söz konusu edildiği bentler aşağıda örnek olarak gösterilmiştir:

*Pâdişâhum hüsünüñ devri dürür
Yañağun gül kâmetün servi dürür
Kalbün içre tutduğunu añladum
Yûsuf ismin okuyan **kumrî** dürür* (vr. 3a)

*Zülfünü gâyet perişân itmişik
‘Aşık-ı bi-dilleri incitmişik
Hâtrunda âh begüm şimdi senün
Şol **sığırcık kuşu**dur kim dutmuşik* (vr. 4a)

*Bağladum zülfüne çok ehl-i dili
Seg raķībün bağı olsun şancılı
Añladum cânâ senün tutduğunu
Kuşlar içre görmedüm **tavşancılı*** (vr. 4b)

Aynı şekilde Uyûnî mahlaslı bir şair tarafından kaleme alınan “bülbül-kanarya-saka” redifli beş beyitlik gazel de kurgulanışı bakımından ilgi çekicidir:

*Müstef ilün Fâ ilün Müstef ilün Fâ ilün
Bağrın deler dem-i ciger **bülbül kanarya saķa**
Hem dideden kan döker **bülbül kanarya saķa**
Gülşende biri şādān hār ile biri nālān
Vādide biri giryān **bülbül kanarya saķa***

*Mecrûh olan yanar ya doğunsa el kınar ya
Yârûn eli yanar ya **bülbül kınarya sağa***

*Üç ay biri dem şolar biri şararup şolar
Sağa kuşları şolar **bülbül kınarya sağa***

*Biri hezâr güyâ birisi tûti güyâ
Biri 'Uyûnî güyâ **bülbül kınarya sağa** (vr. 24b)*

7.2.5. Belirli Edebî Sanatlar Etrafında Yazılan Şiirler

Ortak kültür havzasında yetişen ve geleneğinin kendilerine çizmiş olduğu kurallar dâhilinde varlık gösteren divan şairleri ince hayaller, yeni mazmunlar ve orijinal ifade şekilleri bulup kullanarak şairlikteki maharetlerini ve kudretlerini sergileme yoluna gitmişlerdir. Bu arayışlarının bir neticesi olarak şairlerin zaman zaman çeşitli edebî sanatlar üzerine kurgulanmış şiirler serdetmesi de yaygın karşılaşılan bir durumdur. Tamamen hüner ve maharet ürünü olan bu tarzda kaleme alınan bazı şiirler de Hüseyin Ayvansarâyî'nin de dikkatlerinden kaçmamış ve mecmuada kendine yer bulmuştur.

Tedvir, bir metinde ibareleri tekrar kullanarak söz dizimi bakımından yeni ifade üretme sanatıdır. Tekrar edilen kelime veya söz öbekleri tef'ileler hâlinindedir (Coşkun 2007: 285). Mecmuadaki Şevkiyâ mahlaslı bir şaire ait dört bentlik murabba nazım şeklindeki şiir, tedvir sanatıyla yazılmıştır. Bu şiirin bentlerindeki mısralar sıra gözetilerek sağdan sola, soldan sağa ve yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya doğru okunduklarında hem aynı kelime düzenine sahip olmakta hem de aynı anlamı vermektedir:

*Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
Nâ 'il olsa vuşlata dil künc-i ğamdan şād olur
Vuşlata dil mübtelâdur şübhesüz Ferhād olur
Künc-i ğamdan şübhesüz olsa ħalâş-âbād olur
Şād olur Ferhād olur âbād olur berbād olur*

*Ol 'adüya nâzlı yârüm meyl ider mi göz göre
Nâzlı yârüm nâ-sezâya ummazam pes dil vire
Meyl ider mi ummazam üftâdeler her dil-bere
Göz göre pes dil vire her dil-bere mu' tād olur*

*Âh u zârum meclis içre pâdişâhum diñle sen
Meclis içre yok nazîrûñ böyle bir ħüsni ħasen
Pâdişâhum böyle bir efgendeñe raħm eyle sen
Diñle sen ħüsni ħasen raħm eyle sen imdād olur*

*Şevkiyâyam vezne kâdir şâ' irân hep gelseler
Vezne kâdir bülbülâsâ faşlıdur sâzendeler*

*Şā'irān hep faşlıdur gūş eyledüm çok nesneler
Gelseler sâzendeler çok nesneler icâd olur* (vr. 42a-b)

Bedelî ve Râzî mahlaslı şairlere ait olan gazeller ise bir mısram sonundaki kelimeyle diğer mısraa başladığı iade sanatıyla tanzim edilmiştir. Buna örnek olarak Bedelî'nin gazeli aşağıda gösterilmiştir:

Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün

*Mâ 'ilem gül yüzünün naqşına şâhum **ezelî**
Ezelî sevdi seni sevmedi gayrı **güzeli***

***Güzeli** şol kişi sevdi derün-ı dilden
Anı terk eylemez ol tâ irişince **eceli***

***Eceli** oldum irer 'aşık-ı zârün şâhum
Sevdiği dil-berinün tâ kim irişse **şakalı***

***Şakalı** geldi diyü leblerini terk idenün
Zâhir ol güşede muhkem degül imiş **temeli***

***Temeli** şol kişünün kim eyü oldı cānā
Dü-cihān içre anuñ olmaya hergiz **bedeli***

***Bedelî** var kamu yârāna selām it bizden
Böyle rindāne disünler diyicek bir gazeli* (vr. 68a)

Cinas, yazılışları aynı anlamları farklı olan kelimelerin bir ibarede kullanılmasıyla oluşan bir edebî sanattır. Bu edebî sanat, özellikle hüner göstermek amacıyla kaleme alınan şiirlerde sıkça tercih edilen sanatlar arasında yer alır. Firâkî'nin "sarılı" redifli gazeli, sarılı kelimesinin beyitlerde aldığı farklı anlamlar üzerine kurgulanmıştır:

Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilâtün Fā' ilün

*Aldı gönüm 'ālem içre āh kim bir **şarılı**
Yolına cānumı virdüm seni çoçsam **şarılı***

*Ey haqîkat erleri bî-çāreye tedbîr idün
Yolına cānumı virdüm seni çoçsam **şarılı***

*Tā giceler şubḥ olunca zâri zârî inledüm
Ol güneş yüzli nigārum şarılydı **şarılı***

*Dōst düşmen ḫālümü görüp baña raḫm eyledi
Ol baña raḫm itmedi yalvardı gördüm **şarılı***

Ey Firāķî derd-mende itmedün bir kez nazar

Tâ ki görem ikimizi bir döşekde şarılı (vr. 16b)

Taksîm, bir ibarede birden fazla unsur zikredildikten sonra bu unsurlarla ilgili özelliklerin, her birinin hangisine ait olduğunun belirtilerek söylenmesiyle oluşan edebî sanattır. Bu sanat üzerine kurgulanmış olan Hâtemî'nin gazeli:

Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün

Çarârüm aldı o çeşm ü rā kaç o bālā

Biri siyāh biri fitne vü biri belā

Siyāh u fitne vü bālāsı ol şeh-i hüsünü

Biri humār biri kec-rev [ü] biri a' lā

Humār u kec-rev ü a' lā ki var cihān içre

Biri cefā vü biri zillet [ü] biri rüsvā

Vefā vü zillet ü rüsvāyı bilmek isterseñ

Biri fiğān biri nāle vü biri sevdā

Fiğān u nāle vü sevdāya Hâtemî şabr it

Biri belā vü biri miñnet ü biri gāvğā (vr. 67a)

Sabîh'in "çıtır pıtır" redifli gazeli ise yansıma kelimelerin mısra sonlarındaki tekrarına dayanmaktadır:

Mef' ülü Fā' ilätü Mefā' ilü Fā' ilün

Söylerken ol şikeste zebānum çıtır pıtır

Eyler reg-i şetāret-i cānum çıtır pıtır

Hayfā sipendveş leheb-i nār-ı 'ışk[un]a

Yandı dil-i şerāre feşānum çıtır pıtır

Lüknet şeker tırāş-ı halāvet olur tamām

Nuṭṭ eylese o ūṭi-lisānum çıtır pıtır

Dāmān sāyesi[nde] şiken-mevc-i nāz olur

Reftār idince serv-i revānum çıtır pıtır

Hāl-i fem ile şubḥa dek eşküm dökülmese

Yanmazdı şem'-i dāğ-ı nihānum çıtır pıtır

Bezm-i bahār 'işve ider feyz-i neşveden

Gül gönçeveş açulsa cüvānum çıtır pıtır

Dürr dīde nerm-rev iken o māhuñ firāşına

Her taḥta pāre kesdi amānum çıtır pıtır

*Gül-berg-i cismi mevc-zen-i büy-ı feyz olur
Gelse ne dem o ğonçe-dehānum **çıtır pıtır***

*Ser-şafha-i ma‘āniye şebt eyler ey Şabîh
Nazm-ı bedî‘-i kilik-i beyānum **çıtır pıtır** (vr. 62b-63a)*

Mürettibin tercihte bulunduğu bu tarzda yazılan bir başka şiir türü ise bazısı gerçek anlamlı bazısı ise yansıma seslerden oluşan kelimelerin tekrarlandığı şiirlerdir. Bu kabilden mecmuaya alınan ve “Baka bak bak baka bak” redifli iki gazel bulunmaktadır. Bunlardan biri Firâkî’ye, diğeri ise Refikî’ye aittir:

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

*Beni fūrkat odına gel **yağa yağ yağ yağa yağ**
Hicrūn ile neye döndüm **baka bak bak baka bak***

*Bilmezem ben ki nedendür seni gördükde şehā
Ditrer endām u vücūdum **şaka şak şak şaka şak***

*Çünkü mecnūniyam ol saçınıñ ey vāh şanemā
Bend idüp boynuma yāri **taka tak tak taka tak***

*Hamduli’llāh ki raķibi ser-i küyında görüp
Başını taşlara urdum **şaka şak şak şaka şak***

*Çün Refikîye naşib olmadı ‘ālemde vişāl
Ey gözüm nūrı dem-ā-dem **ağa ak ak ağa ak** (Refikî, vr. 63a)*

Divan şairlerinin kelimelerle hüner gösterdikleri şiir tarzlarından biri de lisân-ı pepegî yani kekeme diliyle yazmış oldukları şiirlerdir. Bu tarz şiirlerde konuşma esnasında bazı kelimeleri söylemekte zorluk çeken kişilerin aynı heceyi tekrarlama özellikleri ön plana çıkarılır. Ayvansarâyî, genellikle kelimelerin ilk hecelerinin tekrar edildiği bu tarz şiirden Fedâyî’nin gazeline yer vermiştir:

Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün

*Be be beni ya ya yağma ya ya Yaḥyā Çelebi
Ra raķibe ba ba bakma ya ya Yaḥyā Çelebi*

*Gö gö görme ra raķibün ka ka kara yüzünü
Şe şe şeytāndur o çünkim ya ya Yaḥyā Çelebi*

*Be be bende çe çe çekdi şe şe şeydā oldum
Ka ka kara zü [zü] zülfün ya ya Yaḥyā Çelebi*

*Ka ka kanlu çı çı çıkardı gö gözüm yaşımı
De de devr-i kamer içre ya ya Yaḥyā Çelebi*

*Ku ku kuluñ fe Fedâyiî kemer kıl biline
Şa şa şakın ka ka kaçma ya ya Yaḥyâ Çelebi* (vr. 63a)

7.2.6. Yiyecek-İçecekler Hakkında Yazılan Şiirler

Mecmu'atü'l-Letâ'if teki manzumelerden bir kısmını da çeşitli yiyecek ve içecekler üzerine yazılmış olanlar teşkil etmektedir. Kahve, şeker, şerbet, baklava, yoğurt ve helva hakkındaki şiirler bu meyandadır. Tâlib'in helva hakkında yazdığı gazel:

*Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
Leb-i dil-ber gibi sükker-feşândur şoḥbet-i **helvâ**
Ḥased-fermâ-yı kâ-m-ı tûḥyândur şoḥbet-i **helvâ**

Olanlar çâşnî-i zevk-yâb la'l-i dil-berden
Bilürler ğıbta-zâ-yı kand-i cândur şoḥbet-i **helvâ**

Zer-i ḥâliş gibi çihrem şarardı intizâruñla
Gel ey ğonce ki gülveş ter-zebândur şoḥbet-i **helvâ**

Nebât-ı leblerüñ lezzet virelden şekkeristâna
Ḥurûş-ı mevc-âb-ı zevk-i cândur şoḥbet-i **helvâ**

Karîñ-i iltifât olsa nola Tâlib-i zâruñ
Ki şulḥ-âverde-i mâh u ketândur şoḥbet-i **helvâ**

Şeh ü şadr-ı mu'allânuñ çü bādâm-ı dü-mağz ey dil
Cihânda ittiḥâdın hep beyândur şoḥbet-i **helvâ** (vr. 29a)*

Edebî şahsiyetlerin, siyasi ve dinî otoritenin dikkatlerini celp etmesi, yasaklanması ve keyif verici özelliğinden dolayı kahve, Osmanlı aydınının ilgi odaklarından birisi olmuştur. Ayrıca, ahlaki bir olumsuzluğu da bulunmayan kahve, alkolsüz ve uyuşturucu özelliği olmayan bir içecek olarak Osmanlı günlük hayatına çabucak girmiş ve uzun yıllar kendine has gelenek-göreneklerin yaratılmasına, mimari özelliği olan kahvehane anlayışının teşekkülüne ve edebî bir kamuoyunun oluşmasına yol açan (Açıkgöz 1999: XIV) kahve üzerine yazılmış olan şiirler dikkat çekicidir.

Kahve, 16. yüzyılda Osmanlı toplum hayatına girdiği andan itibaren oldukça rağbet görmüş ve ehli keyfin vazgeçilmez unsurlarından biri hâline gelmiştir. Birçok mükeyyifat maddesi gibi divan şairleri de kahveye kayıtsız kalmayarak kahve ve onun tüketildiği mekân olan kahvehanelerin çeşitli hâllerini manzumelerinde dile getirmişlerdir. Bu kullanımlar zamanla öyle bir yaygınlık kazanmıştır ki kahve üzerine şiir yazımı şairler arasında moda hâlini almıştır.

Birçok divan ve mecmuada karşılaşılan kahveyle ilgili şiirlerden sekizi *Mecmu'atü'l-Letâ'if* te de karşımıza çıkmaktadır. İkişi murabba, altısı ise gazel nazım şeklinde olan bu şiirlerden Bekâyî, Hilmî ve Vahyî'nin gazellerinde kahve ve kahvenin hâlleri terennüm edilirken; Huldî'nin gazelinde ideal bir kahvecide olması gereken

özellikler, Şeyhî'nin gazelinde kahvehanelerin, Âşık Ömer'in murabbaında ise kahveci tavsiflerine yer verilmiştir. Mahlası belli olmayan ve yedi bentlik murabba şeklinde yazılan bir şiirde ise âdeta bir kahve güzellemesi yapılmıştır (vr. 54b-55a). Şeyhî'nin kahvehaneler üzerine yazdığı gazel:

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

*Ŧutdı qahveyle duĥānı ĥāne oldı qahveler
Müjde erbāb-ı dile kāşāne oldı qahveler*

*Düşseler ehl-i şafā künc-i ĥarābāta n'ola
Şimdi her ma' mürda vırāne oldı qahveler*

*Her birinde kışşa-perdāz idı bir La' lın Qabā
Kışşadan ĥişşe bu kim insāna oldı qahveler*

*Manıķu 't-Ŧayr oķınur bir murġzār-ı cüy idı
'Āķibet büm-ı fenāya lāne oldı qahveler*

*Gitdi qahve geldi şoĥbet sākıyā mey-ĥāneye
Sen de ber-dest olagör ĥālā ne oldı qahveler*

*Şeyĥiyā pāyine uğratmaz raķībān kimseyi
Şöyle beñzer ĥāne-i cānāne oldı qahveler* (vr. 29a-b)

Tezkireler ve biyografik kaynaklarda kendisine yer bulamamış olan Yogurdı mahlaslı bir şairin 13 bentlik muhammesi ile şairi belli olmayan ve gazel nazım şekliyle yazılmış olan yoğurt övgüsündeki şiirler konu itibarıyla klasik şiirimizde emsallerine pek rastlanılmayışları bakımından ilgi çekicidir. Yogurdı'nın muhammesinin ilk ve son bendi:

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

*Teşneyem dıdāruña ey āb-ı ĥayvānum yoğurt
Şol siyeh beñlerle görsem yüzüñi ĥānum yoğurt
ĤāŦır-ı mecrūĥum ey ma' cün-ı Loķmānum yoğurt
Rāĥat efzāsın dil-i pejmürdeye cānum yoğurt
Feyz irer senden hemişe cāna sulţānum yoğurt*

....

*Māye-i fikrūñle yoğurt vaşfını kılduñ beyāz
Ĥāne-i qalbūñ sivāsın ĥoş beyāz itdüñ beyāz
Dilerüm Yā Rabb derūnum eyleye luţfuñ beyāz
Yüzüñ aġ olsun Yoğurdı nazmuñı kılduñ beyāz
Zulmet-i Ŧab' uñ giderdi māh-ı tābānum yoğurt* (vr. 90a-91a)

7.2.7. Günlük Hayatta Kullanılan Çeşitli Eşyalar Hakkında Yazılan Şiirler

Klasik Türk edebiyatında şairler her fırsatta sosyal hayatla ilgili unsurları kullanmaktan geri durmamışlardır. Bunlar içinde günlük hayatta ihtiyaç duyulan birçok malzeme de bulunmaktadır. Şairler günlük hayatın sıradan ama yerine göre vazgeçilmezi hâline gelen bu malzemeleri icra ettikleri kullanım amaçlarını da dikkate alarak çeşitli vesilelerle şiirlerinde sıkça kullanmışlardır.

Hüseyin Ayvansarâyî'nin dikkatlerini celp ederek *Mecmu'atü'l-Letâ'if*'ine derç ettiği şiirler arasında da bu türden birçok şiir yer almaktadır. "Saat, ibrik, altın, akçe, la'l, biniş, kılıç, hançer, lüle, ney, çöğür, gömlek, cönk, kâğıt, kalem" ve "mektup" gibi sosyal hayatta farklı ihtiyaçlara cevap veren unsurlar üzerine yazılmış birçok şiir bulunmaktadır. Şihâbî mahlaslı bir şairin kaleme aldığı cönk redifli gazel bunlar arasındadır:

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

Nâz ile alsa eline luğ idüp cânâne cönk
'Arz ider ahvâl-i 'ışkı dergeh-i sulţāna cönk

Her perî-ruhsârı teşhîr itmede efsûn oğur
Halvet-i 'aşk içre her gün söylemez insāna cönk

Lâle-ruğlar elleri üzre açılsa fi'l-meşel
Şâh-ı gül üstinde beñzer gonce-i handāna cönk

Kûh-ı derd-i miñnet içre kışsa-i Ferhâddan
Dâ'imâ söyler hikâyet hüsrev ü hûbāna cönk

Ey Şehâbî hiç ârām eylemezdi gönümüz
Meclis içre olmasa eglence ger yârāna cönk (vr. 91a-b)

7.2.8. Çeşitli Meslek ve Meslek Erbabı Hakkında Yazılan Şiirler

Mecmu'atü'l-Letâ'if te kayıtlı olan şiirler arasında çeşitli meslek gruplarıyla ilgili olanların sayısı da dikkat çekecek derecededir. Hamamcılık, aşçılık, bozacılık, berberlik, kahvecilik, terzilik, kasaplık, okçuluk, fırıncılık, şerbetçilik ve semercilik gibi meslek dallarıyla ilgili şiirler bu türdendir. Nihâlî'nin kasaplıkla ilgili gazeli örnek olarak aşağıya alınmıştır:

Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün

Dil ki bir kaşşabuñ oldı küşte-i pür-yâresi
Zülfi çengâhında kaldı aşılı her pâresi

Ey dilîr-i dil-berüm sen kıyma kıyma eyledüñ
Oldı 'aşık gice gündüz çün anuñ âvâresi

Ey efendim nâzeninüm meh-cebinüm dil-berüm
'Aşık-ı üftâdeye hiç yok mıdur bir çâresi

Çāresi bī-çārelīkdür ‘āşık-ı āvārenūñ
Şabra tākāt kalmadı oldum anuñ bī-çāresi

Ey Nihālī eyle kaşşāb dil-berini vaşf ile
Gül gibi nāzūk olupdur yoķ durur bir hāresi (Nihālī, vr. 70b)

Mecmuada Osmanlı sosyal hayatının önemli unsurlarından biri olan hamam kültürünü yansıtan hammâmiyyelere örnek teşkil eden üç şiir örneği de yer almaktadır. Necâtî ve Vahyî'nin kaplıca, Seyyid Vehbî'nin ise hamam vafında yazdığı bu türdeki gazeller muhteva itibarıyla mecmuaya renk ve zenginlik katan şiirlerdir. Seyyid Vehbî'nin hammâmiyyesi:

Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilātün Fe‘ilün

Süz-ı ‘ışık ile ider dîdelerin ter **hammām**
Gör ki ‘aynıyla dil-i ‘āşıkā beñzer **hammām**

Halveti olmaz idi mecma‘-ı ehl-i tecrîd
Nefes-i külheniye olmasa mazhar **hammām**

Pes degül mi ten-i sîmînini ‘uryân itmek
O perî-rüyü çeküp sîneye n’eyler **hammām**

‘Aks-i pehlû-yı bütân âbın idüp sîm-i müzâb
Kubbesin eyledi çün pûte-i pür-zer **hammām**

Germ olup yâr ile çok işler ider ey Vehbî
Bu ‘amellerle cehennemlige beñzer **hammām** (Seyyid Vehbî, vr. 57a)

7.2.9. Musiki Terimleriyle Yazılan Şiirler

Mecmuasında çok farklı türlerde şiirlere yer veren Ayvansarâyî'nin dikkatini çeken şiir türlerinden biri de musiki terimleriyle yazılmış olanlardır. Nitekim bu minvalde Derviş Hüseyin Şâmî'nin kâr-ı nâtıkı ve Akovalı-zâde Hâtem Ahmed Efendî'nin musiki terimleriyle kaleme aldığı gazel mecmuada kendine yer bulmuş manzumelerdir. Bunlardan Hâtem'in gazeli ve bu gazeldeki musiki terimleri aşağıda gösterilmiştir:

Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün Mefā‘ilün

Hāzer kim **tel kırar** vādîlerinde zülf-i **sanţuruñ**
İki telli haţuñla **bağlama** ‘uşşāk-ı **rencüruñ**

Ser-i zühhāda **çal neyzen** ‘aşā-yı **nāy**ı ben şimdi
Girift-i işve-i **kānūnyam** bir **Şāh Manşūruñ**

Kara düzen virür mi **qadr-i mişkāl** ‘āşık-ı zāra
Bozuğdur **kār-sāz-ı erğanün** **çarğ**-ı pür-şūruñ

*Düdüksin hem-**nefir**-i maḥremân-ı 'işret olmazsın
Efendi **perdesiz**dür **zürna**-i minḳâr-ı menḳûruñ*

*Ṭulum gibi **çığırma** şeyḫ efendi **şüh-ı Bulgârı**
Ḳudüm-ı vuşlatın **çâr pâreletme** râz-ı mestûruñ*

***Rebâb** olsa n'ola **tabl**-ı dil-i **def** germ-i 'uşşâḳı
Boru-yı turş ile **kös** diñlemiş bir **mehter**-i cevruñ*

*Belüm bükdi **kemânî** ḳaşları **çengi** edâlarla
Ḳavâl itdi beni **pes-perde** istiğnâ-yı **mevfûruñ***

*Gelince **meclise** ol âfitâb-ı mağribî Ḥâtem
Açıldı **perde**-i **şarkîsi** seyrângâh-ı **tanbûruñ** (vr. 77b)*

7.2.10. Hiciv ve Eleştiri Amaçlı Yazılan Şiirler

Klasik Türk edebiyatında şair ve yazarlar eserlerinde zaman zaman Osmanlı'nın temel kurucu unsuru olan milletin adına yani "Türk" kelimesine de yer vermişlerdir. Bu kelimenin metinlerde görülmesi bu edebiyatın kuruluş dönemiyle eşzamanlıdır. Kuruluş dönemi temsilcisi olan Kadı Burhaneddin, Nesîmî, Ahmed-i Dâ'î ve Ahmedî gibi şairler, Türk kelimesini İran şiirinde yaygın olarak kullanılan Türk mazmununa da uygun olarak "sevgili" ve "güzel" kelimeleriyle eşdeğer olarak olumlu anlamda kullanmışlardır. Ancak 15. yüzyılın ortalarından sonra bu kelimenin divan şiirindeki çağrışımı farklılaşmaya başlayarak Türk kelimesi artık câhil, idraksiz, eşkıya veya yolunu şaşırmiş gibi aşağılayıcı ve küçültücü tabirlerin karşılığı olarak kullanılmıştır (Köksal 2016: 30-44).

Bu şekilde Türkün ve Türklüğün hakir görüldüğü dört bentlik muhammes nazım şeklindeki bir şiir örneğine, Hüseyin Ayvansarâyî de yer vermiştir. Eleştiri ve hakaret dozu oldukça yüksek olan bu şiir şöyledir:

*Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
Türke fırsat vırme Yâ Rabb nâ 'il-i nân olmasun
Tâ-be-key çeksün sitem bir laḫza ḫandân olmasun
Ḥâḫır her-bâr yıḳılsun gönli şādân olmasun
Ḥâşılı insân olanlar Türke mihmân olmasun
Türke lâyıḳ biñ topuzdur yiri noḳşân olmasun*

*Câhil-i ebter ne bilsün ehl-i 'irfân neydügin
Hiç yaban ayuları bilür mi insân neydügin
Añlasun mı gâv-ı kuhsâr ḳadr-i mihmân neydügin
Ḥâşılı insân olanlar Türke mihmân olmasun
Türke lâyıḳ biñ topuzdur yiri noḳşân olmasun*

Merkebe ḫâcî dimezler varsa biñ kez Mekkeye

*Hîç eşek dervîş olur mı taş taşisa tekkeye
 Kaynasa biñ yıl baqır ‘ıyârı gelmez sikkeye
 Hâşılı insân olanlar Türke mihmân olmasun
 Türke lâyıq biñ topuzdur yiri noqşân olmasun*

*İltifât itseñ götürmez Türk ne bilür eylügi
 Kelbe dîbâ çul geyürseñ yine qoymaz seglügi
 Korqıdı şanur eyleseñ teslîm eline beglügi
 Hâşılı insân olanlar Türke mihmân olmasun
 Türke lâyıq biñ topuzdur yiri noqşân olmasun* (vr. 66b)

7.2.11. Halk Şairlerinin Şiirleri

Mecmu'atü'l-Letâ'if te dikkatleri çeken özelliklerden birisi de Âşık Ömer, Âşık Mustafa, Gevherî, Kuloğlu ve Kaygusuz (Abdal) gibi bazı halk şairlerinin şiirlerini ihtiva etmesidir. Bu şairler içinde 36 şiiriyle aynı zamanda mecmuada en fazla şiiri kayıtlı olan 17. yüzyıl halk şairlerinden Âşık Ömer'in ayrı bir yeri vardır. Bu durum Âşık Ömer'in şairliğiyle yakaladığı şöhretin yanında 1197/1782 yılında Âşık Ömer'in şiirlerini derleyerek *Dîvân* tertip etmiş olan Hüseyin Ayvansarâyî'nin bu şairin *Dîvân*'ına şekil ve muhteva bakımından hâkim olması ve onun şiirlerine göstermiş olduğu özel ilgiyle de açıklanabilir. Hemen hemen hepsi çeşitli şahıs isimleri üzerine yazılan Âşık Ömer'in bu şiirlerinden sadece "Sakız", "İzmir" ve "Şam" redifli şiirler konu itibarıyla diğerlerinden farklılık arz etmektedir. Aşağıda Âşık Ömer *Dîvân*'ında (Karasoy ve Yavuz 2010) yer almayan bir gazel örnek olarak sunulmuştur:

*Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün
 Zâkir-i Yezdân idi şâm u seher 'Âşık 'Ömer
 Almış idi lezzet-i vahdet meger 'Âşık 'Ömer*

*Kalbi hattâ mahzen-i esrâr-ı Haq olmuş idi
 'Ârif-i bi'llâha gösterdi eşer 'Âşık 'Ömer*

*'Âkıbet meydâna girdi küştgîr-i mevt ile
 Oldı âhîr başılıp zîr ü zeber 'Âşık 'Ömer*

*Fânî dünyâ böyle qalmaz bir misâfir-ğânedür
 Emr-i Haq ile gelen turmaz gider 'Âşık 'Ömer*

*'Âşık 'Ömer okuyup rûhına Yâsîn Süresin
 Eyledüñ mülk-i beqâyâ çün sefer 'Âşık 'Ömer* (vr. 47a)

7.2.12. Mecmualar sahip oldukları muhteva itibarıyla yazıldıkları dönemlerin edebî zevkini ve şiir telakkisini yansıtmaları bakımından önemli oldukları gibi tezkireler veya biyografik kaynaklarda kendisine yer bulamamış bazı şairlerin şiirlerini havi olmaları bakımından ayrıca önem arz eden eserlerdir. Bu minvaldeki şairlerin bir kısmı gerek nazım şekli gerekse de muhteva bakımından farklılık arz eden şiirleriyle bu

mecmualarda kendine yer bulmuşlardır. *Mecmu'atü'l-Letâ'if* te de bu kabilden bazı şairlere tesadüf edilmektedir. Bedelî, Yogurdî, Külâhî, Çalık, Câzim (Ahmed Efendi), Uyûnî, Toğancı, Keskin ve Rabia Hatun gibi şairler tezkireler veya biyografik kaynaklarda hayatları hakkında bilgi verilmeyen ancak bu mecmua sayesinde haberdar olunan şairlerdir

Sonuç

Bu çalışmada daha çok farklı türlerde sahip olduğu eserlerle temayüz etmiş olan ve hayatı hakkında kaynaklardaki bilgiler sınırlı olsa da yazmış olduğu bu eserlerle âdeta ölümsüzleşen 18. yüzyıl Osmanlı münevverlerinden Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'nin şimdiye kadar bilinmeyen bir eseri daha gün yüzüne çıkarılmıştır.

Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif adını taşıyan bu eser, çeşitli konularda yazılmış olan ve kendi içinde farklılık arz eden manzumelerin derlenmesiyle oluşturulmuş bir şiir mecmuasıdır. Bu eser, iyi bir edebî zevke ve kültür birikime sahip olan Ayvansarâyî'nin yaşadığı dönem ve öncesinde yazılmış olan divan ve mecmuaları tarayarak kendine göre şekil ve muhteva itibarıyla orijinallik kesp eden manzumelerin bir araya getirilmesiyle vücut bulmuştur.

Mısır el-Ezher Şeyhliği Kütüphanesi'nde bulunan ve 92 varaktan müteşekkil olan bu eserde 227 şaire ait mahlassız olanlarla birlikte 425 manzume kayıtlıdır. Bu manzumelerin tertibinde belli bir düzen gözetilmemiş olursa da aynı konular etrafında kaleme alınmış olan, belli bir nazım türüne dâhil edilebilecek manzumeler ile nazire veya nazire ilişkisi içinde bulunan manzumeler yer yer peş peşe sıralanmıştır.

Ayvansarâyî birçok mecmua mürettibi gibi eserine aldığı manzumelerin birçoğunu aynen almamış bunların yapısal özellikleri üzerinde birtakım tasarruflarda bulunmaktan geri durmamıştır. Bu tasarruflar mecmuaya alınan manzumelerin beyit veya bentlerindeki takdim-tehir, bazı beyit ve bentlerin çıkarılması, bazı kelime ve terkiplerin değiştirilmesi vb. şeklinde karşımıza çıkmaktadır.

Yazılmış olduğu dönemin edebî zevkini yansıtmasının yanı sıra sahip olduğu zengin muhtevayla dikkatleri çeken *Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif*, klasik Türk edebiyatı tarihine ve bu alanda yapılacak olan çalışmalara farklı bakış açıları ve yeni malzemeler sağlayacak olması bakımından oldukça önemlidir. Bazı şairler hakkında biyografik bilgiler ile birlikte divanlarda yer almayan şiirleri ihtiva etmesi bu meyanda zikredilebilecek hususlardır.

Mecmua, muhteva itibarıyla belirli nazım türlerine dâhil edilebilecek çok farklı konularda kaleme alınmış olan şiirlerden mürekkeptir. Belirli şahıslar; birçoğu divan şiirinde mazmun olarak da kullanılan bitki, çiçek ve hayvanlar; çeşitli yerleşim yerleri ve şehirler; yiyecek ve içecekler; çeşitli meslek ve zümreler; günlük hayatta kullanılan çeşitli eşyalar ile sosyal hayatın farklı veçhelerini yansıtan unsurlar hakkında yazılan şiirler bunlar arasındadır. Bu şiirler, hem mürettibin ilgisini çekerek mecmuada kendine yer bulmayı hak edecek kadar hem de okurları mücessem unsurlar üzerinden muhayyel bir dünyanın renkli atmosferinde seyahate çıkaracak kadar güzel ve edebî hüviyete haiz metinlerdir.

Sahip olduğu bu zengin muhtevayla kırkambar özelliği gösteren ve klasik Türk edebiyatında mecmua türündeki eserler içinde eşine nadir rastlanan bir eser olan

Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif, mezkûr muhteva özellikleriyle hem nazım türlerinin tespiti ve bu türlerin genel özellikleri hakkında yapılacak değerlendirmeler için hem de ilmî çalışmalara yeni imkânlar sunan oldukça zengin bir hazine niteliğindedir.

Sonuç olarak bu çalışmayla yazmış olduğu birçok önemli eserle haklı bir şöhreti yakalayan Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî'nin bilinmeyen bir eseri daha gün yüzüne çıkarılarak klasik Türk edebiyatının kayıp eserler zincirinden bir halka daha eksiltmiştir. Eserin sahip olduğu şekil ve muhteva özellikleri üzerinde de birtakım değerlendirmelerde bulunularak çok zengin bir edebî birikime sahip olan bu edebiyatın daha iyi anlaşılabilir yorumlanmasına ufak da olsa bir katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Kaynaklar

A. Genel Kaynaklar

- Açıkgöz, N. (1999). *Kahve-nâme*, Ankara: Akçağ Yayınları.
- Başdaş, Cahit (2018), *Sihâm-ı Kazâ*, İstanbul: Kriter Yayınları.
- Ceylan, Ö. (2015). *Kuşlar Dîvânı*, İstanbul: Kapı Yayınları.
- Coşkun, M. (2007). *Tuhfetü'l-Harameyn*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Çabuk V-Derin, F. Ç. (1985). *Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî, Mecmû'a-i Tevârih*, İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yayınları.
- Devellioğlu, F. (2011), *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Yayınları.
- Ekinci, R. (2017). *Vefeyât-ı Ayvansarâyî*, Ankara: Kültür Turizm ve Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55730,vefeyat-i-ayvansarayipdf.pdf?0>, [ET: 24. 02. 2020]
- Köksal, M. F. (2016). *Yâ Kebîkeç*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Kut, G.-Kut, T. (1982). *Ayvansarâyî Hâfız Hüseyin b. İsmail ve Eserleri*, İstanbul Üniv. Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, Sayı 33, s. 401-39.

B. Divanlar

- Abdullah Sıdkî Dîvânı: Akgül, A. (2011). *Abdullah Sıdkî Divanı*. Isparta: Süleyman Demirel Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Adlî Dîvânı: Bayram, Y. (2018). *Adlî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap,
- Adnî Dîvânı: Kufacı, O. (2005). *Adnî Dîvânı*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Adnî Receb Dîvânı: Göre, Z. (2004). *Adnî Receb Dede Hayatı ve Eserleri*. Konya: Selçuk Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Ahî Dîvânı: Kaçalın, M. (2010). *Âhî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap,
- Ahmed Neylî Dîvânı: Kılıç, A. (1994). *Ahmed Neylî Divanı*. İzmir: Ege Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Ahmedî Dîvânı: Akdoğan, Y. (t.y.). *Ahmedî Dîvân*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10591,ahmedidivaniyasarakdoganpdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020]
- Asım Arif-zâde Divançesi: Arslan, F. Ş. (2010). *Âsım Ârif-zâde Divançesi (İnceleme-Metin-Dizin-Sözlük)*. Ankara: Hacettepe Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Âşık Ömer Dîvânı: Karasoy, Y., ve Yavuz, O. (2010). *Âşık Ömer Divanı*. Konya: İnci Ofset.
- Azbî Baba ve Eserleri: Bayram, S. (2006). *Azbî Baba Hayatı-Eserleri-Sanâtı ve Divanı (İnceleme-Tenkitletli Metin)*. Edirne: Trakya Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Bahârî Dîvânı: Pomakoğlu, A. (2013). *Dîvân by Bahârî*. İstanbul: Boğaziçi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Bâkî Dîvânı: Küçük, S. (2017). *Bâkî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/10596,bakidivanisabahattinkucukpf.pdf?0>, [ET:10.07.2018].
- Beyânî Dîvânı: Başpınar, F. (2008). *Beyânî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Ankara: Kültür ve Turizm Bak. Yay., e-kitap, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/TR,78354/divanlar.html>, [E.T. 25.05.2018].
- Bosnalı Alaeddin Sâbit Dîvânı: Karacan, T. (1991). *Bosnalı Alaeddin Sabit Divanı*. Sivas: Cumhuriyet Üniv. Yayınları.
- Bursalı Hâşimî: Bulan, A. (1993). *Hâşimî, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*. Konya: Selçuk Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Bursalı Rahmî Dîvânı: Erdoğan, M. (2017). *Bursalı Rahmî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bak. Yay., e-kitap, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/55910,bursali-rahmi-divanipdf.pdf?0>, [E.T. 25.05.2018].
- Bursalı Tâlib Dîvânı: Erdem, M. (1994). *Bursalı Tâlib ve Divanı Tenkidli Metin ve İnceleme*. İstanbul: Boğaziçi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Celîlî Dîvânı: Kazan Nas, Ş. (2018). *Celîlî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/59375,celili-divanipdf.pdf?0>, [24.02.2020].
- Cevrî Dîvânı: Ayan, H. (1981). *Cevrî, Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni*. Erzurum: Atatürk Üniv. Yayınları.
- Edirneli Ahmed Rüşdî Dîvânı: Tunadurur, M. (2012). *Edirneli Ahmed Rüşdî Divanı*. Edirne: Trakya Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Edirneli Nazmî Dîvânı: Üst, S. (2012). *Edirneli Nazmî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57766,edirneli-nazmi-divanipdf.pdf?0>, [24.02.2020].
- Edirneli Sadîk Dîvânı: Sunal, A. (2014). *Sadîk Divanı*. Bursa: Uludağ Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Edirneli Şevkî Dîvânı: Işınsoy Durmuş, T., ve Canım, R. (2018). *Şevkî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/TR-210484/sevki-divani.html>, [24.02.2020].
- Emîrî Dîvânı: Yaylalı, Y. (2013). *Emîrî Divanı*. Erzurum: Atatürk Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Emrî Dîvânı: Saraç, M. A. Y. (t.y.) *Emrî Divanı*. Ankara: Kültür Turizm ve Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <http://ekitap.kulturturizm.gov.tr/dosya/1-128328/h/emridivani.pdf>, [ET:20.08.2018].
- Fakîh Dîvânı: Sünger, E. (2004). *Fakîh: Hayatı, Eserleri, Divanı*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Fedâyî Dîvânı: Urhan, M. (2002). *XVI. Yüzyıl Divan Şairi Fedâyî, Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Gelibolulu Sürurî Dîvânı: Ünver, N. (2010). *Gelibolulu Surûrî Divanı*. Ankara: Gazi Üniv. SBE, Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Hakîkî Dîvânı: Boz, E. (2017). *Hakîkî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55749,hakiki-divanipdf.pdf?0>, [24.02.2020].
- Hâkim Dîvânı: Poyraz, Y. (2008). *Seyyid Mehmed Efendi (Hâkim) Yaşamı, Edebî Kişiliği ve Dîvânı Üzerinde Bir Araştırma (inceleme-Metin)*. Samsun: Ondokuzmayıs Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Halebli Edîb Dîvânı: Mum, C. (2004). *Halebli Edîb Divanı (İnceleme-Tenkitli Metin-Cinaslar Sözlüğü)*. Ankara: Hacettepe Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Halil Nurî Dîvânı: Güler, M. (2009). *Halil Nûrî Divanı Edisyon-Kritik-İnceleme*. Sivas: Cumhuriyet Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Hamdullah Hamdî: Özyıldırım, A. E. (t.y.). *Hamdullah Hamdî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10616,metinpdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Hanyalı Nurî Dîvânı: Aydın, A. (2009). *Hanyalı Nûrî Osman ve Divanı*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Hâşimî Emir Osman Dîvânı: Ünlütürk, N. (2004). *Hâşimî Emir Osman Divançesi (Metin Muhteva-Tahlil)*. İzmir: Dokuz Eylül Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Hâtem Dîvânı: Varışoğlu, M. C. (1997). *Hatem Hayatı, Edebi Şahsiyeti, Divanı'nın Tenkitli Metni ve İncelemesi*. Erzurum: Atatürk Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Hatmî Dîvânı: Yücel Turan, H. (2017). *Hatmî Divanı (İnceleme-Metin)*. İstanbul: Yıldız Teknik Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Hayâlî Dîvânı: Tarlan, A. N. (1992). *Hayâlî Divanı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Hayretî Dîvânı: Çavuşoğlu, M. & Tanyeri M. A. (1981). *Hayretî Divan, Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yayınları.
- Helâkî Dîvânı: Çavuşoğlu, M. (1982). *Helâkî Divan, Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yayınları.
- Himmet-zâde Abdî Dîvânı: İslamoğlu, A. (2003). *Himmetzâde Abdullah (Abdî), Hayatı, Eserleri ve Dîvân-ı Nu'ût'u*, Ankara: Ankara Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Hüdâyî-i Kadîm Dîvânı: Demiralay, M. (2007). *Hüdâyî-i Kadîm (16. yy) ve Divanı İnceleme Tenkidli Metin*. Isparta: Süleyman Demirel Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- İbrahim Tırsî Dîvânı: Yılmaz, K. (2017). *İbrahim Tırsî ve Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55911,ibrahim-tirsi-ve-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- İlmî Dede Dîvânı: Oğuz, S. (2002). *İlmî Dede El-Mevlevi El-Bağdâdî Hayatı Sanatı Eserleri ve Divanı (İnceleme ve Tenkitli Metin)*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- İzzî Dîvânı: Kara, A. (2007). *İzzi Divanı (Tenkitli Metin-İnceleme)*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kabulî Dîvânı: Erdoğan, M. (2008). *Kabulî İbrahim Efendi, Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin)*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Doktora Tezi.

- Karamanlı Nizâmî Dîvânı: İpekten, H. (1974). *Karamanlı Nizâmî Hayatı Edebî Kişiliği ve Divanı*, Atatürk Üniv. Yayınları, Ankara. (<http://grups.yahoo.com/group/metinbankasi>, Dec. 31. 2004 versiyonu).
- Kelîm Dîvânı: Çelen, A. (1994). *Kelîm, Hayatı, Eserleri ve Divânı'nın Tenkidli Metni*. Konya: Selçuk Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kudsî Dîvânı: Kılıç, A. (2010). *Kudsî Dîvânı (Transkripsiyonlu Metin-İnceleme)*. Sivas: Cumhuriyet Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Livâyî Dîvânı: Köksal, S. (2002). *Livâyî Divanı (Metin-İnceleme)*. İstanbul: Marmara Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Medhî Dîvânı: Seyhan, N. (2000). *Medhî Divanı (İnceleme-Transkripsiyonlu Metin)*. İstanbul: Marmara Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Mehmed Sıdkî Dîvânı: Eren, A. (2017). *Mehmed Sıdkî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56341,mehmed-sidki-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Mesîhî Dîvânı: Mengi, M. (1995). *Mesîhî Dîvânı*, Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.
- Mestî Dîvânı: Doğan, F. (2015). *Mesti Divanı Metin-İnceleme*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Mirzâ-zâde Sâlim Dîvânı: Güfta, H. (1995). *Sâlim (Mirzâ-zâde) Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divânının Karşılaştırmalı Metni*. Erzurum: Atatürk Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Misâlî Dîvânı: Güneş, D. (2011). *Misâlî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Kütahya: Dumlupınar Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Muhyî Dîvânı: Arslan, M. (2006). *Muhyî Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı*. Ankara: Ankara Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Muhyiddin Rumî Dîvânçesi: Akkese, A. (2014). *Muhyiddin Rumî ve Dîvânçesi (İnceleme-Metin)*. Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Muîdî Dîvânı: Tanrıbuyurdu, G. (2012). *Muîdî Dîvân (Metin-Çeviri)*. Kocaeli: Kocaeli Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Murâdî Dîvânı: Gönültaş, G. (2009). *Divan-ı Murâdî (Muhabbetname-i Seyyid Muradi)*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Nâbî Dîvânı: Bilkan, A. F. (1993). *Nâbî'nin Türkçe Divanı (Karşılaştırmalı Metin)*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Doktora Tezi.
- Nahîfî Dîvânı: Aypay, A. İ. (1992). *Nahîfî Süleyman Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkidli Metni)*. Konya: Selçuk Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Nâilî Dîvânı: İpekten, H. (2019). *Nâilî-i Kadîm Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67155,naili-i-kadim-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Nâmî Dîvânı: Yenikale, A. (2017). *Ahmed Nâmî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56192,ahmed-nami-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Necâtî Dîvânı: Tarlan, A. N. (1992). *Necâtî Beg Dîvânı*, Ankara: MEB Yayınları.
- Neccar-zâde Rızâ Dîvânı: Özdemir, M. (1999). *Neccar-zâde Rızâ Dîvânı'nın Edisyon Kritiği*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Necmî Dîvânı: Tiker, S. (2003). *Necmî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Van: Yüzüncü Yıl Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.

- Nedîm Dîvânı: Macit, M. (2017). *Nedîm Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56214,nedim-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Nefî Dîvânı: Akkuş, M. (2018). *Nefî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/57741,nefi-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Neşâtî Dîvânı: Kaplan, M. (2019). *Neşâtî Dîvânı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67330,nesati-divanipdf.pdf?0&tag1=006964F7A491139BEB893C13F024BA71C07840A2&crefer=5137C69BF0181A4FC2D05B76337BEC77509477B44A3EE0E0B634B05BE9DA4030>, [ET: 24.02.2020].
- Nevi-zâde Atâyî Dîvânı: Karaköse, S. (2017). *Nev'i-zâde Atâyi Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55734,nevi-zade-atayi-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Nihânî Dîvânı: Dursun, M. (1990). *Nihânî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Nûrî İbrahim Dîvânı: Güngör, E. (2013). *Nûrî İbrahim Divanı*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Hanyalı Nûrî Osman Dîvânı: Aydın, A. (2009). *Hanyalı Nurî Osman ve Dîvânı*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Priştineli Nûrî Dîvânı: Egüz, E. (2009). *Priştineli Nurî Dîvânı ve İncelemesi*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Râgıb Paşa Dîvânı: Yorulmaz, H. (1989). *Koca Râgıb Paşa Dîvânı (Araştırma ve Metin)*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Refî Amidî Dîvânı: Aydemir, İ. A. (1989). *Refî Amidî Dîvânı*. Balıkesir: Uludağ Üniv. SBE Yüksek Lisans Tezi.
- Remzî Dîvânı: Kurt, B. (2017). *Remzî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Kütahya: Dumlupınar Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Çeşmi-zâde Reşîd Dîvânı: Uluocak, M. (1998). *Çeşmi-zâde Reşîd Dîvânı İnceleme ve Tenkitli Metin*. Bursa: Uludağ Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Revânî Dîvânı: Avşar, Z. (2017). *Revânî Divanı*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56143,revani-divanipdf.pdf?0>, [ET: 24.02.2020].
- Rızâyî Dîvânı: Topçu, M. (1997). *Dîvân-ı Rızâyî (Tenkitli Metin)*. Malatya: İnönü Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sabîh Dîvânı: Özdingiş, V. (1998). *Sabîh, Hayatı, Eserleri, Edebi Kişiliği ve Divanının Tenkitli Metni*. Konya: Selçuk Üniv. SBE Doktora Tezi.
- Sâbir Parsa Dîvânı: Yoldaş, K. (2002). *Sâbir Pârsâ Divanı*. İstanbul: Kitabevi.
- Sabr-i Şâkir Dîvânı: Yılmaz, M. C. (2010). *Sabr-i Şâkir Dîvânı*. Kütahya: Dumlupınar Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sahhaf Rüşdî Dîvânı: Ekici, H. (2006). *Sahhaf Rüşdî ve Divan'ının Tenkidli Metni*. Balıkesir: Balıkesir Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sanî Beg Dîvânı: Taşdelen, İ. (2019). *Sânî Beg Dîvânı*. Sivas: Express Baskı Merkezi.
- Sehmî Dîvânı: Dirican, E. (2007). *Sehmî Dîvânı İnceleme, Metin, Dizin*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Selâmî Dîvânı: Gülpınar, H. (2004). *Divan-ı Selami*. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Senâyî Dîvânı: Karadaş, M. (1999). *Senâyî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Malatya: İnönü Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Seyyid Vehbî Dîvânı: Dikmen, H. (1991). *Seyyid Vehbî ve Divanının Karşılaştırmalı Metni*. Ankara: Ankara Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Subhi-zâde Abdî: Yalap, H. (2007). *Suphizâde Abdî Divanı*. Niğde Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı: Yenikale, A. (2017). *Sünbülzâde Vehbî Dîvânı*. Ankara: Kültür Turizm ve Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/56212,sunbulzade-vehbi-divanipdf.pdf?0>, [ET. 24.02.2020].
- Şânî Dîvânı: Tunç, A. T. (2017). *Şânî Dîvânı (İnceleme-Metin)*. Adana: Çukurova Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Şemsî Paşa Dîvânı: Akkaya, M. (1992). *Şemsî Paşa Divânı (İnceleme-Edisyon Kritikli Metin)*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Şeyhî Dîvânı: Biltekin H. (2018). *Şeyhî Dîvânı*. Ankara: Kültür Turizm ve Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/61044,seyhi-divanipdf.pdf?0>, [ET. 24.02.2020].
- Şeyhülislâm Esad Dîvânı: Doğan, M. N. (1997). *Şeyhülislâm Es'ad Efensi ve Divanı'nın Tenkitli Metni*. İstanbul: MEB Yayınları.
- Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı: Kavruk, H. (t.y.). *Şeyhülislam Yahyâ Dîvânı*. Ankara: Kültür Turizm ve Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/10655,seyhulislamyahyadivanihasankavrukdf.pdf?0>, [ET. 24.02.2020].
- Tecellî Dîvânı: Kılıç, A. (2001). *Bî-Nokta Tecellî Dîvânı*. Kayseri: Laçın Yayınları.
- Ulvî Dîvânı: Çetin, İ. (1993). *Derzi-zâde Ulvî (Hayatı Edebî Şahsiyeti ve Divanının Tenkidli Metni)*. Elazığ: Fırat Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Usulî Dîvânı: İsen M. (1990). *Usulî Dîvânı*. Ankara: Akçağ Yayınları, (<http://grups.yahoo.com/group/metinbankasi>, Dec. 31. 2004 versiyonu).
- Üsküdarlı Sırrî Dîvânı: Kazan, Ş. (2003). *Üsküdarlı Sırrî Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği Divanı (Tenkitli Metin-İnceleme ve Şerhu Medhi'n-Nebi)*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Doktora Tezi.
- Üsküplü İshak Çelebi Dîvânı: Çavuşoğlu, M. Tanyeri, M. A. (1989). *Üsküplü İshak Çelebi Divan Tenkitli Basım*. İstanbul: Mimar Sinan Üniv. Yayınları.
- Vahyî Dîvânı: Taş, H. (2017). *Vahyî Dîvânı*, Ankara: Kültür Turizm ve Bakanlığı Yayınları. e-kitap, <https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55745,vahyi-divanipdf.pdf?0>, [ET. 24.02.2020].
- Vakanüvis Râşid Dîvânı: Biltekin, H. (1993). *Vakanüvis Râşid Efendi ve Dîvânı'nın Tenkitli Metni*. Ankara: Ankara Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Vasfî Dîvânı: Çavuşoğlu, M. (1980). *Vasfî, Dîvan: Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Veysî Dîvânı: Toska, Z. (1985). *Veysî Dîvânı (Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği)*. İstanbul: İstanbul Üniv. SBE Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Yümnî Dîvânı: Kaplan, Y. (2015). *Yümnî Dîvânı*, İstanbul: Kesit Yayınları.
- Za'îfî Dîvânı: Akarsu, K. (1989). *Za'îfî Dîvânı Metin, Tahlil ve Sistematik Endeks*. Ankara: Gazi Üniv. SBE Doktora Tezi.

- Zâtî Dîvânı: Tarlan, A.N. (1967). *Zâtî Dîvânı Gazeller Kısmı*, I. Cilt, İstanbul: Edebiyat Fak. Basımevi.
- Zâtî Dîvânı: Tarlan, A. N. (1970). *Zâtî Dîvânı Gazeller Kısmı*, II. Cilt, İstanbul: Edebiyat Fak. Basımevi.
- Zâtî Dîvânı: Çavuşoğlu, M.-Tanyeri, M. A. (1987). *Zâtî Dîvânı Gazeller Kısmı*, III. Cilt, İstanbul: İstanbul Üniv. Edebiyat Fak. Yayınları.
- Zâtî Süleyman Dîvânı: Arslan, M. (1994). *Zâtî Süleymân Efendi Dîvân ve Sevânihu'n-Nevâdir Fî Ma'rifeti'l-Anâsır*. Sivas: Dilek Matbaacılık.

Mecmu'atü'l-Letâ'if Sandukatü'l-Ma'ârif'teki Şiirlerin Mecmuaların Sistemik Tasnifi Projesi (MESTAP)'a Göre Tasnifi							
	Varak	Mahlas	Matla' Beyti/Bendi	Makta' Beyti/Bendi	Nazım Şekli/Bent Sayısı	Vezin	Açıklamalar
1.	2a	Edîb Efendi	‘ Aceb mi nokta-i merdüm sevâd-ı pâ-y-ı bi'smi'llâh Olursa nûr-ı çeşm-i ‘ âşık-ı sîmâ-yı bi'smil'llâh	Sipeh-dâr-ı şufûf-ı ihtîşâd-ı cünd-i ma' nâdur Edîbâ nîze-dâr-ı şûret-i imlâ-yı bi'smi'llâh	Gazel/5	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün</i> <i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün</i>	<i>Halebli Edîb Dîvânı</i> , s. 938.
2.	2b-4b	Mahlassız	Pâdişâhum hüsnuñ devri dürür Yañağın gül kâmetün servi dürür Kâlbün içre tutduğunu añladum Yûsuf ismin okuyan kumrî dürür	Bağladum zülfüne çok ehl-i dili Seg raqîbün bağı olsun şancılı Añladum cânâ senün tutduğunu Kuşlar içre görmedüm tavşancılı	Destan/31	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün</i> <i>Fâ'îlün</i>	
3.	5b	Ahmedî	Ey şeh-i şîrîm-zebân kâmeti serv-i revân Bir gıccık gelesün bizüm oçaya hemân	Her şabâhuñ gelesin Ahmedîye viresin Hâce selâmün ‘aleyk şâhum ‘aleyküm selâm	Gazel/9	<i>Fe'îlâtün Fe'îlâtün</i> <i>Fe'îlâtün Fe'îlün</i>	Bu şiir, <i>Ahmedî Dîvânı</i> 'nda yoktur.
4.	5b-6b	Mahlassız	Su'âl itdüm civânlaruñ vaşfını Muhammed geldi cihâna didiler Medh ideyüm Muşlî Şâhuñ ismini Dişleri gevher dürdâne didiler	Biz bugün Yûnusun cefâsın çekerüz Mecnun olduq vişâline irerüz ‘ Abdî ile Şâlihi pek severüz Gâyet gülüşü merdâne didiler	Koşma/14	11'li hece ölçüsü	
5.	6b	Sipâhî Çelebi	Yâ İlâhî bu vatanlar hep güzeller şanıdır Yûsufumuñ gül yañağı cennetün hoş bâğıdır İsma' ile mâ'il oldum cümleñüñ ağıdır Muştâfâm biñler yaşasın cümlesinün şâhidür	İbrahimüm bülbül olmuş kimse bilmez dilini ‘ Abdî Şâhum ‘aqlum aldı her görince âlini Dir Sipâhî koçamadum Meħmed[üm]ün bilini Muştâfâm biñler yaşasın cümlesinün şâhidür	Murabba/4	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün</i> <i>Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	
6.	6b-7a	‘ Aşık ‘ Ömer	Cihâni ser-te-ser gezdüm Meħmedden güzel yoğdur Niçe hürî melek gördüm Meħmedden güzel yoğdur	‘ Ömerdür medhi dillerde Bülbül arzusu güllerde Bizüm de ğurbet illerde Meħmedden güzel yoğdur	Murabba/5	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün</i>	Bu şiir, <i>‘ Aşık ‘ Ömer Dîvânı</i> 'nda yoktur.
7.	7a	Zâtî	Hey di ol ğamze-i hün-h'âra Meħmed Çelebi Yüregim eyledi biñ pâre Meħmed Çelebi	Pür-hevâdur ser-i Zâtî yine mânen-i habâb Merħamet kıl o hevâ-dâra Meħmed Çelebi	Gazel/5	<i>Fe'îlâtün Fe'îlâtün</i> <i>Fe'îlâtün Fe'îlün</i>	<i>Zâtî Dîvânı</i> , s. 413. Bu şiir, <i>Dîvânı</i> 'da 7 beyittir.
8.	7a-7b	Zâtî	Raħm kıl dîde-i giryânuma Aħmed Çelebi Hey yazuk girme [benüm kanuma Aħmed Çelebi	Didi kim Zâtîyi ‘ışk eyledi şâh-ı şu'arâ Kim nazâr eylese <i>Dîvânı</i> ma Aħmed Çelebi	Gazel/5	<i>Fe'îlâtün Fe'îlâtün</i> <i>Fe'îlâtün Fe'îlün</i>	<i>Zâtî Dîvânı</i> , s. 412-413. Bu şiir, <i>Dîvânı</i> 'da 7 beyittir.
9.	7b	‘ İlmî	İtdiğün cevr [ü] cefâ bâna vefâdur Aħmedâ Kıldiğün cevr ü sitem cümle şafâdur Aħmedâ	‘ İlmîye bir bûsecik virseñ n'ola kim rağm ile Düşmeni reşk ile kâhr itseñ sezâdur Aħmedâ	Gazel/5	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün</i> <i>Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	Bu şiir, <i>‘ İlmî Dede Dîvânı</i> 'nda yoktur.

10.	7b	Nābī	Āb-rū cem'iyet-i hūbāna Aḥmed Şāhdur Mā'ī ferrāce giyen cānāne Aḥmed Şāhdur	Bir görüşde la'l-i nābī Nābī'yi ser-hoş iden Lebleri mül gözleri mestāne Aḥmed Şāhdur	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	Bu şiir, <i>Nābī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
11.	7b-8a	Nābī	Revnaq-ı hüsnuñ cihānda bulsun Aḥmed Şāhimuz Bülbülān-ı zār olsun gülsün Aḥmed Şāhimuz	Haşır olunmaz dünyede haşretleyüz tā haşre dek Haşır olunca Nābī'ya sağ olsun Aḥmed Şāhimuz	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	Bu şiir, <i>Nābī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
12.	8a	'Aşık 'Ömer	'Aşık oldum sen perī simāya cānum Muştāfā Mā'ilem sen dilber-i ra'nāya cānum Muştāfā	Çok zamāndur çekdi arzūm baña bir şeftāl'ü vir Dimedūñ ['Aşık] 'Ömer ednāya cānum Muştāfā	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	'Aşık 'Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 511. Bu şiir, <i>Dīvān</i> 'da murabba ve 4 benddir.
13.	8a	Nihādī	Bezme gel ey lebleri la'l-i Bedaḥşānum Bekir Dāğ-ı sīnem lāleves derdine dermānum Bekir	Pāyine dürlər nişār eyler Nihādī çeşm-i dil Her gelen iğmāz ile geçdükte cānānum Bekir	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	
14.	8a-8b	Revnaqī	Ben nice kıl olmayam 'ālemde var mıdur 'Ömer Bir ġarībce bülbülem nev gül-'izār mıdur 'Ömer	Ağzı dar hoşkaya beñzer dişleri dürdānedür Gizli genedür Revnaqī taze bahār mıdur 'Ömer	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	
15.	8b	Ḥamdī	Uyma ağıyaruñ sözine ey 'Ömer Şāhum benüm Bağma nādānuñ yüzine ey 'Ömer Şāhum benüm	Eyle düşdüğe nigāh-ı çeşm-i mestünle nazar Ḥamdī'zār u ḥazīne ey 'Ömer Şāhum benüm	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	Bu şiir, <i>Hamdullah Ḥamdī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
16.	8b	'Aşık 'Ömer	Ḥağ ḥaṭādan şaşklasun didārın 'Osmān Şāhimuñ Bād-ı şarşardan gül [ü] gülzārın 'Osmān Şāhimuñ	Dil-rübālar arasında ey 'Ömer budur 'ālem Getürürler cevriñi āzārın 'Osmān Şāhimuñ	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	'Aşık 'Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 337. Bu şiir, <i>Dīvān</i> 'da murabba, Ahmed Şāhimun redifli ve 5 benddir.
17.	8b	Zātī	Cānumı acırdı zulm-i fūrkat-i Seyyid 'Alī Dād itsün pādīşāh-ı vuşlat-ı Seyyid 'Alī	Zātī'yi eyle be-Ḥağq-ı evliyā vü enbiyā Yā İlahī luṭf kıl hem şöḥbet-i Seyyid 'Alī	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	<i>Zātī Dīvānı</i> , s. 405. Bu şiir, <i>Dīvān</i> 'da 7 beyittir.
18.	9a	Ābī	Ey melāḥat gülşeninde gönçe-i ḥamrā Ḥasan Olmışam derd ü ġamuñla bülbül-i şeydā Ḥasan	Kerbelā-yı fūrkatünde baş açuk yalın ayak Niçe bir Ābī gibi feryād idüp dir yā Ḥasan	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	
19.	9a	Şanī	Cān u dil olup 'aşık-ı pā-mālī Ḥüseynüñ Kūyından ebed olmadılar ḥāl'Ḥüseynüñ	Sevmiş gibi Şanī ne 'aceb vaşf ider anı Āvāre de olmuş gibi meyyālī Ḥüseynüñ	Gazel/5	<i>Mef'ülü Mef'ülü Mef'ülü Fe'ülün</i>	<i>Şanī Beg Dīvānı</i> , s. 293-94. Bu şiir, <i>Dīvān</i> 'da 7 beyittir.
20.	9a	Cinānī	Ṭaḫılup ḥāra gel ey gönçe-dehānum 'İsā Beni bülbül gibi zār eyleme cānum Mūsā	Yoluña niçe Cinānī gibi kurbān olsun Sen sağ ol dünyede ey taze civānum Yaḥyā	Gazel/5	<i>Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün</i>	
21.	9b	'Aqlī	Dağıtdı 'aql u fıkrüm çeşm [ü] ebrūsı Yūsuf Şāhuñ Çürütdi naḥl-i şabrūm ḳadd-i dil-cūsı Yūsuf Şāhuñ	Olinca ḥāk-i pāyuñ ḥizmetüñ kılmağ muḳarrerdür Düşerse 'Aqlī'şeydāya pā-būsı Yūsuf Şāhuñ	Gazel/5	<i>Mef'ülün Mef'ülün Mef'ülün Mef'ülün</i>	
22.	9b	Ḥayretī	Yanalum micmer-i 'ışkına düşüp 'ūd gibi Göklere irgürelüm nāleleri dūd gibi Gel murād idinelüm derini maḳşūd gibi Ḳanı bir şūḫ güzel dünyede Maḥmūd gibi	Dimezem kim olalum ḥāşī vü maḳbūli anuñ Olalum Ḥayretiyā tek ḳulunuñ ḳulı anuñ Ḥāk olalum nereye uğrar ise yolu anuñ Ḳanı bir şūḫ güzel dünyede Maḥmūd gibi	Murabba/5	<i>Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün</i>	<i>Ḥayretī Dīvānı</i> , s. 111.

23.	9b-10a	Zâtî	Şehr içinde bir perî burc-ı vilâyetdür Velî Mâh-rûlar arasında gâyet âfetdür Velî	Sînesinde sen şeh-i çâbük-süvârûn 'ışkına Zât'ye biñ na'l kesmek dâl-i devletdür Velî	Gazel/5	Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün	Zâtî Divânı, s. 408. Bu şiiir, Divân'da 7 beyittir.
24.	10a	Emrî	Çünkü hûbânun olur serveri Ca'fer Çelebi Kul ider kendüye serverleri Haydar Çelebi	Emr'yâ gerden-i siminde gören kâkülünü Diye kâfüra saçar 'anberi Haydar Çelebi	Gazel/5	Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün	Emrî Divânı, s. 291. Bu şiiir, Divân'da 7 beyittir.
25.	10a	Dâ'î	Cihân tendür velîkin cânı Aḥmed Dökeli cânlarun cânânı Aḥmed	Yüzünü Dâ'î bir dem görmez ise Yaḫılır derd ile dermânı Aḥmed	Gazel/7	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün	
26.	10a	Hâkî	Cân virür 'âşık olan saña Meḥemmed Şâhum Sende gâhî nazar it aña Meḥemmed Şâhum	Künc-i ḫasretde niçe yıl çürüyüp ḫâk oldum Yâd idüp Hâk'yi gel baña Meḥemmed Şâhum	Gazel/8	Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün	
27.	10b	Muştafâ	'Âşık oldum ḡam degül dünyâ Meḥemmed Şâhuma Mâ'il oldum ben daḫı zîrâ Meḥemmed Şâhuma	Muştafâ çün 'âlemün ḫüsn ile meşhür dil-beri Beñzemez hiç birisi ammâ Meḥemmed Şâhuma	Gazel/8	Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün	
28.	10b-11a	Veysî	Yandurdu beni âteş-i süzâna Memî Şâh Şem'-i ruḫna eyledi pervâne Memî Şâh	Mecnün gibi küh-ı ḡama düşdi dil-i Veysî 'Işık ile anı ideli divâne Memî Şâh	Gazel/5	Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün	Bu şiiir, Veysî Divânı'nda yoktur.
29.	11a	Hüsnî	Nidem meh-pârelerle 'azm-i seyrân eyler İbraḫîm Temâşâḡâhı baña Yûsufistân eyler İbraḫîm	N'ola ibrâm ile deryüze-i ḫ'ân-ı vişâl itse Mürüvvet kânidur Hüsn'ye ḫsân eyler İbraḫîm	Gazel/5	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün	
30.	11a	Şânî	Gel ey kaşı kemânüm âfet-i fettânüm İsmâ'il Saña ta'lim-i ḫâne sinem olsun cânüm İsmâ'il	Lebünden büseler alsa kuluñ Şân'ye ter düşme Benüm şâh-ı 'atâ-baḫşum benüm sultânüm İsmâ'il	Gazel/5	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün	Şânî Beg Divânı, s. 338. Bu şiiir, Divân'da İbraḫîm redifli ve 6 beyittir.
31.	11a-11b	Mesîḫî	Ey boyı serv-i nâz Kâsım Beg Şaçı 'ömri dırâz Kâsım Beg	Ḥaḫ Mesîḫî du'âsı ile seni Eylesün ser-firâz Kâsım Beg	Gazel/6	Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün	Mesîḫî Divânı, s. 201. Bu şiiir, Divân'da 7 beyittir.
32.	11b	Zâtî	Eger 'arz eylese ey dil cemâlün bir nazar 'Abdî Cihânun şehleri anuñ olalar ser-te-ser 'Abdî	Cihâna pâdişâh olmaḫ kadar ḫaz eyleyem Zâtî Faḫîre âsitânunḫa kulum dirse eger 'Abdî	Gazel/5	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün	Zâtî Divânı, s. 454. Bu şiiir, Divân'da 7 beyittir.
33.	11b	Rûḫî Baḡdâdî	Gelüp dünyâya kıldı niçe dem 'arz-ı liḫâ Yûsuf Senüñdür devr şimdi sensin ey şun'-i Ḥudâ Yûsuf	Cüdâ düşdüyse senden yaruñ ey Rûḫî melül olma Bilürsin niçe dem Ya'kübdan düşdi cüdâ Yûsuf	Gazel/5	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün	Baḡdatlı Rûḫî Divânı, s. 694-95. Bu şiiir, Divân'da 11 beyittir.
34.	11b-12a	'Ulvi	Ey lebi ḡonçe-i gülzâr-ı cinânüm Emrî Ka'be-i küyî maḫâm-ı dil ü cânüm Emrî	Cân-ı 'Ulvi hedef-i nâvek-i müjḡânunḫur Göz ucuyla nazar it tâze civânüm Fazlî	Gazel/5	Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün	Bu şiiir, 'Ulvi Divânı'nda yoktur.
35.	12a	Ḥayretî	Gümiş serv-i ḫîrâmândur kad-i bälâsı İlyâsun İrişmiş mîve-i cândur leb-i zîbâsı İlyâsun Nişân-ı ḫüsn-i behcetdür kaşı tuḡrâsı İlyâsun Cihâna gelmedi gelmez bugün hem-tâsı İlyâsun	Ben anuñ Ḥayretî yıllar durur kim mübtelâsıyam Dem-â-dem vaşl-ı in'âmün umar kem-ter gedâsıyam Ne var yâd eylese bir gün ḫadimi âşinâsıyam Cihâna gelmedi gelmez bugün hem-tâsı İlyâsun	Murabba/5	Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün	Ḥayretî Divânı, s. 115.

36.	12a	Nābī	Mü-be-mü hüsñ ile âmîhte dürür rüy-ı Hālîl Rü-be-rü luṭf ile enġîhtedür cüy-ı Hālîl	Pîr-i efserde iken eyledi ser-germ-i hevâ Nâbî-i haste-dili ġamze-i cādü-yı Hālîl	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Nābî Dîvânı</i> , s. 824-25. Bu şiir, <i>Dîvân'</i> da 7 beyittir.
37.	12b	Hayretî	‘ Aceb serv-i hırâmândur kad-i bälâsı İshâkuñ İrişmiş mive-i cândur leb-i hürmâsı İshâkuñ	Yine ey Hayretî nitdi beni Mecnûn-ı ‘ışk itdi Düşürdi taġlara gitdi saçı sevdâsı İshâkuñ	Gazel/5	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	<i>Hayretî Dîvânı</i> , s. 278.
38.	12b	Arnâbüd- zâde	Bendeñe bir gel e baġ ġonçe-i dehânum Şun'î Baña raġm eyle cefâ eyleme cânım Şun'î	Arnabud-zâde-i miñnet-zedeye cevr itme Ey bu ten kişverinüñ taġtına ġânım Lem'î	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	
39.	12b	Zâtî	Şaġuñ zulmet dudauñ çeşme-i ġayvân Hızır Bâlî Saña her kimse kim mâ' il degül ġayvân Hızır Bâlî	Hızır ‘ışkına bi'llâh ya niçün eyler idüñ k'anda Bu Zâtî bendeñi mülk-i ġama sultân Hızır Bâlî	Gazel/5	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	<i>Zâtî Dîvânı</i> , s. 409. Bu şiir, <i>Dîvân'</i> da 7 beyittir.
40.	12b-13a	Mesîġî	Cânuma cân katdı la' l-i cân fezâsı Şâlihüñ Şîr ü şekerden midür yoġsa ġidâsı Şâlihüñ	Ey Mesîġî bilmiş ol saña murâduñ el virür Ger naşîb olur[sa] bir kez merġabâsı Şâlihüñ	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Mesîġî Dîvânı</i> , s. 208. Bu şiir, <i>Dîvân'</i> da Yüsufoñ redifli ve 6 beyittir.
41.	13a	Ķudsi	Ol melâġat Mısrına sultân olan Yûsuf ġanı Hüsñ-i evcinde meh-i tâbân olan Yûsuf ġanı Şol leṭâfet mülkine ġâġân olan Yûsuf ġanı Hüsñ-i burcında meh-i raġşân olan Yûsuf ġanı	Sâġyâ ‘ahd-i cemendür irdi hengâm-ı şarâb Ĥaṭṭ-ı sebzi sebze vü reyġân olan Yûsuf ġanı Nâr-ı fûrkat tâbına ġalmadı Ķudsi tâġatüñ Derd-i cânâ merhem ü dermân olan Yûsuf ġanı	Murabba/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Ķudsi Dîvânı'</i> nda yoktur.
42.	13a-13b	Necâtî	Ķul olup sen ruġı pür-envâra Mesti Çelebi Raġbetüm ġalmadı ‘ud ‘anbere Mesti Çelebi	Ey Necâtî ruġ-ı zerdümle sirişk-i çeşmüm Raġbeti ġomadı sîm ü zere Mesti Çelebi	Gazel/6	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Necâtî Dîvânı</i> , s. 553. Bu şiir, <i>Dîvân'</i> da 7 beyittir.
43.	13b	Zâtî	N'ola dil Hüdhüdi düşse şeġh-i sultân Süleymâna Muṭî' olur tayır [u] ins ü cân sultân Süleymâna	Hevâda taġtumı yıllar getirirdi benüm Zâtî Olaydum âsitânında eger der-bân Süleymâna	Gazel/5	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	<i>Zâtî Dîvânı</i> , s. 293-94. Bu şiir, <i>Dîvân'</i> da 7 beyittir.
44.	13b	‘Adlî	Dil aña meyl itdi çünkim derde dermânım Memî ‘İşk-ı vechüñle ġayâlüñ buldı miġmânım Memî	Ķıl ġazer süz-ı derünümün nigârum ‘Adlîyâ Ĥîç felâġ bulmaz mısın âh ile efġânım Memî	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, ‘ <i>Adlî Dîvânı'</i> nda yoktur.
45.	13b-14a	Hayretî	Ķanda ben ġanda temennâ-yı vişâli Hüsrevüñ Göñlüme eglence yitmez mi ġayâli Hüsrevüñ	Begligüm var ‘âlemün sultânıyam ey Hayretî İşiginde bende bir ġulı olalı Hüsrevüñ	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Hayretî Dîvânı</i> , s. 278-79.
46.	14a	Scyyid Hüsñî	Seġâ erbâbınüñ mümtâz-ı müsteşnâsidur Feyzî ‘Aṭâ iġlîminüñ şâġib-himem paşasıdur Feyzî	Ola maġşud miġdârınca gül-çin-i hüner Hüsñî Ma' ârif gülşeninüñ bülbül-i ġüyâsidur Feyzî	Gazel/5	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	
47.	14a	Şehri	Ey gülşen-i hüsñ içre benüm ġonçe-dehânum Bülbül gibi arturma benüm âh u fiġânım Raġm eyle şeġâ alma şaġım boynuña ġanım Ey ġaşı hilâlüm yüri şâhum Ramazânım	Ben niçeye dek şâ'im-i hicrânüñ olayım Ķurbetde ġalup zâr ile giryânım olayım Öldürme şeġâ Şehrîyi ġurbânüñ olayım Ey ġaşı hilâlüm yüri şâhum Ramazânım	Murabba/3	<i>Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ulün</i>	Bu şiir, <i>Şehri Dîvânı'</i> nda yoktur.

48.	14a-14b	Celîlî	Gönlümün derd ü belâ-yı gam-ı 'ışkı Çelebi Ki görür şehd-i şifâ cânına mâ'î 'aynı Buldı bir serv-i kad ü lâlê had ü gönçe lebi Şeh-i hübân-ı cihân ism ile Turgud Çelebi	Gül-bün-i bæg-ı zarâfet dürür ol gönçe-dehân Gülşen-i hüsn-i lefâfet dürür ol serv-i revân Ser-i küynda Celîlî bunu di eyle figân Şeh-i hübân-ı cihân ism ile Turgud Çelebi	Murabba/5	<i>Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün</i>	Bu şiir, <i>Celîlî Divânı</i> 'nda yoktur.
49.	14b	Mesîhî	Cânuma cân katdı la'l-i cân fezası Yüsufün Şîr ü şekerden midür yoğsa gıdâsı Yüsufün	Ey Mesîhî bilmiş ol saña murâduñ el virür Ger naşib olursa bir kez merhabası Yüsufün	Gazel/6	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	<i>Mesîhî Divânı</i> , s. 208. Bu şiir, hem Yüsufün hem Salihün redifi ile mükerrer yazılmıştır.
50.	14b-15a	Fedâyî	Egerçi çok durur bæg-ı cihânun serv-i ra' nâsı Göñül murğı dili bir gül-izârün oldı şeydâsı Budur 'aşıklarun her rüz [u] şeb Hâkdan temennâsı İrişdür Hızrveş yâ Rabb bize luğ eyle İlyâsı	N'ola kıddüm dü-tâ olsa çün efgân itme çengâsâ Baña cevr itme ki kânün idendür ol melek-sîmâ Fedâyî müstemendi olmuş iken eyleyüp ihyâ İrişdür Hızrveş yâ Rabb bize luğ eyle İlyâsı	Murabba/3	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün</i>	Bu şiir, <i>Fedâyî Divânı</i> 'nda yoktur.
51.	15a	'Ârif-zâde Kâdî 'Âşım İsmâ'îl Efendi	Tâ-be-key üftâdegâni itme giryân gel Hâsan El-emân rağm eyle bârî vaşla şâyân gel Hâsan	Senc-i müjgânun yine âmâde gördüm 'Âşımun Eyleme bağrın tenür-ı gamda büryân gel Hâsan	Gazel/5	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	
52.	15a	Emîn Bektâşî	Ey benüm rûğum efendüm server-i merdân Ağa Vey ledünnî aşinâ vey mâlik-i 'irfân Ağa	Hırkamuz pek köhne oldı titremekdür çâresi Bu Emîni derd-mendün eyleseñ şâdân Ağa	Gazel/7	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	
53.	15b	Mahlassız	Taht-ı 'ışka geçmiş oturmuş o sultândur Selîm Hep güzeller kıldur aña şâh-ı hübândur Selîm	Başlar üzre var yiri bæg-ı cihânda ola şağ Gönçe-i zîbâ-yı destâr-ı hâlimândur Selîm	Gazel/5	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	
54.	15b	Zâtî	Bugün varlık hicâbindan geçenler Olardur rü'yet-i didâra Şâlih	Vişâl-i 'ıyda her kim irse Zâtî Anuñ cânı olur kurbâne Şâlih	Gazel/6	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ülün</i>	<i>Zâtî Süleyman Efendi Divânı</i> , s. 34.
55.	15b-16a	Nizâmî	Gel ey derd ehlinün dermânı Luğfî Göñüller tahtınun sultânı Luğfî	Nizâmînün cemâlün hâsretinden İrişdi göklere efgânı Luğfî	Gazel/5	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ülün</i>	<i>Karamanlı Nizâmî Divânı</i> , s. 122. Bu şiir, <i>Divân</i> 'da 6 beyittir.
56.	16a	Halîlî	Senün 'ışkuñ esîr itdi beni sultânüm İbrâhîm Giriftârum kemend-i zülfüne cânânüm İbrâhîm	Kerem kıl dest-i luğfuñla dil-i virânüm İbrâhîm Halîlâsâ bugün bir Ka'be yap gel cânüm İbrâhîm	Gazel/4	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün</i>	
57.	16a	Râciğ	Oğunur dillerde ey dil dâsitânı Müslimün Gam midür Ka'be olursa âsitânı Müslimün	Medhîni idince Râciğ nâzûk ü şîrin ider Hem rikâbında yürür bād-ı cihânı Müslimün	Gazel/5	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	
58.	16a-b	Ânî Fâtıma Hâtün	Gel ey Ya'küb-ı kalbün cânı Yüsuf Melâhat Mısrınuñ sultânı Yüsuf	Eger pirâhenün büyü irişse Açıla 'ayn-ı zâtı Ânî Yüsuf	Gazel/7	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ülün</i>	
59.	16b	Bâlî	Derdüme şevk ile dermân kıl benüm cânüm Kaya Vey lebi âb-ı hayâtum derde dermânüm Kaya	Bâlîyi bi'çâre ider ey vefâsuz cevri çok Bize bir dem sen vefâ kıl derde dermânüm Kaya	Gazel/5	<i>Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün</i>	

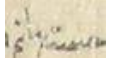

60.	16b	Firākī	Aldı gönülüm 'âlem içre âh kim bir şarılı Yoluña cânımı virdüm seni koşsam şarılı	Ey Firākī derd-mende itmedün bir kez nazar Tâ ki görem ikimizi bir döşekde şarılı	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
61.	16b-17a	Yaḥyâ	'İşk-ı Leylî ile pür-âteş-i süzân idi Qays Bilmeyüp dirdi görenler niye 'uryân idi Qays	Pâ-bürehne harekât itse 'aceb mi Yaḥyâ Dâ'imâ çün harem-i 'ışkda püyân idi Qays	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Şeyhülislam Yaḥyâ Dīvânı, s. 181.</i>
62.	17a	Muḥyî	Gün göre vâlih olur ḥüsn-i cemâlin 'İvazuñ Meh göre taña kalur kaşı hilâlin 'İvazuñ	Muḥyî' ger diler iseñ behreñ ola zevk-i behişt Sa' y cemil it bulasın bezm-i vişâlin 'İvazuñ	Gazel/9	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	Bu şiir, <i>Muḥyî Dīvânı'nda</i> yoktur.
63.	17a	Mecnunî	Geşt çok ey kâmet-i serv-i ḥirâmânüm 'Alî Yoluña olsun fedâ hem baş ile cânüm 'Alî	Gel yitiş Mecnün'ki zîrâ 'alîlük vaḥtidür Müşkil olmuşdur benüm ḥâl-i perîşânüm 'Alî	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
64.	17b	Zâtî	Yañaḡuñ pertev-i nür-i cebîn-i Muştafâ Hâcî Dudaḡuñ 'ayn-ı zemzemdür virür câna şafâ Hâcî	Ṭavâf-ı Ka' be-i küyuñ ide geldi bugün Zâtî Cemâlün nürünü göster aña luḫ eyle â Hâcî	Gazel/5	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	<i>Zâtî Dīvânı, s. 410-411.</i> Bu şiir, <i>Dīvân'da</i> 7 beyittir.
65.	17b	Mişâlî	Ṭaḡılıp ḥâra gel ey gönçe-dehânüm Ḥamza Beni bülbül gibi zâr eyleme cânüm Ḥamza	Yoluña niçe Mişâlî gibi ḡurbân olsun Sen şaḡ ol dünyede ey tâze civânüm Ḥamza	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	
66.	17b-18a	Muḥyî	Cihân meh-ruları pür-nür olupdur mihr-i Mûsiden Zamân sâḡirleri meşḡur olupdur siḡr-i Mûsiden	Gönül Ṭüründe ey Muḥyî münâcât eyle Bâriye Ola kim vaşl idüp seni şaḡına hicr-i Mûsiden	Gazel/6	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Muḥyî Dīvânı'nda</i> yoktur.
67.	18a	Nizâmî	Bâḡ-ı cennetdür cemâl-i cân-fezâsı Yûsufuñ Şubḡ-ı devletdür vişâl-i dil-güşâsı Yûsufuñ	Ey Nizâmî cân u dilden yâd ol yâd eyleme Olmaḡ isterseñ hevâsı âşinâsı Yûsufuñ	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Karamanlı Nizâmî Dīvânı,</i> 60. şiir. Bu şiir, <i>Dīvân'da</i> 6 beyittir.
68.	18a	Zâtî	Ḥaḡuñ evşâfını taḡrîr ider şeyḡ Gönüller ḡânesin taḡtîr ider şeyḡ	Veli Zâtî gibi şeyḡ çokdur ammâ Dil ü cânı kanı tenvir ider şeyḡ	Gazel/9	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ulün</i>	<i>Zâtî Süleyman Efendi Dīvânı, s. 37.</i>
69.	18b	Faḡîh	Ma' rifet meydânının merdânıdır dervîşler Bâde-i bezm-i ezel mestâmıdır dervîşler	İtme ta'n iflâs-ı faḡr ile görüp var ey Faḡîh Kim künüz-ı ma' rifet virânıdır dervîşler	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Faḡîh Dīvânı'nda</i> yoktur.
70.	18b	Ḥaḡîḡî	Söyleyem cânânunuñ ismün dilde ol cânüm Velî Leblerün mül dişlerün dürr la'l-i mercânüm Velî Kaş siyâḡ kirpik siyâḡ gözler siyâḡ kendi güzel Şaḡları sünbül mişâlî müşḡ-i reyḡânüm Velî	Cümle 'âlem mâ'il olmuş ey perî-zâde saña Merḡamet eyle efendüm başuñ için sen baña Yâ revâ midür Ḥaḡîḡî aḡlasun şubḡ u mesâ Gel efendüm gel begüm gel yoḡdur 'işyânüm Velî	Murabba/4	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Ḥaḡîḡî Dīvânı'nda</i> yoktur.
71.	18b-19a	Ḥamdî	Ḥüsn ile dünyâya ṭoldı nâm u şâmı Aḡmedün ḡamze-i ḡün-rîz ile âḡ ebruvânı Aḡmedün	Vâdî-i refîârına cânlar fedâdur Ḥamdîyâ Nev-reside vaşlunuñ ḡaḡḡâ zamânı Aḡmedün	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Ḥamdullah Ḥamdî Dīvânı'nda</i> yoktur.
72.	19a	Ḥâfîz	Çünkü şî're âşinâsın gel Selîmî gel de git İmtihâna mübtelâsın gel Selîmî gel de git	Ḥâfîz âñmazdı seni lîkin ne yapsun derd-mend Sen mezâḡa müştēhâsın gel Selîmî gel de git	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
73.	19a	Mahlassız	Ey benüm rûḡ-ı revânüm Muşlî Tenüm içindeki cânüm Muşlî	Teng-i sükker gibi açıl gül gül Söyle ey gönçe-dehânüm Muşlî	Gazel/6	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	

74.	19a-b	Hâfız	Añlanmadı bir vech ile reftâr-ı Selîmî Bir vezne gelür mi hele güftâr-ı Selîmî	Vâkı' da eger şemse kamer dirse zavâllu Hâfız dimesün mi aña aħmâr-ı Selîmî	Gazel/4	<i>Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	
75.	19b	Hâkıķî	Ey melek hüsnuñ senüñ âyinedür cânüm Velî Bülbülem gülşende kim şeydâ nedür cânüm Velî Ağladup 'uşşâkıñı ferdâya şalmaķ müşkilât Mecnûnam sende şacı Leylâ nedür cânüm Velî	Ey şanem olsa müyesser ikimiz 'işretde kim Yalıñuz kaldum teraħħum eyle gel ğurbetde kim Uğruña cânüm fedâ olsun efendüm sevdiğüm Var Hâkıķî kuluña tenhâ nedür cânüm Velî	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Hâkıķî Divânı'</i> nda yoktur.
76.	19b	Zâtî	Hâķâyık bahrinüñ cânâ dür-i yek-tâsıdır 'Ârif Ma'ârif gülsitânıñ gül-i ra' nâsıdır 'Ârif	Ma'ârif erleri zîrâ hayât-ı câvidân buldı Mesîhâ-yı zamânüñ Zâtîyâ ihyâsıdır 'Ârif	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Zâtî Süleyman Efendi Divânı</i> , s. 70.
77.	20a	Şebâbî	Eflâke çıķdı düd-ı sıyahüm benüm begüm Göge boyadı gökleri âhum benüm begüm	Pîr eyledi Şebâbîyî 'ışķuñ civânken Yazuk civânsın alma gel âhum benüm begüm	Gazel/5	<i>Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün</i>	
78.	20a	Hâķim	Ka'be-i 'îrfân meţâf-ı sâlikân Hâķı Dede Şeb-revân-ı maţlaba nür-ı 'ıyân Hâķı Dede	Biz hele ihrâm-püş-ı Ka'be-i dergâhıyuz Hâķimâ olmış melâz-ı 'ârifân Hâķı Dede	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Hâķim Divânı'</i> nda yoktur.
79.	20a-b	Nihâdî	Bezme gel ey lebleri la' l-i Bedaħşânüm 'Alî Dâĝ-ı sinem lâleveş derdüme dermânüm 'Alî	Pâyüña dürlü nişâr eyler Nihâdî çeşm-i dil Her gelen igmâz ile geçdükte cânânüm 'Alî	Gazel/7	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
80.	20b	Hamdî	Uyma aĝyârüñ sözine ey 'Alî Şâhum benüm Baķma nâdânüñ yüzine ey 'Alî Şâhum benüm	Eyle düşdüķce nigâh-ı çeşm-i mestüñle nazar Hamdî-i zâr u hâzine ey 'Alî Şâhum benüm	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Hamdullah Hamdî Divânı'</i> nda yoktur.
81.	20b	Yahyâ	Saña ey 'aşık murâd-ı yâr olursa ger Murâd Yâ cefâ [vü] yâ luţuf elbette olursın Murâd	Ber-murâd olmaķsa Yahyâ kaşduñ istiĝnâyı ķo Nâzenin maħbûba beñzer çok niyâz ister Murâd	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Şeyhülislam Yahyâ Divânı</i> , s. 67.
82.	20b-21a	Aħmedî	Fıkr-i zülfiyle beni Mecnûn iden Monlacıĝüm Tîĝ-i cevriyle dilüm pür-ħün iden Monlacıĝüm Siħr ile cezb itmek için 'aķlumı serden alup Nîm nighle niçe biñ efsün iden Monlacıĝüm	Bu firâķla Aħmedî cün şubħa dek zâr eyleyüp Âteş-i 'ışķ ile cismüm süz-ı pür-nâr eyleyüp Her kaçan görse beni biñ dürlü güftâr eyleyüp Şîve ile kendine meftün iden Monlacıĝüm	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Aħmedî Divânı'</i> nda yoktur.
83.	21a	Yahyâ	Münevver ħil'at-i ferħundesı bir ħübdur Bayram Güneş yüzli hilâl obrülü bir maħbûbdur Bayram	Siħir yazmaĝ için evşâf-ı sulţân Aħmedî Yahyâ Güneşden zer-varaķ peydâ ider zer-kübdur Bayram	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Şeyhülislam Yahyâ Divânı</i> , s. 270.
84.	21a	Zamîrî	Cemâlün verd-i ħandânüm Meħemmed Boyu serv-i ħırâmânüm Meħemmed	Zamîrî bir gedâdur işiĝünde Anı red itme sulţânüm Meħemmed	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün</i>	
85.	21b	'Adnî	Günde biñ kerre yüzün görsem Meħemmed Şâħımuñ Bir gedâsı bâr'olsam ben Meħemmed Şâħımuñ	'Adnîde ķurbân olupdur ey perî iller saña Leblerinden emebilsem ben Meħemmed Şâħımuñ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, 'Adnî ve 'Adnî <i>Receb Divânı'</i> nda yoktur.
86.	21b	Hüdâyi Hüseyñ Efendi	Bendesidür meh-i tâbende Meħemmed Şâħuñ Dâĝ-ı miħrin getirür tende Meħemmed Şâħuñ	Ey Hüdâyi dilerüz Hâzret-i Hâķdan ki ide Devlet-i hüsniñi pâyende Meħemmed Şâħuñ	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	<i>Hüdâyi-i Kadîm Divânı</i> , s. 159.
87.	21b-22a	'Ulvî	Ey leb-i ĝonçe-i gül-zâr-ı cinânüm Maħmûd Ka'be-i küy-ı maķâm-ı dil ü cânüm Maħmûd	Cân-ı 'Ulvî hedef-i nâvek-i müĝânüñdur Göz ucyıla nazar it kaşı kemânüm Maħmûd	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	Bu şiir, 'Ulvî <i>Divânı'</i> nda yoktur.

88.	22a	Bahārī	Dil-rübâlar içre âfet şimdi Aḥmed Bâlâḍür Bî-bedel ğâyet kıyâmet şimdi Aḥmed Bâlâḍür	Ey Bahārī ḥaḳ bu kim âfâḳ içinde gün gibi Mazhar-ı nûr-ı sa'âdet şimdi Aḥmed Bâlâḍür	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, Bahārī <i>Dīvânı'</i> nda yoktur.
89.	22a	Şehâyi	Cândan gönülüm seni sever benüm Aḥmedciğüm Görmege her dem yüzün arar benüm Aḥmedciğüm	Baş açup diler Şehâyi rûz [u] şeb Ḥaḳdan saña Yidiler üçler ola yâver benüm Aḥmedciğüm	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
90.	22a-22b	Ḥayretî	Virdüvince zülf-i kâfir-kîşi zînet Aḥmede Ḥaḳ müyesser ide 'ömr-i bî-nihâyet Aḥmede	Ḥayretî dâ'im rakîb-i Bû-Leheble seyr ider Hiç lâyıḳ görmez erbâb-ı zarâfet Aḥmede	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Ḥayretî <i>Dīvânı'</i> , s. 393.
91.	22b	Aḥmed Efendi	 derdine luḫ eyle la' lünden devâ Pâdişâhum dil-berüm rûḫ-ı revânüm Muştafâ	Raḥm kıl gel Aḥmede Ḥaḳdan murâduñ var ise Pâdişâhum dil-berüm rûḫ-ı revânüm Muştafâ	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
92.	22b	Pirî	Âfitâb-ı şubḫ-ı devletdür cemâli Aḥmedün Gülsitân-ı bâğ-ı cennetdür vişâli Aḥmedün	Künc-i fûrkatde yaturken ḥamdü-li'llâḫ Pirîyâ Oldı ben ḥastesine mûnis ḥayâli Aḥmedün	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
93.	22b-23a	Zâhiri	Mübtelâdur büsbütün dünyâ Süleymânüm saña Reşk ider mihr ü meh-i ğarrâ Süleymânüm saña Niçe demlerdür gönül vaşl ile ḥandân olmadı Yâ sezâ mı va' de-i ferdâ Süleymânüm saña	Zâhiri ümmîd-i luḫfuñ eyler ammâ ey melek Vaşluña irmek senüñ beyne's-semâ-i ve's-semek İtdigün cevri ü cefâlardan ḥicâb itsen gerek El virürse ḥalet-i sevdâ Süleymânüm saña	Murabba/4	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
94.	23a	Lâğarî	'Andelîbi lâl ider şîrîn-maḳâlî Aḥmedün Ġoñçeye ḥaclet virür ruḫsâr-ı âli Aḥmedün	Dil virenler kâkül-i pâ-mâline ey Lâğarî 'Âḳıbet sen gibi olur pây-mâli Aḥmedün	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
95.	23a	Şenâyi	Ey gönül mülkine sultân Aḥmed Cismine ḥastelerün ḥân Aḥmed	Zehr-i ḳahruñla Şenâyi ḳuluñı Raḥm kıl eyleme giryân Aḥmed	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	Bu şiir, Şenâyi <i>Dīvânı'</i> nda yoktur.
96.	23b	Neylî Efendi	Meş'al-i tâli' olup râh-ber inşâ'-Allâḫ Eylerüz şehr-i ümîde sefer inşâ'-Allâḫ	Neylîyâ bir gün olur sâğar-ı şahbâ-yı neşâḫ Bedel-i kâse-i ḥün-ı ciğer inşâ'-Allâḫ	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	Aḥmed Neylî <i>Dīvânı'</i> , s. 346.
97.	23b	'Azbi	Ehl-i zevḳe sâyedâr oldı çenârî bâğçenün Her biri cünbüş kenârî murğzârî bâğçenün	Tâze dil-berle mey-i gül-gün ile hem-sâz ile 'Azbiyâ bezm-i şafâdur her kenârî bâğçenün	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	'Azbi <i>Baba ve Eserleri'</i> , s. 308.
98.	23b-24a	Yümmî	Ḥüb düşmiş zülf yanında o gül-i ruḫsâra gül Ḳaşları dönmiş hilâle necm-i ğisûdâra gül	Gel du'âya başla Yümmî kim sözi uzatmasun Ḳâ'il olsun bu ḳadar aḫvâlini eş'âra gül	Gazel/6	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, Yümmî <i>Dīvânı'</i> nda yoktur.
99.	24a	Süzî	Gülşende gülün vaşfını tām eyledi bülbül Ḥattâ ki gülistânı tamâm eyledi bülbül	Pey-rev olalı Nâbî-i gül-gün edâya Gülşende gülün medḫini tām eyledi bülbül	Gazel/7	<i>Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ulün</i>	
100.	24a	Hevâyi	Gül dalını ev yaprağı dâm eyledi bülbül Hep işini furtayla tamâm eyledi bülbül	Bâğdan gelüp aḳ yel şehrî didi Hevâyi Dükkândaki 'uşfûra selâm eyledi bülbül	Gazel/5	<i>Mef' ulü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ulün</i>	
101.	24ab	Nâ'ilî	Gül ḥâra düşdi sine figâr oldı 'andelîb Bir ḥâra baḳdı bir güle zâr oldı 'andelîb	Ey Nâ'ilî vedâ'-ı gül-i bâğ-ı râğ idüp Meḥcûr-ı yâr u dâr u diyâr oldı 'andelîb	Gazel/5	<i>Mef' ulü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	Nâ'ilî <i>Dīvânı'</i> , s. 286.

102.	24b	‘Uyünî	Bağrın deler dem çeker bülbül kanarya saça Hem dîdeden kan döker bülbül kanarya saça	Biri hezâr güyâ birisi tûfî güyâ Biri ‘Uyünî güyâ bülbül kanarya saça	Gazel/5	<i>Müstefîlün Fâ‘ilün</i> <i>Müstefîlün Fâ‘ilün</i>	
103.	24b	Şadîk	Rüşen itmiş şem‘ gül-i şânesin bülbüllerün Ġayrı seyr it cünbüs-i pervânesin bülbüllerün	Şâh-ı gülden nây-ı kîlk-i nağme-zâd mıdır Şadîk Şevk-yâb iden dil-i dîvânesin bülbüllerün	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Edirneli Şadîk Dîvânı</i> ’nda yoktur.
104.	24b-25a	Sâlim Efendi	Mîr-i ezhârî idüp bâğa ser-‘ asker lâle Çekdi Pervîz-i sefid üstine leşker lâle	Gel du‘â eyle uzatma şadedi ey Sâlim Tutalum k’ola pesendîde-i dâver lâle	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün</i> <i>Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Mirzâ-zâde Sâlim Dîvânı</i> ’nda yoktur.
105.	25a	Revânî	Olmasaydı tâk-ı kîsrâdan ferâĠi lâlenün Kûşe-i şahrâlar olmazdı tuzâĠi lâlenün	Ġonçe-leblerle Revânî kımaz elden sâĠarı Düz başarsa şâhn-ı gülşende ayaĠi lâlenün	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Revânî Dîvânı</i> , s. 293. Bu şiir, <i>Dîvân</i> ’da 7 beyittir.
106.	25a-b	Bâkî	Ġam-ı Ġisün ile âşüfte degül ger sünbül Ne için böyle perişân olur ekşer sünbül	Naẓm-ı eşhâsa kıyâs eyleme Bâkî şî‘rin Ola mı her giyeh-i huşka ber-â-ber sünbül	Gazel/7	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün</i> <i>Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	<i>Bâkî Dîvânı</i> , s. 46-49. <i>Dîvân</i> ’da kasîde ve 47 beyittir.
107.	25b	Sâ‘î	Büy-ı haẓnuñ almasa gülşende benefşe Mest oluban olmazdı ser-efgende benefşe	Vaşf-ı haẓ-ı dil-dârda eş‘âr-ı hasûda Sâ‘î gögerüp geçdi idüp Ġande benefşe	Gazel/7	<i>Me‘ülü Me‘ülü</i> <i>Me‘ülü Fe‘ülün</i>	
108.	25b	Ġayâlî	Ġaddün olalı ey gül-i Ġandân benefşelik Oldı maĠabbet ehline seyrân benefşelik	Şâhuñ yüzün görince Ġayâlî revân ider Ehl-i şikâra bir niçe kurbân benefşelik	Gazel/5	<i>Me‘ülü Fâ‘ilâtü</i> <i>Me‘ülü Fâ‘ilün</i>	<i>Ġayâlî Dîvânı</i> , s. 245.
109.	25b-26a	Veysî	İtmezdi sirişk ile yüzün âl kıranfûl Olmasa ruĠ-ı âlüne meyyâl kıranfûl	Veysî gibi Ġandân u ser-efrâz geçermiş İtmiş gibi dergâhına rû-mâl kıranfûl	Gazel/5	<i>Me‘ülü Me‘ülü</i> <i>Me‘ülü Fe‘ülün</i>	<i>Veysî Dîvânı</i> , s. 207.
110.	26a	Ġinâyî	Felek ezhâra şeb-nemden görür dürler şaçar nergis O dürler dermesine kâse-i zerrîn açar nergis	Ġinâyî bir kemine çâkeründür girye itdükçe Gözinden dökilen her kaẓre yaşından biter nergis	Gazel/5	<i>Me‘ülü Me‘ülü</i> <i>Me‘ülü Me‘ülü</i>	
111.	26a	Şemsî	Mînber-i serv üzre şehâ yâsemen Saña okur medĠ ü senâ yâsemen	Tutdı yüzün göklere ‘âbid gibi Şâha ider Şemsî du‘â yâsemen	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilün</i>	<i>Şemsî Paşa Dîvânı</i> , s. 757.
112.	26a-b	Beyânî	Olsa ‘aceb mi cânâ bu dem sebzezâr serv BâĠ-ı cihânda degmesi vardur hezâr serv	BâĠ-ı murâda irmedi bendeñ Beyânî çün Dikseñ elüñle birde ol olsa ne var serv	Gazel/5	<i>Me‘ülü Fâ‘ilâtü</i> <i>Me‘ülü Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Beyânî Dîvânı</i> ’nda yoktur.
113.	26b	‘Aẓâyî	Şîrin-lebünü bus ideli dil-berâ kabâk Bir boynı baĠlu bende olupdur saña kabâk	ĠalĠa-yı küy-ı pîr-i muĠândur ‘Aẓâyî veş Olmış esîr-i ‘işret-i bezm-i şafâ kabâk	Gazel/5	<i>Me‘ülü Fâ‘ilâtü</i> <i>Me‘ülü Fâ‘ilün</i>	Nevi-zâde ‘Aẓâyî <i>Dîvânı</i> , s. 200.
114.	26b	Sâmî-i Ġadîm	Şarşula şarılır dime lertzân olur kıvâk Ġaddün hevâsî ile Ġîrâmân olur kıvâk	Sâmî eser başında kıvâk yelleri henüz Añmaz Ġazânı durma Ġîrâmân olur kıvâk	Gazel/5	<i>Me‘ülü Fâ‘ilâtü</i> <i>Me‘ülü Fâ‘ilün</i>	
115.	26b-27a	Ecrî	Bâd-ı şabâ esince çü lertzân olur çenâr Çün kâmetün hevâsî ile cân olur çenâr	Biñ yılda bir kez olmada iĠrâk Ecrî yâ Pür-nâz olur çün ‘ışk ile süzân olur çenâr	Gazel/5	<i>Me‘ülü Fâ‘ilâtü</i> <i>Me‘ülü Fâ‘ilün</i>	
116.	27a	Şemsî Paşa	Geyüp ak câme rindâne gelür seyr-i güle zanbaĠ Şorar ey Ġonçe-leb senden Ġaberler bülbüle zanbaĠ	Urur başına tâcin pâdişehler gibi gülşende Hevâ-yı luẓ ile Şemsî kaçan kim açıla zanbaĠ	Gazel/5	<i>Me‘ülü Me‘ülü</i> <i>Me‘ülü Me‘ülü</i>	<i>Şemsî Paşa Dîvânı</i> , s. 756.
117.	27a	MedĠî	Geldi çün nâz idüp ol lebleri aĠmer Ġonçe Güle dönse n’ola gülşende bugün her Ġonçe	And içerssem yiridür gülşen-i ‘âlemde daĠı MedĠî yâ bitmedi herĠiz buña beñzer Ġonçe	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün</i> <i>Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	<i>MedĠî Dîvânı</i> , s. 562.

118.	27a-b	Şemsî Ahmed Paşa	İrdi her şuffeye şafâ-yı çemen Hükmi dil eylese hevâ-yı çemen	Şemsîyâ başmasun mı gam çerisin Serv-i ser-keş dürrür livâ-yı çemen	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün</i>	<i>Şemsî Paşa Dîvânî</i> , s. 754.
119.	27b	Rızâyî	El şundi çü yârân ile gülzâra şükûfe Sâkî mey ile vir ruḡ-ı dil-dâra şükûfe	Uyḡu baḡ için nüşâ aşar şâha Rızâyî Âl eylemege bülbül-i bî-dâra şükûfe	Gazel/5	<i>Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün</i>	Bu şiir, <i>Rızâyî Dîvânî</i> 'nda yoktur.
120.	27b	Şâbit	İtdüm bu tâb-hâne-i şehri fedâ-yı baḡ Min-ba' d sâḡar u mey ü gülşen-serây-ı baḡ	Şehrün ' ufûneti bizi öldürdi Şâbitâ Tefriḡ-i zât için idelüm ilticâ-yı baḡ	Gazel/5	<i>Mef' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	<i>Bosnalı Alaeddin Şâbit Dîvânî</i> , s. 446.
121.	27b-28a	Güvâhî	Şâh-ı gül bezmini kılmaḡa mu' aṡtar nergis Mîcmer-i zerde buḡur eyledi ' anber nergis	Görmese idi Güvâhî yüzün ey Zühre-cebîn Gözine hiç görünmez kamer ü ger nergis	Gazel/7	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	
122.	28a	' İzzî Süleymân Efendi	Ḥilḡat deminde evvel olup tâ ezel kalem Ser-levḡa-i ḡalâyık olursa maḡal kalem	Yazsun du' â-yı devlet-i Es' ad Efendiyi Dâ'im dilerse itmege ḡayrû'l-' amel kalem	Gazel/10	<i>Mef' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>' İzzî Dîvânî</i> 'nda yoktur.
123.	28b	Ṣırsî	Dükkânda şatardum koyu yârâna mürekkeb Dirhemcigi bir pâreye ammâ ne mürekkeb	Hep karakura düḡ gibi bilem baña Ṣırsî Döküldi bulaşdı hele hemyâne mürekkeb	Gazel/5	<i>Mef' ülü Mefâ' ilü Mefâ' ilü Fe' ülün</i>	<i>İbrahim Ṣırsî Dîvânî</i> , s. 54.
124.	28b	Necâtî Yûsuf	Ele girmez mi begüm aya kadar aḡ kâḡıd Ḳaralansa nic' olaydı iki parmak kâḡıd	Sen şeker-lebden umar vaşlı Necâtî-i ḡarîb Ki şarılır eyü ḡelvâlara alçaḡ kâḡıd	Gazel/7	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Necâtî Dîvânî</i> , s. 172.
125.	28b-29a	Reşîd	Maḡdem-i yâri ḡaçan müjdeler eyler mektûb ' İzzet ü rif' at ile şadırlı yir eyler mektûb	Bilmem ' aşık mı o gül-çihreye mânend-i Reşîd Gülşen-i ' âlemi geşt ü güzer eyler mektûb	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	Bu şiir, <i>Çeşmi-zâde Reşîd Dîvânî</i> 'nda yoktur.
126.	29a	Ṣâlib-i Bursevî	Leb-i dil-ber gibi sükker-feşândur şoḡbet-i ḡelvâ Ḥased-fermâ-yı kâm-ı tûḡ'âyândur şoḡbet-i ḡelvâ	Şeh ü şadırlı mu' allânun çü bādâm-ı dü-maḡz ey dil Cihânda ittiḡâdın hep beyândur şoḡbet-i ḡelvâ	Gazel /6	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Bursalı Ṣâlib Dîvânî</i> 'nda yoktur.
127.	29a	Beḡâyî	Sebeb-i şoḡbet-i cem' iyyet-i yârân ḡahve Hem-dem-i ehl-i dilân maḡrem-i rindân ḡahve	Ey Beḡâyî gelüp irişmese keyfiyyet-i berş Varıcaḡ tiz getirürler iki fincân ḡahve	Gazel/6	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	
128.	29a-b	Şeyḡî	Ṣutdı ḡahveyle duḡâmî hâne oldu ḡahveler Müjde erbâb-ı dile kâşâne oldu ḡahveler	Şeyḡîyâ pâyine uğratmaz raḡîbân kimseyi Şöyle beñzer hâne-i cânâne oldu ḡahveler	Gazel/6	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Şeyḡî Dîvânî</i> 'nda yoktur.
129.	29b	Vaḡyî	Olalı lâzime-i meclis-i ḡübân ḡahve Oldı reşk-efgen-i câm-ı mey-i raḡşân ḡahve	Naḡd-i cân u dili Vaḡyîves ider ḡahve bahâ Nüş iden yârün elinden iki fincân ḡahve	Gazel/8	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Vaḡyî Dîvânî</i> , s. 222.
130.	29b-30a	Cevrî	Şeheri neş ü nemâ-yı dil ü cân ḡahve tütün Elemi zinde dilün def' i hemân ḡahve tütün	Cevrîyâ göñlümi ' âlemde bu dört şey aldı Mey-i gül-reng ile sâḡî-i civân ḡahve tütün	Gazel/13	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	Bu şiir, <i>Cevrî Dîvânî</i> 'nda yoktur.
131.	30a	' Âṡıf İmâm- zâde Meḡemmed Emîn	İzhâr ider bahâr sefid ü siyâh u sürḡ Verd ü benefşezâr sefid ü siyâh u sürḡ	Mey neş'e-baḡş ' âlem-i rengindür velî ' Âṡıf ' ineb-i medâr sefid ü siyâh u sürḡ	Gazel/5	<i>Mef' ülü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	
132.	30a-b	Şâbit	Olmuş ol pâdişeh-i ḡüsne muḡarreb sâ' at N'ola ger ' akreb ile olsa muḡallab sâ' at	Şoḡlur koyunına keḡ-düm gibi yârün Şâbit Görünürse ne ' acib çeşmüme ' akreb sâ' at	Gazel/6	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Bosnalı Alaeddin Şâbit Dîvânî</i> , s. 366.

133.	30b	Bâkî	Kuhsârda olsa n'ola üftâde şavber Üftâde geçer sen boyı şimşâda şavber	Bâkîveş o serve çü her âzâd geçermiş Allâh niçe beñzer dil-i nâ-şâda şavber	Gazel/5	<i>Meḫ'ülü Meḫ'ülü Meḫ'ülü Fe'ülün</i>	<i>Bâkî Dîvânı</i> , s. 146.
134.	30b	Zâtî	Her kim Hâkî zıkr itse âletdür aña tesbîh Bil Hâzret-i Bâriden nuşretdür aña tesbîh	Esmâ ile bir Zâtî fark itdi müsemâyı Sultân-ı selâḫinden hil' atdür aña tesbîh	Gazel/8	<i>Meḫ'ülü Meḫ'ülün Meḫ'ülü Meḫ'ülün</i>	<i>Zâtî Süleyman Efendi Dîvânı</i> , s. 35-36. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 9 beyittir.
135.	31a	Zâtî	Mazhar-ı luḫ-ı sa'âdetdür şırâḫ Mezheb-i maḫz-ı hidâyetdür şırâḫ	Ṭâlib-i didâr-ı yâra Zâtîyâ Reh-ber-i Hâḫdan kinâyetdür şırâḫ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Zâtî Süleyman Efendi Dîvânı</i> , s. 59.
136.	31a	Selâmî	Göriccek ruḫsâr-ı yâri mirvaḫa Yâde virdi yoḫ kararî mirvaḫa	Ey Selâmî mu' teber olmaz idi Bulmasa naḫş-ı nigârî mirvaḫa	Gazel/6	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Selâmî Dîvânı</i> 'nda yoktur.
137.	31a-b	Necâtî	Ḳanı ol yâr-i mihr-bân arpa Ḥasteye şihḫat ata cân arpa	Bu ümîde gelür Necâtî kim Buyura âşaf-ı cihân arpa	Gazel/7	<i>Fe'ilâtün Meḫ'ülün Fe'ilün</i>	<i>Necâtî Dîvânı</i> , s. 92-94. <i>Dîvân</i> 'da 21 beyitlik kaside.
138.	31b	Luḫfî	Dil-berâ zencîr-i 'ışḫa mübtelâdur perçemün Mübtelâlar başına müşkil belâdur perçemün	Dil-i perişân ḡamı baḫt-ı siyeh-kârum gibi Luḫfîves âzürde-i bād-ı şabâdur perçemün	Gazel/7	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
139.	31b	Sürürî	Bir yâr-i cân ile ola çünkim dilâ sefer Aḫşâ-yı arza dek yiridür ger ola sefer	Dil-ber gelince meclise çünkim Sürürîyâ Oldı saḫar 'adüya maḫar dil-berâ sefer	Gazel/5	<i>Meḫ'ülü Fâ'ilâtü Meḫ'ülü Fâ'ilün</i>	<i>Gelibolulu Sürürî Dîvânı</i> , s. 385. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 7 beyittir.
140.	32a	Necâtî Yûsuf	Avlâyalum bir semen-endâmı bayram irtesi Eyleyelüm bir daḫı bayramı bayram irtesi	Ey Necâtî göresin çün ṭa' n ur cām-ı Ceme Rûzgâruñ rind-i dürd-âşâmı bayram irtesi	Gazel/6	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Necâtî Dîvânı</i> , s. 499-500. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 7 beyittir.
141.	32a	Nâbî	Rûz-ı rûze cem' olur rindân Ayaşufiyyede Ḥalka-bend-i üns olur yârân Ayaşufiyyede	Şeb-be-şeb mânend-i ḫandîl-i fûrûzân Nâbîyâ İñsirâḫ-ı dil bulur insân Ayaşufiyyede	Gazel/7	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Nâbî Dîvânı</i> , s. 988-89. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 13 beyittir.
142.	32b	Sultân Muştaḫâ	Bir daḫı dest-i ḫazâ baḫt açar inşâ'-Allâh Eyü gün gibi kötü gün geçer inşâ'-Allâh	Muştaḫâ çarḫa murâdum gibi dönmez dime hiç Şabr kıl sâ'ati vardur döner inşâ'-Allâh	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	
143.	32b	Kelîm Eyyübî	Ey Yûsuf-ı zînet-figen-i ḫalvet-i mekteb Taşvîr-i ruḫuñdur sebeb-i keşret-i mekteb	Olsaydı eger didede nezzâreñe ṭâḫat Biñ cân ile eylendi Kelîm ülfet-i mekteb	Gazel/5	<i>Meḫ'ülü Meḫ'ülü Meḫ'ülü Fe'ülün</i>	<i>Kelîm Dîvânı</i> , s. 89-90. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 6 beyittir.
144.	32b-33a	Râbî'a Ḳadın	Nâr-ı 'ışḫumla benüm süzâna beñzersin ḫ'âce Baḡrı yanmış 'aşîḫ-ı nâlâna beñzersin ḫ'âce	Râbî'a gülzâr-ı ḫüsnün bir gül-i ḫandâmidur Sen belâ-keş bülbül-i nâ-dâna beñzersin ḫ'âce	Gazel/9	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	

145.	33a	Fedâyî	Münakkaş olmuş idi dilde hayâl-i Ka'be ¹ Hamdû'lillâh ki naşib oldu vişâl-i Ka'be	Dil-i vîrânemüzi eyledi beytü'l-ma'mûr Ey Fedâyî şeref-i 'izz ü celâl-i Ka'be	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	Bu şiir, <i>Fedâyî Dîvânı</i> 'nda yoktur.
146.	33a-33b	Nâbî	Mağsûre-i behişt-i haqqîkat Medînedür Mağrûse-i sevâd-ı nübüvvet Medînedür	Sükkân-ı heft kişver-i İslâma Nâb'îyâ Ümmidgâh-ı bağş-ı şefâ'at Medînedür	Gazel/10	<i>Mef' ulü Fâ' ilâtü Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	<i>Nâbî Dîvânı</i> , s. 535. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 9 beyittir.
147.	33b	Arnâbüd Sezâyî	Oldı ilhâm-ı haqqîki Hâzret-i Yûşa' Nebî Hâsteye 'ayn-ı şifa hâşiyet-i Yûşa' Nebî	Ey Sezâyî özgedür dil kâle gelmez hâldür Şüreti eyler münevver sîret-i Yûşa' Nebî	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
148.	33b-34a	Nâbî	Şarâba şerm virür âb-ı cân-fezâ-yı Haleb Şemîm-i cenneti mağcüb ider hevâ-yı Haleb	Nesîm-i 'âfiyetün desti şell olur Nâbî Meded-res olmasa tedbîrine devâ-yı Haleb	Gazel/7	<i>Mefâ' ilün Fe' ilâtün Mefâ' ilün Fe' ilün</i>	<i>Nâbî Dîvânı</i> , s. 468.
149.	34a	Nef'î Efendi	Niçe dil şâd olmasunlar şeyh ü şâb-ı Edrine Şehri teşrif itdi şâh-ı kâm-yâb-ı Edrine	Hâzret-i sultân Murâdî kâm-rân kim Hâk vire Eyleye devletle zevk-i bî-hisâb-ı Edrine	Gazel/8	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Nef'î Dîvânı</i> , s. 287. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 9 beyittir.
150.	34a	Hâşimî	Alsa dil nağdin n'ola şîrin-zebânî Bursanuñ Hüsn ile oldur civân-ı dil-sitânî Bursanuñ	N'ola ol şîrin-zebânüñ vaşfını kılsa müdâm Hâşimîdür şâ'ir-i şîrin-zebânî Bursanuñ	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Bursalı Hâşimî ve Hâşimî Emir Osman Dîvânı</i> 'nda yoktur.
151.	34a-34b	Şıdkî	Pâdişâh-ı kişver-i enhâr-ı 'âlemdür Tuna Yir içer icrâ ider tavrında hâtemdür Tuna	Bir dükenmez mâcerâdur Şıdkîyâ gâyatı yok Câmid eyler 'aqlı şanma kaçre-i yemdür Tuna	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Mehmed Sıdkî, Abdullah Sıdkî Dîvânı</i> 'nda yoktur.
152.	34b	Arnâbüd Sezâyî	Garğa-i deryâ-yı seyrândur meger Kızkulesi Bunca seyrângâhı zirâ seyr ider Kızkulesi	Bu edâ ile Sezâyî eyledi ta'birini Kulledür hem kal'adur şâhib-i nefer Kızkulesi	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
153.	34b-35a	Hilmî	Güyyâ cennet şafâsıdır şafâ-yı Üsküdar Görmedüm 'âlemde ben mânend-i cay-ı Üsküdar	Şânihu'llâhi Te'âlâ 'an işâbatu'l-küdur Vâcib oldu bendeye itmek du'â-yı Üsküdar	Gazel/15	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
154.	35a	Yahyâ	Gün-be-gün mu'tedil olmağda hevâ-yı Bağdad Gayrete erdi behişt oldu şitâ-yı Bağdad	Dâ'imâ pâdişeh eyleye himmet Yahyâ A'zam-ı müctehidîn ü küberâ-yı Bağdad	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Şeyhülislâm Yahyâ Dîvânı</i> , s. 68.
155.	35a-35b	Vehbî	Dil virüp bir saçı Leylâsına Mağnisanuñ Düşdi gönlüm yine sevdâsına Mağnisanuñ	Halkınuñ bâ'ış-i âsâyişidür ey Vehbî Hâk şafâlar vire monlasına Mağnisanuñ	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Sünbül-zâde Vehbî Dîvânı</i> , s. 286-87. <i>Dîvân</i> 'da tahmis.
156.	35b	Necâtî	Elâ ey Yûsuf-ı Ken'ânî Mısrûñ 'Azîzi 'âlemün sultânî Mısrûñ	Tavâf-ı Ka'bedür küy-i Necâtî Şacı şâmuñ ruğ-ı hândâmî Mısrûñ	Gazel/6	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün Fe' ulün</i>	<i>Necâtî Dîvânı</i> , s. 319-20.
157.	35b-36a	'Aşık 'Ömer	Hâkdan gayrı kimse bilmez dilinden Bülbül şakır yazı kışı Şakızuñ Kurtar diyü çün 'adunuñ elinden Hâkka niyâz ider taşî Şakızuñ	Yeñi Burca Kıral Burcu didiler Muşkem binâ itmiş kâfir gidiler Dir ki 'Ömer üçler yidiler kırklar Var mıdır dünyâda eşi Şakızuñ	Koşma/4	11'li hece ölçüsü	<i>'Aşık 'Ömer Dîvânı</i> , s. 338.

¹ Vezin tutarsız.

158.	36a	Şidkî Süleymân Efendi	Çün bahâr-ı 'ıyda irdük pür-nevâsın Kañlıca Her dehâmı ğoñçeyi büse revâsın Kañlıca	Hacle-i vaşfuñda olmaz hâtır-ı meddâh teng Luţf-ı nâz u cilvelerle dil-güşâsın Kañlıca	Gazel/13	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
159.	36b	'Ăşık 'Ömer	Devr ider çarĥ-ı felek üzre vilâyetdür Saķız Ta' b'ri mümkün degül başka vilâyetdür Saķız Bâġını bâġçesini ben yine ta' b'ir eyledüm Ăl-i Oşmân ülkesinde bâġ-ı cennetdür Saķız	Ey 'Ömer bu cengi işidenlere destân ider Biñ yüz altısına sende târiĥin 'ıyân ider Ĥaķ Te' âlâ ümmet-i Muĥammede âsân ider İñşâ'-Allâh ĥaşre dek bizde emânetdür Saķız	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	'Ăşık 'Ömer <i>Divânı</i> , s. 273.
160.	36b	Mahlassız	Çıkdı çarĥa rütbe-i rif at-me 'âb-ı Erzurum Oldı 'âlî âsumânâsâ cenâb-ı Erzurum	Öyle bir 'Anķâ-yı 'âlî-şâna oldı âşiyân Oldı sürme çeşm-i âfâka türâb-ı Erzurum	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
161.	36b-37a	Mahlassız	Târem-i bâġ-ı İrem dükkân-ı berberdür baña Bâ' iş-i şükr-i ni' am dükkân-ı berberdür baña	Farz-ı 'aynumdur tavâf itmek benüm her şubĥ u şâm Merve vü beytü'l-ĥarem dükkân-ı berberdür baña	Gazel/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
162.	37a	Rızâ Efendi	Açıldı yine ğoñçe-i gülzâr-ı Beşiktaş Mânend-i cinân oldı çemenzâr-ı Beşiktaş	Rû-mâl idelüm ĥâk-i der-i Şeyĥ Rızâya Tâ keşf-i cemâl eyleye ruĥsâr-ı Beşiktaş	Gazel/8	<i>Me'ülü Me'ülü Me'ülü Fe'ülün</i>	<i>Neccar-zâde Rızâ Divânı</i> , s. 136.
163.	37a-37b	Rüşdî	Bilâd içre hevâsı pür-leţâfetdür Mudurlumuz Bilâd-ı sâ'ire nisbetle cennetdür Mudurlumuz	Meger Bursa Ĥalebür Rüşdîyâ mânend bu şehrüñ Sezâdur meskeni medĥe ne ĥâcetdür Mudurlumuz	Gazel/8	<i>Me'ülü Me'ülü Me'ülü Me'ülün</i>	Bu şiir, <i>Edirneli Ahmed Rüşdî, Sahhaf Rüşdî Divânı</i> nda yoktur.
164.	37b	Şermî	'Arşada ĥaşmânedür Tuncana ceng-âverleri Rezm ile merdânedür Tuncana ceng-âverleri Her biri bebr ü pelenge şerm ile ĥayret virür Ĥaşılı şirânedür Tuncana ceng-âverleri	Her birinüñ 'âlem içre yok mişili Şermîyâ Kimine Rüstem kimine Ĥahramân dirsem sezâ Dest-i sâķı-i ecelden nüş idüp câm-ı vegâ Bir alây mestânedür Tuncana ceng-âverleri	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
165.	37b-38a	Sipâhî	Ĥal' a-i gevher-niġinden belki âkdemdür Sinab Pâyede alçaķdur ammâ sırr-ı ekremdür Sinab Bulmur genc-i ĥazîne baĥr-i 'ummândur Sivas İdelüm medĥini bir şehr-i mükerremdür Sinab	Dir Sipâhî ĥan idenler çeşm-i a' lâmuz bizüm Kâmil-i 'irfân olanlar mübtelâımızdur bizüm Niçe medĥ itmeyeyüm kim şalâımızdur bizüm İdelüm medĥini bir şehr-i mu' azzâmdur Sinab	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
166.	38a	Hilâlî-zâde Helâķî Çelebi	Kemâl-i vech ile seyirin görenler dâr-ı dünyânuñ Şafâ-yı vaķt ile zevķin sürenler her temâşânuñ Nazîrin görmedi hergiz bu iki şehr-i zibânuñ İlâhî yıķma bünyâdın Sitanbul u Ĥalaţanuñ	Helâķî bir daĥı görsem Sitanbul u Ĥalaţayı Ebed añmaz idüm Mışr u Semerķandı Buĥârâyı Diri oldukça 'âlemdede kıldurdum bu temâşâyı İlâhî yıķma bünyâdın Sitanbul u Ĥalaţanuñ	Murabba/7	<i>Me'ülü Me'ülü Me'ülü Me'ülün</i>	<i>Helâķî Divânı</i> , s. 30-31. Bu şiir, <i>Divân</i> 'da 6 benddir.
167.	38b	Za'îfî Meĥemmed Efendi	Cânımuñ cânânı dırsen şehr-i İstanbuldadur Derdimüñ dermânı dırsen şehr-i İstanbuldadur Âteş-i hicrâna düşer birine biñ mübtelâ Zümre-i ĥübânı dırsen şehr-i İstanbuldadur	Dir Za'îfî gice gündüz ĥayr-ĥ'âh ĥâs u 'avâm Şeyĥ-i İslâm kâĥ' askeriydi vezîri tamâm Cümle tedbirinde ĥâzır Ĥızır 'aleyhi's-selâm Şevket-i ĥâķâmı dırsen şehr-i İstanbuldadur	Murabba/6	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Za'îfî Divânı</i> 'nda yoktur.

168.	38b-39a	Güvâhî	Saña bu hüsn ile ey Yûsuf-ı Ken'ân-ı Mısr Yaraşur bende olurlarsa ' azizân-ı Mısr	Şi'r-i Hassân gibi yok mişli Güvâhî sözünüñ Âferin ide ger okursa gazel-ğ'ân-ı Mısr	Gazel/7	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün</i> <i>Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	
169.	39a-39b	Sezâyî	Şehr-i İstanbuldaki câmi' lerüñ bälâ-teri Mevzi' -i kıymet-fezâdur Ayaşofya Câmi' i Gösterür nuşret nişânın bayrağ ile minberi Vaşfa gelmez bir binâdur Ayaşofya Câmi' i	Pâdişâh-ı ' âlemi Allâh Manşür eyleye Devlet-i iqbâl ile hem-vâre ma' mür eyleye Yümn ile şeh-zâdelerle şâd u mesrür eyleye Cây-ı vâlâ-yı du' âdur Ayaşofya Câmi' i	Murabba/14	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün</i> <i>Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
170.	40a	Hüsâmî	Şehr-i İstanbulda evvel bahârda Şâd olup gülmecik hoşça degül mi Cân u dilden sevdücegi güzeli Yanına almacığ hoşça degül mi	Türkiler çağırıp çalsun çögürde Ağçesüz şarılmaz civân böğürde Hüsâmî dir kimse bakmaz zügürde Zengince olmacığ hoşça degül mi	Koşma/8	11'li hece ölçüsü	
171.	40b	Şeyhü'l-İslâm Es' ad Efendi	Levh-i ' izârî nev-ğat ile i' tibârlıdur Her nüshanuñ görölmesi zirâ kenârlıdur	Lağzide olmaz olsa da yah-beste râh-ı ' ışk Es' ad semend-i baht-ı gamuñla kayarlıdur	Gazel/7	<i>Mef' ülü Fâ' ilâtü</i> <i>Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	<i>Şeyhülislâm Es' ad Dîvânı</i> , s. 209-210.
172.	40b	Şeyhü'l-İslâm ' Âşım Efendi	Şemşir-i ebruvânuñ ile dil figârlıdur Bağ zahmına kâsımlı degül Zü'l-fikârlıdur	Var ' Âşımuñ karâbeti tab' -ı nedim ile Beñzer edâsı birbirine bir diyârlıdur	Gazel/7	<i>Mef' ülü Fâ' ilâtü</i> <i>Mefâ' ilü Fâ' ilün</i>	<i>' Âşım ' Ârif-zâde</i> <i>Divançesi</i> , s. 152. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 5 beyittir.
173.	40b-41a	İşhak	Yâr ile ola didüm olmadı şöhet bâkî Kime oldu ki baña ola bu devlet bâkî	Furşat el virmiş [iken] getir ayağı İşhak Diyelüm bezm-i fenâ ehline şöhet bâkî	Gazel/5	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün</i> <i>Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Üsküplü İşhak Çelebi</i> <i>Dîvânı</i> , s. 319. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 7 beyittir.
174.	41a	' Adnî	Bozulsa zâğı ğat-ı müşğ-bârî bâkîdür Şolarsa sünbül-i bâğ sebzezarî bâkîdür	Meyüñ ne keyfi kalur ne ğumârı ey ' Adnî Hemân feşâhat ile şerm-sârî bâkîdür	Gazel /5	<i>Mefâ' ilün Fe' ilâtün</i> <i>Mefâ' ilün Fe' ilün</i>	Bu şiir, <i>' Adnî Dîvânı</i> 'nda yok.
175.	41a	Şerîfî	Añduğça yanar bağrum o dildâr-ı Şerîfî Gördükçe gözüm yaşı gelür yâr-ı Şerîfî	Nazmla Şerîfî gökde vü pervîn ğased eyler Mağbül-i meh olmazsa dirîğ ğuftâr Şerîfî	Gazel/5	<i>Mef' ülü Mefâ' ilü</i> <i>Mefâ' ilü Fe' ülün</i>	
176.	41a-41b	Mahlassız	Qurtuluş yok âl ile dâmâd elinden kızlaruñ Bir kulam kim olmadum âzâd elinden kızlaruñ Kime idem bilmezem bi-dâd elinden kızlaruñ Dâd elinden kızlaruñ feryâd elinden kızlaruñ	N'ola düzsem ezgiyi şimden girür ağlamağa İre mi eyâ elim bir çükcegüz oğşamağa ' Âşık oğlancıklar ile ğasretüm oynamağa Dâd elinden kızlaruñ feryâd elinden kızlaruñ	Murabba/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün</i> <i>Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
177.	41b-42a	Mahlassız	Teşneyüm didâruña ey âb u ğayvânum yoğurt Feyz ider senden hemişe cân-ı sultânım yoğurt	Mâ-ğaşal lezzet virür her kanķı aşı kâtsalar Kût-ı cändür ğaşılı her derde cânânım yoğurt	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün</i> <i>Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
178.	42a-42b	Derviş Hüseyn Şâmî	Dağıtma ey şabâ ğisû-yı yâri Perişân eyleme ben dil-figârı	İlet her bir mağâm-ı dil-ğüşâyâ Şabâ luğ eyleyüp bu yâdigârı	Gazel/19	<i>Mefâ' ilün Mefâ' ilün</i> <i>Fe' ülün</i>	

179.	42b-43a	Şevķiyâ	Nâ'îl olsa vuşlata dil künc-i ğamdan şād olur Vuşlata dil mübtelâdur şübhesiz Ferhâd olur Künc-i ğamdan şübhesüz olsa ħalâş-âbâd olur Şād olur Ferhâd olur âbâd olur berbâd olur	Şevķiyâyam vezne kâdir şâ'îrân hep gelseler Vezne kâdir bülbülâsâ faşlıdur sâzendeler Şâ'îrân hep faşlıdur gûş eyledüm çok nesnelere Gelseler sâzendeler çok nesnelere icâd olur	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
180.	43a-43b	Ķabûlî	Gün gibi dervâzeeye çıkmış gezer bir aķ Dede Pâ-bürehne bir güzel ammâ 'aceb parlaķ Dede	Eyledi inhâ' Ķabûlî saña lâzım olanı Saña her lâzım degül mi çok sözi tütmaķ Dede	Kaside/14	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Ķabûlî Divânı</i> , s. 477-79. Bu şiir, <i>Divân</i> 'da 30 beyittir.
181.	43b	Edîb	'Âşıkândur bülbülân-ı gülsitân-ı Mevlevî Şadıķândur şafha-ĥân-ı dâsitândur Mevlevî	Mîve-çîn-i Böstân-ı Meşnevî olsun Edîb Ma'z-ı Ķur'ândur ulü'l-elbâb beyân Mevlevî	Gazel/7	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Halebli Edîb Divânı</i> , s. 1008-1009.
182.	44a	Seyyid Şabri	'İd irişüp diseler ehl-i hevâ merĥabâ İtse şurâĥî ile câm-ı şafâ merĥabâ	Büseye el virdi yâr eylemeden Şabrîyâ Ĥüsn-i Ķabûle daĥı dest-i du'â merĥabâ	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	<i>Şabri-i Şâkir Divânı</i> , s. 124. Bu şiir, <i>Divân</i> 'da 7 beyittir.
183.	44a	Nâbî Efendi	Olaldan zevķ-yâb-ı âb-ı şahrâ meşreb-i deryâ Dem-â-dem bûs ider dâmân-ı şahrâyı leb-i deryâ	Biri birin kenâra gelmede emvâc ider pâ-mâl Meger Nâbî şikâyetdür şabâdan maţlab-ı deryâ	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Nâbî Divânı</i> , s. 457.
184.	44a-44b	Rûĥî	Çıkar 'uķbâyı dilden çünki el virdi saña dünyâ Tama' kâr olma yâ 'uķbâ gerek ĥatırda yâ dünyâ	Dilerseñ yâr-ı bâķî feyz-i fazl-ı Ĥaķķa mazhar düş Çıkar dünyâyı dilden kim fenâdur Rûĥîyâ dünyâ	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Baĥdatlı Rûĥî Divânı</i> , s. 324-25.
185.	44b	Âĥî	Âfitâb-ı şubĥ-ı devletdür cemâli Aĥmedüñ Gülsitân-ı bağ-ı cennetdür vişâli Aĥmedüñ	Künc-i miĥnetdür yaturken ĥamdü-li'llâĥ Âĥîyâ Oldı ben dil-ĥasteye münis ĥayâli Aĥmedüñ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Âĥî Divânı</i> , s. 27-28.
186.	44b	Rûĥî	Yanar şevķ-i ruĥuñla nâr-ı hicre cânım İbrâĥîm Vişâlün 'ıydınuñ Ķurbânyam sulţânım İbrâĥîm	Şafâ buldı tavâf itdükte küyuñ Ka'besin Rûĥî Vişâlün ĥacc-ı ekberdür meh-i tâbânım İbrâĥîm	Gazel/6	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Baĥdatlı Rûĥî Divânı</i> , s. 855-56.
187.	44b-45a	Dâ'î	Ey dirîĝâ nitdi gör yine bu dehri bî-vefâ Bir budaĝ üzre iki gül bitmiş iken pür-şafâ Uĝrayup bâd-ı ĥazâna eylediler iĥtifâ Ķanı maĥbûbum Meĥmed Ķanı dostum Muştafâ	Ey dirîĝâ uçdı bu yuvadan ol iki Hüma Gûş idenler didiler <i>Allâĥü yarzî 'anhümâ</i> Söyle ey Dâ'î bu mısra' virdüñ olsun dâ'imâ Ķanı maĥbûbum Meĥmed Ķanı dostum Muştafâ	Murabba/3	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
188.	45a	'Âşık 'Ömer	Ķâdir Ĥudâm saña güzellik virmiş Söyle be hey tûĥî dilli Bekirüm Seven 'âşık gonçe güllerin dirmiş Bâĝçesi kırmızı gülli Bekirüm	'Âşık 'Ömer bende murâda irdüm Açılmış tâzece güllerin dirdüm Bahânesiz dil-ber ben seni gördüm Demüñ artsun aĝa yollı Bekirüm	Koşma/4	11'li hece ölçüsü	<i>'Âşık 'Ömer Divânı</i> , s. 390.
189.	45a	Naĥîfî	Hep senüñçündür benüm sözi nihânım Muştafâ 'İşkuña dil-bestedür sırr u 'ıyânım Muştafâ	Bu Naĥîfî cân u dilden bende olmışdur saña Ķulluĝa anı Ķabûl it nev-civânım Muştafâ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Naĥîfî Divânı</i> 'nda yoktur.
190.	45a-45b	Mesîĥî	Rüşen nazarlar eylemek için saña Memiş Ĥâk-i rehûñ virür gözümüze cilâ Memiş	Eşķ-i Mesîĥî saña işitdürmez âhını Şu Ķatı çağlâsa işidilmez şadâ Memiş	Gazel/5	<i>Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün</i>	<i>Mesîĥî Divânı</i> , s. 280. Divan'da Memi redifli.

191.	45b	Vişālī	Şimşād-ı hüsndür kad-i dil-cüsü Kâsımuñ Şirin lañıfdür gül-i hod-rüsü Kâsımuñ	Düşdi Vişāl/halk diline sözi gibi Manzûm olalı dişleri incüsü Kâsımuñ	Gazel/5	<i>Meḥ'ülü Fâ'ilâtü Meḥ'ülü Fâ'ilün</i>	
192.	45b	Hamza	Ey güzeller içre sensin dilsitânüm Muştafâ Hep güzellerden güzelsin nev-civânüm Muştafâ	Niçe medh ide seni Hamza eyâ ruh-ı revân Bî-bedelsin hüsni ile şâh-ı cihânüm Muştafâ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
193.	45b-46a	'Aşık 'Ömer	Ne 'aceb düşdi bu gönlüm güline Muḥammedüñ Mâ'il oldum kaşlarının teline Muḥammedüñ Ben düşüp yâ veyline bi'llâh Mecnûndan beter Niçe kurbân olmayayum yolına Muḥammedüñ	'Aşık olan çekegelmiş sevdiğiniñ nâzımı Sırrımı Ḥâk dimişem ben kimse bilmez zârımı Dir ki 'Ömer olmadan bir dahı görsem yârımı Şârih idem kullarımı biline Muḥammedüñ	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	'Aşık 'Ömer Divânı, s. 338.
194.	46a	Nihâdî	Meclise gel ey benüm la'l-i Bedaḥşânüm Velî Lâleves dâg üzre bâğüm derde dermânüm Velî	Pâyine cevher nişâr eyler Nihâdî cân u dil Hem geçüp igmâz-ı 'ayn itme benüm cânüm Velî	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
195.	46a	Şadıķı	Bizi terk itdi uyup ağıyâra Mes'udüm benüm Kesk-i kârdan eyledi âvâre Mes'udüm benüm	Niçe demdür cân [u] ser oynar yolında Şadıķı Yüzüme gül güle bak bir pâre Mes'udüm benüm	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
196.	46a-46b	Seyyid	Gün gibi gösterdi vechin âfitâbüm Muştafâ Cân u dil kırtuldu şekden mâh-tâbüm Muştafâ	Kimseler görmüş degüldür böyle yek-tâ cevheri Seyyidi nâ'il-i luḥf it âfitâbüm Muştafâ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
197.	46b	'Aşık 'Ömer	Gel feraḥ-baḥş it civân cânüm Muḥammed gel yitiş Gel kâdem rencide kıl cânüm Muḥammed gel yitiş Bir mürüvvet şâhibi ehl-i kerem gördüm seni Ey benüm devletli sultânüm Muḥammed gel yitiş	Başuma kopardı kıyâmet düşeli bu fûrâte Ḥaşre dönmişdür cihân halkı düşüpdür miḥnete 'Ömeri gamzeñ komağ ister caḥim-i ḥasrete Kıl şefâ' at çokdur 'işyânüm Muḥammed gel yitiş	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	'Aşık 'Ömer Divânı, s. 292.
198.	46b	Hüdâyi	Ḥatdan ruḥı hâli iken levḥ-i cemâli Aḥmedüñ Oḥur kitâb-ı 'ışkıñı şimdi mevâlî Aḥmedüñ	Ol serv-kaddi çekse ger n'ola Hüdâyi sineye Cân gülşeninde yaraşur nâzik nihâli Aḥmedüñ	Gazel/5	<i>Müsteḥ'ilün Müsteḥ'ilün Müsteḥ'ilün Müsteḥ'ilün</i>	Hüdâyi-i Kadîm Divânı, s. 161-62.
199.	47a	Şenâyi	Bugün 'ışkum ḥadden aşdı intizârüm Muştafâ Kalmadı hiç zerrece şabra kararüm Muştafâ	Dir Şenâyi hem Ḥalîl İbrahîm olup milletüm Ben Muḥammed ümmetiyem oldı yârüm Muştafâ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, Şenâyi Divânı'nda yoktur.
200.	47a	'Aşık 'Ömer	Zâkir-i Yezdân idi şâm u seḥer 'Aşık 'Ömer Almış idi lezzet-i vaḥdet meger 'Aşık 'Ömer	'Aşık 'Ömer okuyup ruhına Yâsin Süresin Eyledüñ mülk-i beḳâyâ çün sefer 'Aşık 'Ömer	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, 'Aşık 'Ömer Divânı'nda yoktur.
201.	47a	Levni	Gülşen-i 'ışk içre bitdi bir gülün 'Aşık 'Ömer Kıldı yağma 'aqlını çün bülbülün 'Aşık 'Ömer	Seyr iden taşvirini destinde taḥşin eyledi Naḳşısın Levni gibi bir kâmilün 'Aşık 'Ömer	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
202.	47a-47b	Ḥayretî	Ey burc-ı melâḥatde şâhum Ḥüseyn şâhum Vey Mısr-ı leḫâfetde şâhum Ḥüseyn şâhum	Ben Ḥayretî-i ḥayrân çapûnda olup der-bân Yüz sürme dürür her ân câhum Ḥüseyn şâhum	Gazel/5	<i>Meḥ'ülü Meḥ'ülün Meḥ'ülü Meḥ'ülün</i>	Ḥayretî Divânı, s. 325.

203.	47b	Sinânî	Velvele-ârâ imişsin bildüm ey 'Âşık 'Ömer Bir uçar 'Ankâ imişsin bildüm ey 'Âşık 'Ömer Öyle teşhîş eyledüm kim ehl-i 'ışka ben seni Bülbül-i şeydâ imişsin bildüm ey 'Âşık 'Ömer	Bu bize luğf-ı Hüdâdur bil ki âşkâr eylemem Şaklaram hiç kimseye bu sırrı izhâr eylemem Dir ki bir 'âşık Sinânî Hâkķı inkâr eylemem Haddi yok deryâ imişsin bildüm ey 'Âşık 'Ömer	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
204.	47b-48a	Süleymân Çelebi	'Abdu'llahuñ kaşlarınıñ karası Aldı beni gözleriniñ alası Hüdâdan dilerüm benüm olası Yañaqlaruñ gülden taze 'Abdu'llâh	Dükkanuñ önünden gelür geçerüm Bayıldıçça şovuğ şuyın içerüm Süleymân dir ben de serden geçerüm Yañaqlaruñ gülden taze 'Abdu'llâh	Koşma/4	11'li hece ölçüsü	
205.	48a	'Alî Çelebi	Cân u dilden 'âşık oldum ben aña Görince cemâlün hemân Halîlüm Luğf idüp merhamet it gel sen baña Şorarsuñ hâlimi yaman Halîlüm	Dir ki 'Alî sensin hûblaruñ şahı Devlet-i hüsnüñdür ziyâretgâhı Temâşâ iderüm sen yüzi mâhı Aldurdum 'aqlumı amân Halîlüm	Koşma/4	11'li hece ölçüsü	
206.	48a	Hayretî	Lebleri şan gönçe-i bağ-i cinândur 'Abd'müñ Kâmet-i bâlâsı bir serv-i revândur 'Abd'müñ	Vaşf-ı hüsnüñ niçe şerh itsün kişi kim Hayretî Lebleri cân zülfi 'ömr-i cavidândur 'Abd'müñ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Hayretî Divânî, s. 280.</i>
207.	48a-48b	Vişâlî	Cân şüretidür serv-i dil-ârâsı 'Alinüñ Dil âfetidür nergis-i şehlâsı 'Alinüñ	Kıl gül yüzünüñ vaşfını tekrâr Vişâlî Olam dir iseñ bülbül-i güyâsı 'Alinüñ	Gazel/5	<i>Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	
208.	48b	Ṭâlib	Bakmaz oldu dil-rübâlar bu fiğânım âhuma Eylemek 'arz-ı mahabbetdür murâdım şâhuma Bunca meh-rûlarla ülfet eyledük ey dil velî Çoğ 'ömürler vire dünyâda Hüdâ İbrâh'me	'Âşıkı ağlatmağa mâ'il imiş ancak Hasan İlini bilmez 'Alî kim tâzedür ol sîm-ten Ṭâlibâ Aḥmedle bulduñ bir gül-i gönçe-dehen Çoğ 'ömürler vire dünyâda Hüdâ İbrâh'me	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Bursalı Ṭâlib Divânî</i> nda yoktur.
209.	48b-49a	'Âşık 'Ömer	Va' deye kıldı hilâf ol mihr-bânım Muştafâ 'Arşa çıkdı ḥaşretinden âh [u] vâhum Muştafâ 'Ahd ü peymân eylemişdi gelmege ol lâle-ruḥ Bilmezem n'oldı 'aceb eglendi şâhum Muştafâ	Ey 'Ömer eyâ ne ḥikmet oldu ol dil-dâruma İtmedi aşlâ teraḥḥum ol benüm âh zâruma Ruḥ'a yazdum ḥaşb-i hâlüm şunmağa hünkâruma Ḥaylî demdür muntazırım pâdişâhum Muştafâ	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>'Âşık 'Ömer Divânî, s. 512.</i>
210.	49a	Kâtibî	Ağladım şahrâ-be-şahrâ güline İbrahimüñ Cân ile başum fedâdur yolına İbrahimüñ	Virseler Bağdadı Mısrı Şâm u Şarkı Kâtibî Virmezem teline dünyâ mâlina İbrahimüñ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
211.	49a	'Âşık 'Ömer	Bendeñe ḥor bakma gel ey nev-civânım Muştafâ İsminüñ meftûnuyam kaşî kemânım Muştafâ Ḥalk-ı 'âlem zemmüñ eyler hânelerde sevdiğüm Ol raḳîbi kendüñe söyletme cânım Muştafâ	'Ömrümüñ varı yüzini yire çün ay eyledüñ Selâm göndermekle [beni] 'âleme şây eyledüñ Ḥaḳka ma'lûm bu 'Ömerüñ işini vây eyledüñ Yitişür inşâfa gel ey nev-civânım Muştafâ	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>'Âşık 'Ömer Divânî, s. 512.</i>
212.	49b	Emnî	Cân sîretidür kıdd-i dil-ârâsı Velinüñ Dil râhatıdur nergis-i şehlâsı Velinüñ	İt gel ruḥunuñ medḥini tekrâr ey Emnî Olam dir iseñ tûtî-i güyâsı Velinüñ	Gazel/5	<i>Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	

213.	49b	‘Aşık ‘Ömer	Hüsnüni gördükde oldum bende cânım Muştafâ Ol sebebden yok liyâkat tende cânım Muştafâ ‘Işkuñ ile eşk-i çeşmüm akmadadır şağ gibi Bâr/bir kez merhâmet kıl sen de cânım Muştafâ	Bu ‘Ömer medhüni eyler şerh ile ahsen şıfât Vaşf-ı hâlüm şerhi gönüm diñle [sen] ey ‘âlî zât Bağr u ber dil gam elinden hâşılı budur necât Gel iderseñ rü-be-rü bir canda cânım Muştafâ	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Aşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 510.
214.	49b-50a	Hayretî	Yiridür ra‘d feleklerde eger eyleye âh Kanı ol gül-bün-i gülzâr-ı leţâfet Memî Şâh	Hayretî ‘âkil iseñ dehr-i fenâdan güzer it Kanı ol gül-bün-i gülzâr-ı leţâfet Memî Şâh	Gazel /5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	<i>Hayretî Dīvānı</i> , s. 108-110. <i>Dīvān</i> ’da murabba.
215.	50a	Uşulî	Tâze begsın döstüm gel alma sen âhum benüm Hây efendüm sevdiğüm ‘ömrüm Memî Şâhum benüm	Ben Uşulîyem ki zâr u fûrkatê şalduñ beni Hây efendüm sevdiğüm ‘ömrüm Memî Şâhum benüm	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Uşulî Dīvānı</i> ’nda var. <i>Dīvān</i> ’da murabba.
216.	50a	Revânî	Yolına fedâ sevdicegüm baş ile cânım Ağ Muşlâğum begcigezüm şâh-ı cihânım	Görince revân kıldı Revânî dil ü cânı Ağ Muşlâğum begcigezüm şâh-ı cihânım	Gazel/5	<i>Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün</i>	Bu şiir, <i>Revânî Dīvānı</i> ’nda yoktur.
217.	50a	Zelîlî	Nür-ı dîdem dil-berüm ey ruğları âlüm benüm Hây ‘ömrüm hâşılı kıblem ‘Ömer Bâlüm benüm	Bu Zelîlî bendesin her demde giryân eyledi Hây ‘ömrüm hâşılı kıblem ‘Ömer Bâlüm benüm	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
218.	50b	Çalığ	Ruğları enver lebi sükker boyı serv dalıdır Bir güzel seyr eyledüm ismi Muğharrem Bâlîdür	Didüm ey dil-ber kuluñ oldı Çalığ ne işlesün Bir güzel seyr eyledüm ismi Muğharrem Bâlîdür	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
219.	50b	İlâhî	Kemîne bende kim cânım Muğharrem Gönül tahtına sulţânım Muğharrem	İlâhî bendeñe rağm eyle luğf it Kerem kıl şâh-ı hübânım Muğharrem	Gazel/7	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Fe‘ülün</i>	
220.	50b	Neşâţî	Ey ruğları gül gönçe-dehen lebleri kândüm Derviş Çelebüm gönçe-lebüm şâhum efendüm	Gâyetde Neşâţî kuluñuñ hâli diger-gün Derviş Çelebüm gönçe-lebüm şâhum efendüm	Gazel/5	<i>Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün</i>	<i>Neşâţî Dīvānı</i> , s. 125. <i>Dīvān</i> ’da murabba.
221.	51a	‘Aşık ‘Ömer	‘Aşık oldum sen perî-simâya cânım Muştafâ Mâ’ilem sen dil-ber-i ra’nâya cânım Muştafâ Gülşen-i vaşluñda zârüm artmadadır rüz [u] şeb Bülbülem sen gönçe-i zîbâya cânım Muştafâ	Ğam midür bu ‘aşık-ı dil vaşl-ı mağşüda ire Gülşen-i bağ-ı kemâlün güllerin gâhî dire Çok zamândur çekdi ârzüm <i>bir</i> şeftâlü vire Dimedün ‘Aşık ‘Ömer ednâya cânım Muştafâ	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Aşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 511.
222.	51a	Hayretî	Geldi ol dem dilüme bu mışra‘-ı garrâ Memî Ay efendüm â begüm â pâdişâhum [â] Memî	Hayretinün güş idüp feryâdını ey verd-i ter Ay efendüm â begüm a pâdişâhum [â] Memî	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Hayretî Dīvānı</i> , s. 119. <i>Dīvān</i> ’da murabba.
223.	51a-51b	Necâtî	Kaçma benden cânuma cân ol benüm kardaşcığum Gel meded derdüme dermân ol benüm kardaşcığum	İstimâ‘ itme sözün luğf eyle her bed-güherün Çün Necâtî kuluña cân ol benüm kardaşcığum	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Necâtî Dīvānı</i> ’nda yoktur.
224.	51b	Murâdî	Bir güzel sevdiğüm yine nâmına dirler Muştafâ Gönçe-i nev-restedür bir hoşça dil-ber Muştafâ	Ey Murâdî hep güzeldür bu cihânda ne ki var Ağmed ü Mağmüd [u] Yahyâ dağı hem her Muştafâ	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Murâdî Dīvānı</i> ’nda yoktur.
225.	51b	Feyzî	‘Âlem içre serv-ğad bir gönçesin cânım ‘Alî Sâyeveş üftâdeyem mihr-i dirâşânım ‘Alî	Sevdi Feyzî cân u dilden ey kerem kânı seni Emrüñe bil bağlayup kıl oldı sulţânım ‘Alî	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	

226.	51b-52a	‘Âlî	Gönlüm aldı yine bir şüh-ı cihân Eyyüb'dür Dillerin târâc ider gönçe-dehân Eyyüb'dür	Her ne deñlü vaşf iderseñ ‘Âlîyâ ol mehveşi Meyli yok bir bi-bedel ol bi-emân Eyyüb'dür	Gazel/6	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün</i> <i>Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
227.	52a	Mâhir	Cihâni yaqdı ruḥ-ı tâb-dârı ḳazzâzuñ Dil oldu maḫzar-ı cevr-i şerârı ḳazzâzuñ	Kemend-i zülfine dil-beste oldum ey Mâhir Perend imiş baña hep bir güzârı ḳazzâzuñ	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Fe'ilâtün</i> <i>Mefâ'ilün Fe'ilün</i>	
228.	52a	Nebâtî	‘Aqlımı aldı başumdan dil-beri derzîlerün Bir melek-sîmâlî ḫûri peykeri derzîlerün ‘Azm-i seyyâḫ eyleyüp çârşûsına ḳıldum nazâr Gül açılmış bülbül olmuş her yiri derzîlerün	Derzî dil-dârını gördüm nâz ile işler iken Âdemün ‘aqlı gider bülbül gibi söyler iken ḫûri ḡilmân olsa daḫı ‘aşîḫ olman dir iken Sende olduñ mı Nebâtî çâkeri derzîlerün	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün</i> <i>Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
229.	52a-52b	Ḥayretî	Ey gönçe gülüm serv-i revânüm Memî'Şâhum Gözde bebegüm tende revânüm Memî'Şâhum	Baḳ Ḥayretînüñ göñlini cevr ile kayırmaz Yâb yâb yine ey genc-i nihânüm Memî'Şâhum	Gazel/5	<i>Mef'ülü Mefâ'ilü</i> <i>Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	Bu şiir, <i>Ḥayretî Divânı</i> nda yoktur.
230.	52b	Uşûlî	Yaşumı seyl-i revân itme benüm becgicezüm İşümü âh u fiḡân itme benüm becgicezüm	Gelür ol yâr firâḳıyla ḳomaz bizi dimiş Gel Uşûliyi yalan itme benüm becgicezüm	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün</i> <i>Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	Uşûlî <i>Divânı</i> nda 84. şiir
231.	52b	Ḥayretî	Gel girme beni öldürüben ḳana begüm hey Cânâne yaraşmaz ki ḳıya cânâ begüm hey	Gâḫî hele bendeñdür ‘inâyet nazârın ḳıl Bu Ḥayretî-i vâlih ü ḫayrâna begüm hey	Gazel/5	<i>Mef'ülü Mefâ'ilü</i> <i>Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	Ḥayretî <i>Divânı</i> , s. 430.
232.	52b-53a	‘İşretî	Ey göñül ḳişverinüñ taḫtına sulṫân Çelebi Gel esirge ḳuluñı başuñ için cân Çelebi	Dilerin ‘İşretî Ḥaḳdan büyüyüp ola civân İncü dişlice şeker sözllice oḡlan Çelebi	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün</i> <i>Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	
233.	53a	Ḥayretî	Şafḫa-i eflâke taḫrîr eyledi âhum benüm Âḫ şâhum dil-berüm rûḫum ‘Alim şâhum benüm	Ḥayretî taḫrîr ḳılmış fâş idüp esrârını Âḫ şâhum dil-berüm rûḫum ‘Alim şâhum benüm	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün</i> <i>Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Ḥayretî Divânı</i> , s. 127-28. Bu şiir, <i>Divânı</i> da murabbadır.
234.	53a	Nücümî	Olalı cân u göñül ‘işḳuña maḫrem Çelebi Ġamuñ ile oluram ḳanda'sa ḫurrem Çelebi	Ġam-ı hicründe Nücümî inîle zâr u ḫazîn N'ola şâd itseñ anı luṫf ile bir dem Çelebi	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün</i> <i>Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	
235.	53a-53b	Ḥaḳîrî	Bu bendeñe olan zulmi işitdün mi benüm cânüm ‘Adâletlü güzel beḡsin keremler eyle sulṫânüm	Ḥaḳîrem luṫfuña geldüm ki senden ḡayrı kimsem yok ‘Adâletlü güzel beḡsin keremler eyle sulṫânüm	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i> <i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	
236.	53b	Vaşfî	Alalı göñlümi ol zülf-i semen-sây begüm Yıllar oldu çekerüm derd [ü] ḡamuñ ay begüm Eyleme şimdi beni illere rüsvây begüm Kerem it ḫây begüm becgicezüm ḫây begüm	Niçe bir ḡamzelerün baḡrumı derd ile dile Dileḡün cân ise vireyin anı da dile Raḫm ḳıl Vaşfî-i dil-ḫaste vü âşifte-dile Kerem it ḫây begüm becgicezüm ḫây begüm	Murabba/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün</i> <i>Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	<i>Vaşfî Divânı</i> , 10. musammat. Bu şiir, <i>Divânı</i> da 8 benddir.
237.	53b-54a	Şîfâtî	Ey ‘aşîḳ[ın]uñ cânına cânânı ḳadıncıḳ Bu ḫastesinüñ derdine dermânı ḳadıncıḳ	Fürḳatle Şîfâtî ḳulnuñ var ḳatı za'fı Ḥasretle ‘aceb n'ola anuñ şânı ḳadıncıḳ	Gazel/6	<i>Mef'ülü Mefâ'ilü</i> <i>Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	
238.	54a	Ḥuldî	Bir semen-sîmâ güzel dil-ber gerekdür ḳahveci Yâ bir ehl-i ma'rifet server gerekdür ḳahveci	Ḥuldîyâ şîrin-kelâm ala başından ‘aḳl-ı ḫuş Mâ-ḫaşal bir lebleri sükker gerekdür ḳahveci	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün</i> <i>Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	

239.	54a	Ḳandī	Ezilür yüz bulıcaḳ la‘l-i leb-i yâre şeker Anuñ için çekilür ḳanda ise dâra şeker	Aşlup ḳarşısına yâre ezilmezdi eger Ḳandÿâ döne döne girmese bâzâra şeker	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	
240.	54a-54b	Ḥilmî	Virdi nâz ile gelüp meclise ‘unvân ḳahve Muntazırlar idi teşrifüne yârân ḳahve	 ey gönçe-dehen Ḥilmîye zemzemle de şun Kerem it la‘l-i lebünle iki fincân ḳahve	Gazel/9	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	
241.	54b-55a	Mahlassız	Melâmet eylemek bir ân Bunuñ ḥaḳḳında vardur ân Gel inşâf eyle ey ihvân Bu ḳahve ḳatı nâzıkdür	İşitdün benden ey cânân Ki vardur ḥalline bürhân İçerler zümre-i ‘irfân Bu ḳahve ḳatı nâzıkdür	Murabba/7	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	
242.	55a	Ma‘nevî	Bir Ḥabeş maḥbûbidür güyâ şafâsı ibrigün Ehl-i keyfe cân bağışlar ḳaynaması ibrigün	Ma‘nevî aşlâ zügürtlük semtine meyl itme kim Müflis-i medyün olana çok cefâsı ibrigün	Gazel/8	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
243.	55a-55b	Vâlihî	Seyre gele diyü seni gülzâra çiçekler Eyler göz açup her yaña nezzâre çiçekler	Uçurdu şabâ Vâlihÿâ gülşen içinden Taḳıldı diyü sünbül-i dil-dâra çiçekler	Gazel/5	<i>Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün</i>	
244.	55b	Mâcid	Donatı ser-te-ser gülzârı sünbül Gel ey gönçe-dehânım vaḳt-i güldür Fiğân [u] âha âheng itdi bülbül Gel ey gönçe-dehânım vaḳt-i güldür	Hevâ-yı ‘ışḳ ile ey ḳadd-i dil-cû Aḳup her cânibe mânende-i cû Dil-i Mâcid seni eyler tekâpü Gel ey gönçe-dehânım vaḳt-i güldür	Murabba/4	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Fe‘ülün</i>	
245.	55b-56a	Vaḥyî	Gülşene zîb-dih olduḳda dilâ sünbül ü gül Oldı ezhâra ‘aceb ‘işve-nümâ sünbül ü gül	Vaşf-ı ruşâr u ḥaṭuñ ideli Vaḥyî mu‘tâd Pür ider gülşen-i ṭab‘ın şanemâ sünbül ü gül	Gazel/9	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	<i>Vaḥyî Divânı</i> , s. 85-86. Bu şiir, <i>Divân</i> ’da 10 beyittir.
246.	56a	Mu‘idî	Zinet-i gülzâr-ı şahrâ gül midür bülbül midür Eyleyen gönlümü yağma gül midür bülbül midür	Ey Mu‘idî söylenen dil-ber mi dilde sen misin İllere şimdi temâşâ gül midür bülbül midür	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Mu‘idî Divânı</i> , s. 140.
247.	56a	Mestî	Ḥaṭuñdan irdi verd-i zî-şanı benefşezâr Ḥoş büy ḳıldı ‘âlem-i cânı benefşezâr	Zîbâ cemâli üzre ki ḥaṭ bine Mestiyâ Bir böstân olur iki yanı benefşezâr	Gazel/5	<i>Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Mestî Divânı</i> ’nda yoktur.
248.	56b	Fevrî	Ḥazret-i şâh-ı cihân kim virdi yüz ân altun ² Söylenür na‘l-i semendine hezârân altun	Fevrÿâ ḳıldı çün ikrâm şehen-şâh saña Eyledi bendesine bir avuç ihsân altun	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	
249.	56b	Laṭîfî	Bağruña baş yüri yürek yağıdur Ḳût-ı ḳalb [ü] ḳût-ı cân aḳçe	Aḳçesi olmayan ğinâ bulmaz Geydürür kelbe perniyân aḳçe	Gazel/7	<i>Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün</i>	
250.	56b-57a	Lisânî	Kendine dost bulamaz dünyâda insân aḳçesüz Aşınâlık cylemez âdeme yârân aḳçesüz	Ey Lisânî kimseye dimem şudur ḥâlüm benüm Her ne istersen virür ol Rabb-i sübhân aḳçesüz	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	

² Vezin tutarsız.

251.	57a	Sırrî	Fakr âteşine yakdı dil ü cânı zügürtlük Aldurdi elimden yine cânânı zügürtlük	Altun ise yok deyn ise çok hâşılı Sırrî Seyr itdüre gibi baña zindânı zügürtlük	Gazel/5	<i>Meḫ'ülü Meḫ'îlü Meḫ'îlü Fe'ülün</i>	Bu şiir, <i>Üsküdarlı Sırrî Divânı</i> 'nda yoktur.
252.	57a	Vehbî	Süz-ı 'ışk ile ider didelerin ter hammâm Gör ki 'aynıyla dil-i 'aşıkâ beñzer hammâm	Germ olup yâr ile çok işler ider ey Vehbî Bu 'amellerle cehennemlige beñzer hammâm	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	<i>Seyyid Vehbî Divânı</i> , s. 611-12.
253.	57a	Emnî	Ey benüm cânum efendüm dil-bere ândur pilav Tolma yahni ile şorba cânuma cândur pilav	Halka-i çini şabunı fındıkiyye Emniyâ Kalye borani kavurma gözleme hândur pilav	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
254.	57b	Yahyâ	Şalınsun 'ıyd irişdi yine hübânı Sitanbuluñ Yine ârâste olsun Karamanı Sitanbuluñ	Bu şi' rûn haq budur Yahyâ ki gâyet bî-nazîr oldı Pesend eyler ise ehl-i 'irfânı Sitanbuluñ	Gazel/5	<i>Meḫ'îlün Meḫ'îlün Meḫ'îlün Meḫ'îlün</i>	<i>Şeyhülislam Yahyâ Divânı</i> , s. 220.
255.	57b	Hîṭâbî	Gözün cân aldı gamzeñ dil nedür aşlı bu yağmanuñ Selîm şâhuñ zamânında olur mı alan alanuñ	Hîṭâbî hâli olurdı perişân ehl-i 'irfânı Mey [ü] maḫbûbı olmasa Sitanbul u Gâlaṭanuñ	Gazel/5	<i>Meḫ'îlün Meḫ'îlün Meḫ'îlün Meḫ'îlün</i>	
256.	57b	Şu'ürî	Cân nişân olalı tîr-i gamzeñüñ peykânına Ey kemân-ebürü bu sinem döndi Oğ Meydânına	Hâlini yanup yakılmazdı Şu'ürî saña ger Âteş-i fûrkat anuñ kâr itmeyeydi cânına	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
257.	57b-58a	Mâhir	Ġurûr-ı hüsn ile çeşm-i celâli kumrınıñ Cihânı eyledi bende cemâli kumrınıñ	Şarâb-ı vaşluña tâlib olanlar ey Mâhir Mişâl-i cür' a olur pâ-mâli kumrınıñ	Gazel/5	<i>Meḫ'îlün Fe'ilâtün Meḫ'îlün Fe'ilün</i>	
258.	58a	Nesîb	N'ola maḫbûl-i cihân olsa zebân-ı tûṭî Lezzet-i kand-i lebün oldı duḫân-ı tûṭî	Kâni'-i dâne-i haq şâd olur elbette Nesîb Sebz[i] ḫurrem güzer itmekte zebân-ı tûṭî	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	
259.	58a	Ḥayâlî	'Aşıkâne gönülünü aqıtmasaydı yâre şu Olmaz idi vâdî-i 'ışka düşüp âvâre şu	Vaşf-ı hüsnüñ yazmada hayret Ḥayâlîyi alup Tura tura indi hâmem ayağına kara şu	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Ḥayâlî Divânı</i> , s. 338.
260.	58a-58b	Vahîd	Mâye-i feyz-i cünündür cüy-bâr-ı kühsâr Bir dimâğ âşüftedür bād-ı bahâr-ı kühsâr	Did-e-bân itmiş Vahîd ezharı şâh-ı gül meger Nergis-i şehlä ile tölmiş kenâr-ı kühsâr	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
261.	58b	Cevrî	Esüp nesîm-i şafâ-baḫş-ı dil-güşâ-yı bahâr Şiküfte itdi dil-i gönçe-i hevâ-yı bahâr	Açıldı gül demidür bülbül-i dil-i Cevrî Olursa hem-nefes-i murğ-ı hoş nevâ-yı bahâr	Gazel/5	<i>Meḫ'îlün Fe'ilâtün Meḫ'îlün Fe'ilün</i>	<i>Cevrî Divânı</i> , s. 192-93.
262.	58b	Meylî	Ne zulm-i hîle vü reng ide böstâna ḫazân Ḥızâne cem'ine çıkdı şeh-i cihâna ḫazân	Yine çün köhne bahâr irdi esüp bād-ı vezân ³ Ki Meylî gibi turma gelür cânâ ḫazân ⁴	Gazel/5	<i>Meḫ'îlün Fe'ilâtün Meḫ'îlün Fe'ilün</i>	
263.	58b-59a	Mahlassız	Ben 'aşıkımı eyledi üftâde kanarya Başlatdı gönül murğımı feryâda kanarya Ol hüsne Ġurûr eyleyüben germe kanadın Başlatdı gönül murğımı feryâda kanarya	Sükker gibi güftârûña bülbül daḫî mâ'il Cânâ yoluña ölmege olmaz mı ya kâ'il Âşüftelerüñ olmaya mı luṭfuña nâ'il Başlatdı gönül murğımı feryâda kanarya	Murabba/3	<i>Meḫ'ülü Meḫ'îlü Meḫ'îlü Fe'ülün</i>	
264.	59a	Râġıb	Şu'le-i daġumla lâl itdüm zebân-ı bülbülü Âteşe virdüm cemende düdmân-ı bülbülü	Bülbül-i gül kulkul-ı minâ vü câm-ı mül yiter Çekme Râġıb nâz-ı gülle imtinân-ı bülbülü	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Râġıb Paşa Divânı</i> , s. 357. Bu şiir, <i>Divân</i> 'da 6

³ Vezin tutarsız.⁴ Vezin tutarsız.

							beyittir.
265.	59a	Revānī	Mercān lebūñle çünkim ider iftūhār la' l Altuna ğarķ olursa n'ola ey nigār la' l	Gördi Revānī'leberi vaşfını dil-berūñ Baş ğodı pāy-ı nazmuma bī-ihtiyār la' l	Gazel/5	<i>Meḫ'ülü Fā'ilātü Meḫ'ülü Fā'ilün</i>	<i>Revānī Dīvānı</i> , s. 309. Bu şiiir, <i>Dīvān'</i> da 7 beyittir.
266.	59a-59b	Vahyī	Hırz-ı cān genc-i nihān reşk-i cihāndur ğapluca Dā'imā manzūr-ı ebnā-yı zamāndur ğapluca	Vahyī'ı mu'ciz beyāna kendüyi vaşf itdürür Güyyā bir nev-civān-ı dil-sitāndur ğapluca	Gazel/7	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	<i>Vahyī Dīvānı</i> , s. 213.
267.	59b	Meşrebī	Toğada şehr-i mu'azzam dise itme 'aceb Hüblikda ola mānendi meğer şehr-i Haleb	Şūhdur Meşrebī'ā şahid-i nazmum güyā 'Arz ider hüsni bir dil-ber-i pākize-neseb	Gazel/5	<i>Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün</i>	
268.	59b	'İşretī	Yüzün Rümilidür ğaḫ-ı siyāhuñ Ğaraboğdandur Cebīnūñ Ağşehir zülf-i siyeh-pūşuñ Ğaramandur	Hörsan 'İşretī hüsni Mışır zülfü çü Şām anuñ Ruḫı Bağdād çeşmi 'Ayntāb hem dıraşşāndur	Gazel/5	<i>Meḫ'ülün Meḫ'ülün Meḫ'ülün Meḫ'ülün</i>	
269.	59b-60a	Firāķī	Göğüs bağır açık kollar şağalı yār gömlekcik Çemende şāḫ-ı gül gibi güler oynar gömlekcik	Firāķī ḫāñ degül çāk-i ğiribān itse ḫasretten Şebi her gice bağrına başar ağyār gömlekcik	Gazel/5	<i>Meḫ'ülün Meḫ'ülün Meḫ'ülün Meḫ'ülün</i>	
270.	60a	Mahlassız	Görmek için rüyını dildārımuñ çekdüm emek Böyle lāyık mı şitāb ile ğelüpde görmemek Hālümü 'arz itmeğe küyına vardum çın şeher Didiler ol māh-ı tābān ğitdi Sa' d-ābāda dek	Bu gice şubḫa yitişdüdüñ şebüm eğğān ile Cüz'ice didār ğörüşmek istedüm cānān ile 'Āķıbet aldum peyāmuñ bir iki yārān ile Didiler ol māh-ı tābān ğitdi Sa' d-ābāda dek	Murabba/3	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	
271.	60a	Mahlassız	'Āşık oldum Mışır ilinde n'olısar hālüm benüm Ĝiderek Mecnūna döne kim [bu] emşālüm benüm Yağdı ğandilin sipihrūñ ey gülüm balum benüm Bir Meḫemmed bir Süleymān bir 'Alī Şāhum benüm	Her şeher dükkāna varuben aşarlar āy'ne Ya'n' yüzler mi sürerler āy'meler rüyına Üçide hoş beñzemişdür āl-i 'Oşmān şoyına Bir Meḫemmed bir Süleymān bir 'Alī Şāhum benüm	Murabba/3	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	
272.	60b	'Abdī	O cism-i nāzik-i nermīni penbe şanma tendür ten Ğabā-pūş-ı şemīm-i nāfe-i müşğ-i Hötendür ten	Yazarken vaşf-ı hüsñüñ 'Abdī hāmem ditreyüp dirdir Benüm teb lerze olmam ehl-i 'işķa 'ibretendür ten	Gazel/4	<i>Meḫ'ülün Meḫ'ülün Meḫ'ülün Meḫ'ülün</i>	<i>Subḫi-zāde 'Abdī</i> ve <i>Himmet-zāde 'Abdī</i> <i>Dīvānı</i> 'nda yoktur.
273.	60b	Remzī	'İyd irişdi seyre çıkdı meh-liķā-yı Üşküdar Cennet oldu hūr [u] ğilmān ile cāy-ı Üşküdar	Rüz-ı 'ıyd ile bahārī tāzeler ğam def' ider Remzī'ā şı' r-i terūñ şirīn-edā-yı Üşküdar	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	Bu şiiir, <i>Remzī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
274.	60b	Rahmī	Giryeden reh-ğüzer-i yāri raķīb itmiş yaş Bende izhār ideyüm hūn-ı sirişkümmiş yaş	Ağlamış sızlamış ol şūḫa raķīb ey Rahmī Bende izhār ideyüm hūn-ı sirişkümmiş yaş	Gazel/5	<i>Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün</i>	Bu şiiir, <i>Bursalı Rahmī</i> <i>Dīvānı</i> 'nda yoktur.
275.	60b-61a	Rahmī	Kevn-i yāri ğörüp ağyār bütün itmiş yaş Ğuruyacağın o dem Raḫm'de şormamış yaş	Ağlayup zırlayup itler gibi ğözyaşı döküp Derd-mend Raḫm'ı o cāya yüzünü sürmüş yaş	Gazel/5	<i>Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün</i>	Bu şiiir, <i>Bursalı Rahmī</i> <i>Dīvānı</i> 'nda yoktur.
276.	61a	Vehbī	Cān bağışlar ādeme āb [u] hevā-yı Üşküdar Nefḫa-i 'İsā mıdur bād-ı şabā-yı Üşküdar	Var ise 'aķluñ saña benden naşihat Vehbī'ā 'Ālem eyle ğeçmedin vaķt-i şafa-yı Üşküdar	Gazel/5	<i>Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün</i>	<i>Sünbül-zāde Vehbī</i> ve <i>Seyyid Vehbī Dīvānı</i> 'nda yoktur.

277.	61a	Nedîm	‘İyd gelsün bâ‘ iş-i şevk-i cedîd olsun da gör Seyr-i Sa‘ d-âbâdı sen bir kerre ‘İyd olsun da gör	Serv-i nâzum gel Nedîm-i zâr gezdürsün seni Seyr-i Sa‘ d-âbâd sen bir kerre ‘İyd olsun da gör	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Nedîm Divânı</i> , s. 229. <i>Bu şiir, Divân’da murabba’dır.</i>
278.	61a-61b	Mahlassız	‘Tulû‘ itdi sa‘âdet birle ol mâh Ki gâzîler gazâya feth ide râh Îlâhuñ ‘avni olsun aña hem-râh Sezâdur şehliğa Sultân Selîm Şâh	Kızılbaş uyan gürz ile zârıbı Varup itmeye mi kâfirle hârbi Ümîdüm bu tuta şarğ ile ğarbi Sezâdur şehliğa Sultân Selîm Şâh	Murabba/4	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Fe‘ülün</i>	
279.	61b	Muhyî	Ehl-i İslâmuñ gazâ için düşelden kûr‘ ası Üngürüsün her zamânda çâk olaldan ruğ‘ ası Ğuşşa vü ğamla kıraluñ zehr olaldan cür‘ ası Mesken-i cem‘-i ğuzât oldı Semender Qal‘ ası	Rihlet idüp gideninün rahmeti arta müdâm Bâkî mevcüd olanımı eyleye Rabbü‘l-enâm Muhyîmün dilden du‘âsı bu durur her şubh u şâm Mesken-i cem‘-i ğuzât oldı Semender Qal‘ ası	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Muhyî Divânı’nda</i> yoktur.
280.	61b-62a	Firâkî	‘Asker-i İslâm irişüp aldı râhın meskûk Cümle dîbden yoldılar bir bir cenâhın meskûk Yüz çevirdi anlara yâr olmadı Lât u Menât Çaldı başından yire devlet külâhın meskûk	Ey Firâkî el-amân dir yalvarup ibrâm ile Anca düşmen çekdi başın hırkaya bu nâm ile Yañılıp mâbeyn olursa bir dahı İslâm ile Pâdişahum aluruz ol tahtġahın meskûk	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
281.	62a-62b	Nef‘î ‘Ömer Efendi	Ol kadar bir şitâbdur peyküm Şanki berğ-i şehâbdur peyküm	Bundan a‘lâ olursa ger ta‘rif Tiğ-i hicve kırâbdur peyküm	Kaside/20	<i>Fe‘ilâtün Mefâ‘ilün Fe‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Sihâm-ı Kazâ’da</i> kayıtlıdır (s. 67-69).
282.	62b-63a	Şabiğ ‘Alî	Söylerken ol şikeste zebânım çıtır pıtır Eyler reg-i şetâret-i cânım çıtır pıtır	Ser-şafha-i ma‘ânîye şebt eyler ey Şabiğ Naẓm-ı bedî‘-i kilik-i beyânım çıtır pıtır	Gazel/9	<i>Mef‘ülü Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün</i>	<i>Şabiğ Divânı</i> , s. 544.
283.	63a	Refîkî	Beni fûrkat odına gel yağa yağa yağa yağa Hicrûñ ile neye döndüm bağa bağa bağa bağa	Çün Refîkiye naşib olmadı ‘âlemde vişâl Ey gözüm nûri dem-â-dem ağa ağa ağa ağa	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	
284.	63a	Fedâyî	Be be beni ya ya yağa ya ya Yağyâ Çelebi Ra rakîbe ba ba bakma ya ya Yağyâ Çelebi	Ku ku kuluñ fe Fedâyîyi kemer kıl biline Şa şa şağın ka ka kaçma ya ya Yağyâ Çelebi	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Fedâyî Divânı’nda</i> yoktur.
285.	63a-63b	Nağîfî	N’ola memdûh-ı cihân olsa şafası Halebün Mu‘tedil rûh-fezâ âb u hevâsı Halebün	İstemez çıkmagı kim görse Nağîfî andan Bî‘aded küşe-i Firdevs-nümâsı Halebün	Gazel/6	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Nağîfî Divânı’nda</i> yoktur.
286.	63b	‘Aşık ‘Ömer	Yine tahtına cülüs eyledi şâh-ı Ramazân Geydi başına zer-endâzi külâh-ı Ramazân Ğ‘ân-ı bî-ğaddine müstağrak olup bay u gedâ Ne kerem kânı suhen olur o mâh-ı Ramazân	Bu fenâ kaydını geç sâlik-i râh-ı kıdem ol Lâ-mekân iline hüküm it melik-i muhteşem ol Şeb-i kudretde ‘Ömer kâ‘im [ü] şâbit kadem ol Kurb-ı ‘İyda irişür menzili râh-ı Ramazân	Murabba/6	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	<i>‘Aşık ‘Ömer Divânı</i> , s. 405.
287.	64a	Nürî Üsküdarî Mehemmed Efendi	Cihânda gevher-i tâ‘ât-ı Hâkkuñ kâmidur câmi‘ Bu bezm-i dil-fürüzüñ şem‘-i nûr-efşânıdır câmi‘	Mağal-i mağfiredür menba‘-ı enhâr-ı rahmetdür Şükûh-ı chl-i îmanuñ hayât [u] câmidur câmi‘	Gazel/5	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	<i>Nürî İbrahim, Hanyalı Nürî, Priştineli Nürî, Halil Nürî Divânı’nda</i> yoktur.

288.	64a	Vahyî	Meyl iderler dâ'imâ hûbân Kâğıdhâneye N'ola 'uşşâk olsalar püyân Kâğıdhâneye	Leb be-yâd-ı la'î bâzû bâ-miyân-ı fikr-i dost Vahyîyâ 'azm it ğazel-güyan Kâğıdhâneye	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Vahyî Dîvânı</i> , s. 223.
289.	64a-64b	Nürî Meħemmed Efendî	Cism-i hûbâna Hümâveş bâl-i cevlandıur biniş Vaqt-i gül-geşt-i çemen hem-râh-ı cânândur biniş	Çarh-ı atlas reşk ider Nürî bu 'âlî-hil' ata Saña ol şâh-ı kerîmü's-şândan ihsândur biniş	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Nürî İbrahim, Hanyalı Nürî, Priştineli Nürî, Halil Nürî Dîvânı'</i> nda yoktur.
290.	64b	'Osmân Çelebi	Bir şehen-şâh-ı mu'azzam luţf u Rahmândur güneş Nür-ı beyzâ idi şekli cevherândur güneş Meclis-i cism-i nebâta bir 'aceb cândur güneş Şark [u] ğarba hüküm ider kim gör ne sultândur güneş	İstemez an-ħizmetin cehli dilâ bu müşkilât Lâ-cerem her ehl-i dile fethidür âsân şıfât Emr-i Hâk ile kamu eşyâyadur feyz-i hayât Dir ki 'Osmân 'aql irmez sırr-ı Sübhândur güneş	Murabba/4	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
291.	64b-65a	Necâtî	Ol perîler mecma'ı ser-çeşme-i cân kapluca Cennete dönmüş dürür el-kıssa yârân kapluca	Ey ki vaşl-ı cân ile şâd it Necâtî bendeñi Dağı müşkiller senün katuñda âsân kapluca	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	<i>Necâtî Dîvânı</i> , s. 434-35. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 11 beyittir.
292.	65a	Mâ'ilî	Seyre çıkmış gördüm aldı 'aıklımı bir Ma'îlî Ağlamağdan iki didem oldu güyâ Mâ'ilî	Çok şükürler mübtelâdan luţfını itmez dirîğ Şimdi oldum hasreti bir nazenünün Mâ'ilî	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
293.	65a	Refî'	Âh gördüm egnine geymiş o fettân gülgülü Ağdı eşk-i hün-feşânım tâ-be-dâmân gülgülü	Gül açıl 'azm-i gülistân it Refî'-i zâr ile Hâz-ı çeşm itsün şehâ hûbân-ı devrân gülgülü	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Refî'-i Amidî Dîvânı'</i> nda yoktur.
294.	65a-65b	Şemsî	Ey Yûsuf-ı Ken'ânım yolına fedâ cânım 'Alemleri sultânım seyr eyle çü Ken'ânım	Gör Şemsî-i giryânı vir[ür] yoluña cânı Tek böyle gülistânı seyr eyle çü Ken'ânım	Gazel/5	<i>Me' ulü Mefâ'ilün Me' ulü Mefâ'ilün</i>	<i>Şemsî Dîvânı</i> , s. 459. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da Süleymânım redifli ve 6 beyittir.
295.	65b	Mahlassız	Tiryâkilerün habbe-i âfyönünü gördüm Berrâşlaruñ güy-ı giribânına beñzer	Hem-şehrilerün keşreti ol mertebedür kim Nâbinün evi şimdi kaţır hânına beñzer	Gazel/7	<i>Me' ulü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe' ulün</i>	Bu şiir, <i>Nâbî Dîvânı'</i> nda yoktur.
296.	65b	Muhyî	Kaşdı gönül bu ki bu dem 'azm ide cây-ı Hâsana Niçe ola hâlüm eger ide recâ-yı Hâsana	Muhyî müdâm ister iseñ kalbün ola ğurrem ü şâd Sa'y-ı belîğ it iresin mihr ü vefâ-yı Hâsana	Gazel/5	<i>Müste' ilün Müste' ilün Müste' ilün Müste' ilün</i>	Bu şiir, <i>Muhyî Dîvânı'</i> nda yoktur.
297.	66a	Şikârî	Ezber eyler lâle-ruħlar vaşfını her-bâr cönk Tâze 'aşığdur ki koyar koyunına eş'âr cönk	Ey Şikârî kim derünüm râzını çünki bizüm Germ olup ol şevke başdan başa olur var cönk	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
298.	66a	Bâkî	İderken tîr-i müjgânun gibi hükmin revân hançer Görüp şemşîr-i ğamzeñ kendüden geçdi hemân hançer	Tazarru' demleri geldi Cenâb-ı Hâkka ey Bâkî İdüp Feth âyetin ezber dilin kılsun revân hançer	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Bâkî Dîvânı</i> , s. 144-45. Bu şiir, <i>Dîvân</i> 'da 7 beyittir.

299.	66a	Hayretî	Niçe iller günler açmış bir dil-âverdür kılıç Lîk sultânuma her yüzden müsahhârdur kılıç	Her ne denlî ferbih ise bozdoğanın yeg dürür Hayretî gibi yarar dur gerçi lâgardur kılıç	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Hayretî Divânı</i> , s. 32-33. <i>Divân'</i> da kaside ve 37 beyittir.
300.	66b	Mahlassız	Türke fırsat vırme Yâ Rabb nâ'il-i nân olmasun Tâ-be-key çeksün sitem bir lahza hândân olmasun Hâtırı her-bâr yıkılsun gönli şādân olmasun Hâşılı insân olanlar Türke mihmân olmasun Türke lâyıķ biñ topuzdur yiri noķşân olmasun	İltifât itseñ götürmez Türk ne bilür eylügi Kelbe dîbâ çul geyirseñ yine koymaz seglügi Korķdı şanur eyleseñ teslîm eline beglügi Hâşılı insân olanlar Türke mihmân olmasun Türke lâyıķ biñ topuzdur yiri noķşân olmasun	Muhammes/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
301.	66b	Sürürî	Gözün devrinde âhumdan tutar her bir mekân âteş K'olur ihrâķı Mirrîhûñ kesilmez her zamân âteş	Nigârâ süz-ı ' işkuñdur Sürürîñün döken yaşın Ki eşķ-i şem' adur bâ' iş içindeki yanan âteş	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Gelibolulu Sürürî Divânı</i> , s. 426.
302.	67a	Şâbir	Bu bezm-i sine süzün sāgar-ı minâsı âteşdür Neşât-ı feyz-i âteş sâķ-ı şahbâsı âteşdür	Yanarsın bir gün elbet sen de nâr-ı iştiyâķında Hâzer Şâbir o hünî âfetüñ sevdâsı âteşdür	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Şâbir Parsa Divânı</i> 'nda yoktur.
303.	67a	Sihrî	Gel gel varalum eyleyelüm seyr ü temâşâ Gel ey ruķı zîbâ ķadı bâlâ gözi şehlâ	Unutma bu Sihrî severin Allâhu severseñ ⁵ Gel ey ruķı zîbâ ķadı bâlâ gözi şehlâ	Gazel/5	<i>Mefâ'ilü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ilün</i>	
304.	67a	Hâtemî	Ķarârum aldı o çeşm ü râ kaç o bâlâ Biri siyâh biri fitne vü biri belâ	Fiğân u nâle vü sevdâya Hâtemî şabr it Biri belâ vü biri miñnet ü biri ğavġâ	Gazel/5	<i>Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün</i>	
305.	67b	Ķoġancı	Zümre-i eşrâfdan her şeb gizek eksük degül Birbirin her gün ziyâfet eylemek eksük degül Gerçi kim şöhetde bir dün eksük degül Hâşılı ehl-i dile cevri-i felek eksük degül Ķanda gitsek bir dede bir dünbelek eksük degül	Tutdı dünyâyı Ķoġancınun kemâl-i şöhetü Şimdi oldur ehl-i dünyânun medâr-ı devleti Ol ķadar oldu müridân muħibbün keşreti Her biri bir hâneye virmekde dâ'im şıķleti Ķanda gitsek bir dede bir dünbelek eksük degül	Muhammes/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Başlık: müseddes.
306.	67b-68a	Nâ'il	Dâġ-ı hasret serv-i nâzum bir iki üç dört beş Şerħa-dârum ' işve-bâzum bir iki üç dört beş	Nîm-nigâh ' âtfetdür maķşadum Nâ'il benüm Ĥâķ-i pâya yok niyâzum bir iki üç dört beş	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
307.	68a	Bedelî	Mâ'ilem gül yüzünün naķşına şâhum ezeli Ezeli sevdi seni sevmedi ġayrı güzeli	Bedelî var ķamu yârâna selâm it bizden Böyle rindâne disünler diyicek bir ġazeli	Gazel/6	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	
308.	68a	Râzî	Ol meh-i tal' atı bu dil daķı sevdi seveli Seveli bi'llâh cânım sevmedi bir güzeli	Güzeli sevdi gönül itdi hemân cânı fedâ Olmışam Râzî gibi ben daķı Ķaysun Bedelî	Gazel/7	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
309.	68a-68b	Şehrî	Râst geldi baña ol şüh-ı cihân şöyl'itdi Elin öpmek diledüm döndi hemân şöyl'itdi	Şehrîyi gördüm ider dün gice yârine niyâz Didi bu söz burada ķalsun döndi hemân şöyl'itdi ⁶	Gazel/5	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	<i>Şehrî Divânı</i> , s. 129.

⁵ Vezin tutarsız.⁶ Vezin tutarsız.

310.	68b	Cinānī	Ey gül-i ra' nā gönçe-i hāmra hüsniyle yek-tā dil-ber-i zibā Serv-i semen-sā kāmēt-i bālā zülf-i şebāsā yār-i dil-ārā	Naqd-i revānı ya' ni ki cānı virdi Cinānī gördi civānı Ŧutsa figānı n'ola cihānı itdi çün anı vālih ü şeydā	Gazel/5	<i>Müstef' ilātün</i> <i>Müstef' ilātün</i> <i>Müstef' ilātün</i> <i>Müstef' ilātün</i>	
311.	68b-69a	Ĥatmī	Var mı cānā şimdi hālā saña hem-tā meh-liķā Şimdi hālā bende sevdā gel baña eyle vefā	Eyle ikrām şubh u şām olsun tamām Ĥatmī kelām Kıl kıyām serv-i hırām Ĥatmī kelām kıldıñ edā	Gazel/5	<i>Fā' ilātün Fā' ilātün</i> <i>Fā' ilātün Fā' ilātün</i>	Bu şiir, <i>Ĥatmī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
312.	69a	Celilī	İşit cānā gözümden tā olupdur tā neler peydā Ĝamuñ hālā çün itdi yā cigerde yā reler peydā	Celilā bir katı nādir gibi şā' ir olup māhir 'Ömür āhır olur āhır kılınca bir eşer peydā	Gazel/5	<i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i> <i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i>	Bu şiir, <i>Celilī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
313.	69a-69b	Nābī	O māh-rüy-ı dehen süza zıbdür lüle Vişāle vāsıttadır hem raķıbdür lüle	Başında āteş-i süzān duĥānı çarĥa revān Yine şikāyete gelmez edıbdür lüle	Gazel/7	<i>Mefā' ilün Fe' ilātün</i> <i>Mefā' ilün Fe' ilün</i>	<i>Nābī Dīvānı</i> , s. 1004-05. Bu şiir, <i>Dīvān</i> 'da 13 beyittir.
314.	69b	Feyzī	Ŧaleb-i kāma efendüm tevbe Şöhret [ü] nāma efendüm tevbe	Feyzīyā maĥv olup istiĥrācuñ Ŧavl-i aĥkāma efendüm tevbe	Gazel/5	<i>Fe' ilātün Fe' ilātün</i> <i>Fe' ilün</i>	
315.	69b	Ĥayretī	Görem mi gün yüzüñ eyā efendi Ölem mi ĥasret ile yā efendi	Ŧara yazulı derviş Ĥayretinüñ Nedür başında bu sevdā efendi	Gazel/5	<i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i> <i>Fe' ulün</i>	<i>Ĥayretī Dīvānı</i> , s. 432-33. Bu şiir, <i>Dīvān</i> 'da 7 beyittir.
316.	70a	Rāşid	Her ĥaķ-ne-şinās ādem ile ülfete tevbe Her serd ŧabī' at ile ünsiyete tevbe	Zillet yoĝ imiş ĥalkā mezellet gibi Rāşid El-kışşa müdārā didiĝün şan' ata tevbe	Gazel/5	<i>Mef' ulü Mefā' ilü</i> <i>Mefā' ilü Fe' ulün</i>	<i>Vakanüvis Rāşid Dīvānı</i> , s. 364.
317.	70a	Nücümī	Söze çün eyledi bünyād-ı ĥāfız Ma' ānī mülkin itdi yād-ı ĥāfız	Ne ĝam şākird idinürse kemāli Nücümī oldı çün üstād-ı ĥāfız	Gazel/5	<i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i> <i>Fe' ulün</i>	
318.	70a	Nihālī	Kıldı ser-gerdān beni bir sim-sā' id sim-keş Kim irişür iki çarĥ olsa aña ay u güneş	Ey Nihālī ĝice gündüz rüz [u] şeb şubh u mesā İtdi nālān 'āşık-ı zārı o simin sim-keş	Gazel/5	<i>Fā' ilātün Fā' ilātün</i> <i>Fā' ilātün Fā' ilün</i>	
319.	70b	Necmī	Yine bir dil-rübā kaşşābuñ oldum kulu ķurbānı Tenümi şerĥa şerĥa itseler terk itmezem anı	N'ola bī-çāre Necmīde umarsa orta pehlüdan Begüm cömerd rüh' için aña sen eyle iĥsānı	Gazel/5	<i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i> <i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i>	Bu şiir, <i>Necmī Dīvānı</i> 'nda yoktur.
320.	70b	Nihālī	Dil ki bir kaşşābuñ oldı küşte-i pür-yāresi Zülf-i çengālında kaldı aşılı her pāresi	Ey Nihālī eyle kaşşāb dil-berini vaşf ile Gül gibi nāzük olupdur yoķ durur bir ĥāresi	Gazel/5	<i>Fā' ilātün Fā' ilātün</i> <i>Fā' ilātün Fā' ilün</i>	
321.	70b	Selīm	Bād u bülbül ŧuĥ'vü fevvāre vü gül-naĥl-i ter 'İşķuñ ile inler āĝlar söyler oynar hem güler	Nāy u mest ile Selīm raķķaş u şem' -i dil-berān 'İşķuñ ile inler āĝlar söyler oynar hem güler	Gazel/5	<i>Fā' ilātün Fā' ilātün</i> <i>Fā' ilātün Fā' ilün</i>	
322.	71a	Nihālī	Bir börekçi dil-berün vaşfında dil merdānedür Kim gönüller yapmada dā'im işi rindānedür	Riş-ĥand ile piyāza çekdüĝüne ey perī Bu Nihālī ger inanursa 'aceb dīvānedür	Gazel/5	<i>Fā' ilātün Fā' ilātün</i> <i>Fā' ilātün Fā' ilün</i>	
323.	71a	Keskīn	Girince meclise zārif çıkar meydāna enfiyye Çekildükçe şāfālar baĥş ider 'irfāna enfiyye	Nevāzil derdinüñ def' olması çün süy-ı Keskīnden Cevāhirden ķuĥu içre gider cānāna enfiyye	Gazel/4	<i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i> <i>Mefā' ilün Mefā' ilün</i>	

324.	71a	Nihâlî	Boza-hâne açaldan ol dildâr Çaldı der-beste hâne-i hammâr	Bâri ol dil-berün hamîr kârı Olabilsek Nihâlî'âhir-i kâr	Gazel/5	<i>Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'îlün</i>	
325.	71b	Livâyî	Felekde görmedüm mişlin bu iki şehri-ğarrânun Nazîri yoç durur hergiz Sitanbul u Ğalağanun	Çapısında kü olmaç şehriyâr olmaçdan evlâdur Livâyî şeh Süleymân-ı zamân sultân Süleymânun	Gazel/7	<i>Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün</i>	<i>Livâyî Divânı</i> , s. 344-45.
326.	71b	Nihâlî	Eşkümü gördi dâne-i çeşmümde dâne var Aş [v]irür oldı çanuma ol aşpuz nigâr	Gel ey Nihâlî aşcı nigârı idüp medih Kim kıyma kıyma tahta-i lahm oldı şahmvâr	Gazel/5	<i>Mef'ülü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün</i>	
327.	71b-72a	Şevkî	Ruğların kim bağ-ı hüsn içre senün elma şatar Nâr-ı gayretle yanup 'âşıklarun ayva şatar	Ehl-i dildür diyü Şevkîyi mezâd itdi felek Bâgbândur güyiyâ bir bülbül-i güyâ şatar	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Edirneli Şevkî Divânı</i> 'nda yoktur.
328.	72a	Nihâlî	Bir güzel şerbetçiye cân ile oldum müşteri Kim kesâd itdi lebi cüllâbı şehd ü sükkeri	Ey Nihâlî medh idüp şerbetçi gibi dil-beri Çün 'asel bal şehd ile sükker şunar hem lebleri	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
329.	72a	Tecellî	Âfitâb-ı cihândur nergis Pertev-i âsumândur nergis	Ey Tecellî şu'â-ı mihrâsâ Şubh-ı devlet nişândur nergis	Gazel/7	<i>Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'îlün</i>	Bu şiir, <i>Tecellî Divânı</i> 'nda yoktur.
330.	72a-72b	Nihâlî	Sen palân-düz olalı ey şüh-ı serv-i sim-ten Sâz gibi incelenüp zerd ü nizâr oldı beden	Ey Nihâlî ol palancı dil-berini vaşf idüp Rüz [u] şeb ile du'âlar ol şeh-i simin-beden	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
331.	72b	Külâhî	Ne var ise varı yoğı Şomuna virem şomuna Bulducağum azı çoğı Şomuna virdüm şomuna	Külâhî dir sevdiçegüm Şomunlıdur şanducağum Her ne ise bulducağum Şomuna virdüm şomuna	Koşma/5	8'li hece ölçüsü	
332.	72b-73a	Nihâlî	Bir güzel derzînüñ oldı bu gönül âvâresi Kim anuñ 'uşşâka dâ'im eksük olmaz pâresi	Dil metâ'ı sındı biçilmez mi vaşluñ câmesi Ey Nihâlî ben o mâhuñ olmuşam âvâresi	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
333.	73a	Uşulî	Mısr-ı hüsnün şimdilik sultânı Yûsuf Bâl'dür Cân ile ol h'âce-i hüsnün kulı olmalıdur	Kim dürür dervîş Uşulî dir iseñ şâhum eger Tekyegâh-ı miñnetün bir ihtiyâr abdâldur	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	<i>Uşulî Divânı</i> , 31. gazel.
334.	73a-73b	Şikârî	Evvel başdan yitişsin Baqlavadur baqlava Çarnımızda itişsin Baqlavadur baqlava	Şikârîdür buyuran Şafâdadur çayuran Tiryâkiyi çoyuran Baqlavadur baqlava	Koşma/5	7'li hece ölçüsü	
335.	73b	Sehmî	Zümre-i hûbâna ben üftâde 'âşık Sehmîyem Bellidür mâhiyyetün dünyâda 'âşık Sehmîyem Tekye-i 'uzletdeyem irşâd olan gelsün beri Pîr-i 'ışkuñ şâhib-i seccâde 'âşık Sehmîyem	Râziyam hükmi-i Celîle gayrıdan itmeme dilek Çadrümi fehme eyleyüp tahşin oğur ins ü meleğ Nehr-i şîre sâye şaldı şehri Hindistâna dek Nâm u şânım söylenür Bursada 'âşık Sehmîyem	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Sehmî Divânı</i> 'nda yoktur.

336.	73b-74a	Çayğusuz	Biz bu gece beğî idük Tan tana şakıldı şıçan Tarhanadan marhanadan Aldı pâyın gitdi şıçan	Bağlu imiş postalını Yağlı imiş postalını Çayğusuzuñ postalını Çap'ardından çaldı şıçan	Koşma/5	8'li hece ölçüsü	
337.	74a-74b	Nizâmî	Her perî yüzini kim tıtdı gam efzây şakal Yüzini karalayup eyledi rüsvây şakal Gizlü 'aybını 'ıyân itdi ser-â-pây şakal Şakal ey vâş şakal vâş şakal ey vâş şakal	Ey Nizâmî niçe cevri itdi ise saña nigâr Yüzine biñ 'ıvaz eyledi şakal âhîr-i kâr Kime uğrar ise öldüm diyüben şağuşığâr Şakal ey vâş şakal vâş şakal ey vâş şakal	Murabba/8	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	<i>Karamanlı Nizâmî Dîvânî'nda var.</i>
338.	74b	Ğazâlî	Az olur 'aşıklara cevri ü cefası kızlaruñ Çoğ olur endâzeden mihr ü vefası kızlaruñ	Ey Ğazâlî 'arîfâne terk idüp oğlanları Yürü var şimden girü ol mübtelâsı kızlaruñ	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
339.	74b-75a	Râzî	İsterem size sögem bire ekâbir gidiler A...ları g...leri bol aqçesi vâfir gidiler	(Varak kopukluğundan dolayı makta beyti yoktur.)	Gazel/3	<i>Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilâtün Fe' ilün</i>	
340.	75a	[Ğazâlî]	(Varak kopukluğundan dolayı matla beyti yoktur.)	Germ olup bâzâr-ı şehvet kızğün olsa müşteri Ey Ğazâlî her neye şatılsa erzândur büzüük	Gazel/2	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
341.	75a	Çasım Çelebi	Çuvvet-i bâzûsına gâyet de mağrûr oldı s...k Anuñ için dil-berüñ destinde mağhûr oldı s...k	Gördi küstâh olduğın burdı kulağın rûzgâr Çasımuñ şankim hemân destinde tanbûr oldı s...k	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
342.	75a	Feyzî Efendi	Ma' den-i kân-ı şafâ genc-i nihândur sühteler Sa'y ile kesb-i 'ulûma mâlikândur sühteler	Feyzî vaşf itsün sezâdur anları her vech ile Zât-ı pâkîze bihîn ü âşafândur sühteler	Gazel/7	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
343.	75a-75b	'Aşık 'Ömer	Çok şükür geldüm yitişdüm bir lañif eyyâma ben Üçler yidiler elinden içebilsem câma ben Nâzeninüm añladı ki irmedüm aħşâma ben Cennet-i a' lâ diyü seyrâna geldüm Şâma ben	Dir ki 'Ömer rûz [u] şeb gözlerümden çan yaş açar ⁷ Şâlihiyye dil-berleri şalınur köşke çıkar ⁸ Yedi ırmağ sekiz çapu dördü kıbleye bakar ⁹ Cennet-i a' lâ diyü seyrâna geldüm Şâma ben	Murabba/4	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, 'Aşık 'Ömer Dîvânî'nda yoktur.
344.	75b-76a	Mehdî	Gel ey dili ney ne söyler gör dem-be-dem ¹⁰ Çeng kânün remz ile dir dem-be-dem Tanbûr berbañ böylece dir dem-be-dem ¹¹ Dem bu demdür dem bu demdem dem bu dem	Bunu söyler gece gündüz mihr ü mâh Bunu söyler her gedâ vü pâdişâh Bunu söyler hep re'âyâ vü sipah Dem bu demdür dem bu demdem dem bu dem	Murabba/6	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	

⁷ Vezin tutarsız.⁸ Vezin tutarsız.⁹ Vezin tutarsız.¹⁰ Vezin tutarsız.¹¹ Vezin tutarsız.

345.	76a	‘Âşık ‘Ömer	Didüm cānā cemālūn tā ki niçün böyle mehveşdür Didi andan hâzer eyle seni yaçar bir âteşdür	Didüm cānā bu hüsn ile mişâli çağını bilsem Didi ey[ā] ‘Ömer yaşum hemân on dört on beşdür	Gazel/5	<i>Mefā‘ilün Mefā‘ilün</i> <i>Mefā‘ilün Mefā‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 217.
346.	76a	Nābī	Dil-i zārūn nıgeh-i hâseti bir berberedür Oda ağıyar ile gör tālī‘ i kim berberedür	Vardı Çin ü Hötene bulmadı büy-ı zülfüñ ‘Azmi Nābī dil-i sevdā-zedenüñ berberedür	Gazel/5	<i>Fe‘ilātün Fe‘ilātün</i> <i>Fe‘ilātün Fe‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Nābī Dīvānı</i> ’nda yoktur.
347.	76a-76b	‘Âşık ‘Ömer	Cānum senüñ hüb cemālūn görelī İntizārum inan v’ allāhī ‘Ömer Gel beni ağlatma Mevlā ‘ışkına Cānum kılcā kıldı bi’llāhī ‘Ömer	‘İşk ile ne hāle vardığıum gördüñ Sen beni hāqıķi severüm dirdüñ Nāz eyleyüp şimdi ne yüz çevirdüñ Yā nedir ‘Ömerüñ günāhı ‘Ömer	Koşma/4	11’li hece ölçüsü	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 217.
348.	76b	Nihānī	Bir güzel derzīnūñ oldu bu gönül āvaresi Eksük olmaz kim anuñ ‘uşşāka dā’im pāresi	Ey Nihānī derzī dil-berler çoçayum dir iseñ Külhēni olmağdan özge yokdur anuñ çāresi	Gazel/5	<i>Fā‘ilātün Fā‘ilātün</i> <i>Fā‘ilātün Fā‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Nihānī Dīvānı</i> ’nda yoktur.
349.	76b-77a	‘Âşık ‘Ömer	Dil saña meyl itdi cānā dehre sultānum Ḥasan Şevk-i rüyūñla ḥayālūñ oldu mihmānum Ḥasan Rūz [u] şeb āh u enīññle vücūdum yāredür Merhem-i vaşluñla şar ey zaḥıma Loḳmānum Ḥasan	Bu ‘Ömer dir pendümi diñle güzeller serveri Nār-ı ‘ışkuñ def’ i yokdur kül ider hem mermeri Kıl hâzer sūz-ı derünüm kıla te’şir ey perī Seni iflāḥ itmez ey meh āh u efgānum Ḥasan	Murabba/4	<i>Fā‘ilātün Fā‘ilātün</i> <i>Fā‘ilātün Fā‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 422.
350.	77a	Muştafā Çelebi	Bülbül oldum senüñ hüsnüñ bağına Āl yañağūñ taze güldür İsmā‘il Mā’il oldum gerdānıñ ağına Beyāz gerdān çifte ḥāldür İsmā‘il	Cevāhir kadrini bilmeze şatma Olur olmazlarıñ sözini tūtma Öldürürseñ öldür sözüüm red itme Muştafā kapuñda kıldur İsmā‘il	Koşma/4	11’li hece ölçüsü	
351.	77a-77b	‘Âşık ‘Ömer	Hāq ḥatādan şaklasun dīdārın ‘Osmān Şāhımuñ Bād-ı şarşardan gül [ü] gülzārın ‘Osmān Şāhımuñ Şem‘ a gālib eylesün envārın ‘Osmān Şāhımuñ Yaḳmağa pervāneveş ağıyarın ‘Osmān Şāhımuñ	Dil-rübālar arasında ey ‘Ömer budur ‘alem Nüşā-i mihr [ü] vefānuñ şerhine kaşı kalem Şādık ‘aşıklar anuñ çekmez cefāsından elem Götürürler cevriñi āzārın ‘Osmān Şāhımuñ	Murabba/4	<i>Fā‘ilātün Fā‘ilātün</i> <i>Fā‘ilātün Fā‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 337-38. Bu şiir, <i>Dīvānı</i> ’da Ahmed Şāhımuñ ve 5 benddir.
352.	77b	Hātem Aḥmed Efendī	Hāzer kim tel kırar vādīlerinde zülfi-i sanṭuruñ İki telli ḥaṭūñla bağlama ‘uşşāq-ı rencürüñ	Gelince meclise ol āfītāb-ı mağribi Hātem Açıldı perde-i şarkīsi seyrāngāh-ı ṭanbūruñ	Gazel/8	<i>Mefā‘ilün Mefā‘ilün</i> <i>Mefā‘ilün Mefā‘ilün</i>	Hātem <i>Dīvānı</i> , s. 349. Bu şiir, <i>Dīvānı</i> ’da 9 beyittir.
353.	77b-78a	Reffī‘ā	Ḥayāl oldu bize zevk-i temāşası Beşiktaşuñ Gözümüzde uçar kaşır-ı dil-ārāsı Beşiktaşuñ	Olup bir gül-bün-i nāza Reffī‘ā cān ile meftūn Ben oldum ‘andelīb-i zār u şeydāsı Beşiktaşuñ	Gazel/6	<i>Mefā‘ilün Mefā‘ilün</i> <i>Mefā‘ilün Mefā‘ilün</i>	
354.	78a	Meḥemmed Rızā Efendī	Ḳalbūmi cūşa getürdüñ yine cānum Aḥmed Bu nıgehler nedür ey şūḥ-ı cihānum Aḥmed	Dil-i meyyāl-i Rızāda ḳomadūñ şabr u ḳarār Ḳatı pür şivesin ey gönçe-dehānum Aḥmed	Gazel/5	<i>Fe‘ilātün Fe‘ilātün</i> <i>Fe‘ilātün Fe‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Neccar-zāde Rızā Dīvānı</i> ’nda yoktur.
355.	78a	‘Âşık ‘Ömer	Açılır evvel bahārī hüb hevāsı İzmirüñ Dem sürer leyl ü nehār ehl-i şafāsı İzmirüñ Niçe yüz biñ nāz ile reftār ider serverleri Şalınur ṭāvūsveş la‘līn kabāsı İzmirüñ	Dir ki ‘Ömer gāfil olma mevt irişür nā-gehān Sīnemi itmiş nişāne destine almış kemān Bir mu‘azzam ḳal‘a ṭurmuş şāha beñzer bir zamān Şüretin naḳş eylemişdür Ḳaydefāsı İzmirüñ	Murabba/4	<i>Fā‘ilātün Fā‘ilātün</i> <i>Fā‘ilātün Fā‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 338.

356.	78a-78b	Revnaķı	İķl̄m̄n̄-ı seb'ada k̄n-ı sa'adetd̄ür Mışır Ümm-i d̄ünyāda velī ehl-i ķanā'atd̄ür Mışır	Revnaķı maķŝüd̄ını herkes gel̄ür bundan alur Her bir eŝyā ile ʈoldur ğanimetd̄ür Mışır	Gazel/5	<i>Fā' ilāt̄ün Fā' ilāt̄ün</i> <i>Fā' ilāt̄ün Fā' il̄ün</i>	
357.	78b	Rūhī Baġdādī	Zīr ü bālāsına baķ ol ھاṭ-ı 'anber-fāmuñ Cennet üstinde ya altında dimiŝler Ŝāmuñ	Rūhīyā ŝaķlasun Allāh gözinden felegüñ Māh-rūlarla 'aceb revnaķı vardur Ŝāmuñ	Gazel/6	<i>Fe' ilāt̄ün Fe' ilāt̄ün</i> <i>Fe' ilāt̄ün Fe' il̄ün</i>	<i>Baġdatlı Rūhī Dīvānı</i> , s. 764. Bu ŝiir, <i>Dīvān</i> 'da 7 beyittir.
358.	78b	Sulṭān Selīm H̄ān	Benüm ol dil-ber-i ra' nā yañaġı gül-'izārumdur Enisüm münisüm yārüm 'azizüm ğam-gūsārumdur	Ŝikeste beste dervīŝüm adım ŝorsañ Selīm Ŝāhum H̄abībūñ vaŝfını demek benüm resm ile kārumdur	Gazel/5	<i>Mefā' il̄ün Mefā' il̄ün</i> <i>Mefā' il̄ün Mefā' il̄ün</i>	
359.	78b	Meĥemmed Rizā	Baņa luṭf eylemedüñ ey ŝeh-i h̄übānum Nūh Ṭutdı d̄ünyā yüzini nāle vü eġġānum Nūh	Eŝk-i h̄üninine raĥm eyle Rızānuñ luṭf it Deheni ġonçe lebi la' l-i Bedaĥŝānum Nūh	Gazel/5	<i>Fe' ilāt̄ün Fe' ilāt̄ün</i> <i>Fe' ilāt̄ün Fe' il̄ün</i>	Bu şiir, <i>Neccar-zāde Rızā Dīvānı</i> 'nda yoktur.
360.	79a	'Uzletī	Bir teferrüc dil-güşādur ķal' a-i Seddü'l-baĥir 'Āŝıķa cānlar fezādur ķal' a-i Seddü'l-baĥir Biñ ġamuñ def' eyles olsa ehl-i dildār ādemi Hem muĥibbī āŝinādur ķal' a-i Seddü'l-baĥir	'Uzletī hergiz ھاṭālardan anı hıfz ide H̄aķ Dilerem h̄ākine baŝmaya 'adūdan yād ayak Hem Vedūd ismiyle her dem cūŝ iden deryāya baķ Bā' iŝ-i ĥayr-ı ŝenādur ķal' a-i Seddü'l-baĥir	Murabba/4	<i>Fā' ilāt̄ün Fā' ilāt̄ün</i> <i>Fā' ilāt̄ün Fā' il̄ün</i>	
361.	79a	Ķabūlī	Rāhında fedā eyle dilā cānı 'Alīnūñ Olmaz mı fedāyilere iĥsānı 'Alīnūñ	Ķanlar aķıdur ġamze-i gülzārı Ķabūlī Kūyında olursañ n'ola ķurbānı 'Alīnūñ	Gazel/5	<i>Mef' ulü Mefā' il̄ü</i> <i>Mefā' il̄ü Fe' ulün</i>	<i>Ķabūlī Dīvānı</i> , s. 634. Bu ŝiir, <i>Dīvān</i> 'da 6 beyittir.
362.	79a	Mecāzī	Civān olsa n'ola pīrāna Ya'ķüb Ki beñzer Yūsuf-ı Ken'āna Ya'ķüb	Mecāzī baķmasa ṭañ mı raķibe Naķar ider mi hiĉ ŝeyṭāna Ya'ķüb	Gazel/7	<i>Mefā' il̄ün Mefā' il̄ün</i> <i>Fe' ulün</i>	
363.	79b	Dā'ī	Ben senüñ kem-ter ķuluñam n'ola sulṭānum H̄ızır Vaŝluña ŝükrāne ķılsun tendeki cānum H̄ızır	Dā'īyā ķadın bileydüm yār ile bir kez daĥı Yine bir d̄ün ķadre irsem olsa miĥmānum H̄ızır	Gazel/7	<i>Fā' ilāt̄ün Fā' ilāt̄ün</i> <i>Fā' ilāt̄ün Fā' il̄ün</i>	
364.	79b	Rızā	Aŝ beni gerdānuña zülfi kemendüm Muŝtafā Kes baŝum fitrākūne baġla levendüm Muŝtafā	Derd-mendüñdür Rızā itme cefāñ andan dirīġ Rūy-ı dil göster benüm cānum efendüm Muŝtafā	Gazel/5	<i>Fā' ilāt̄ün Fā' ilāt̄ün</i> <i>Fā' ilāt̄ün Fā' il̄ün</i>	Bu şiir, <i>Neccar-zāde Rızā Dīvānı</i> 'nda yoktur.
365.	79b	'Alī Ćelebi	Günde biñ kerre yüzün görsem Meĥemmed Ŝāhımuñ Bir gedāŝı bāri olsam ben Meĥemmed Ŝāhımuñ Bāb-ı luṭfuñ beklemege bir gedā ister iseñ Bāri ĉünkü ķulı olsam ben Meĥemmed Ŝāhımuñ	'İlmini öğretmege ceĥd itdi 'ālemler saña Dir 'Alī kim daĥı ĉoķ iŝ itdi kāmiller saña Muŝtafā ķurbān olupdur ey perī-peyker saña Leblerinden emebilsem ben Meĥemmed Ŝāhımuñ	Murabba/6	<i>Fā' ilāt̄ün Fā' ilāt̄ün</i> <i>Fā' ilāt̄ün Fā' il̄ün</i>	
366.	79b-80a	'Āŝıķ 'Ömer	Benüm baġ-ı leṭāfetde gül-i ĥandānum İbraĥīm Senüñçündür benüm bülbül gibi eġġānum İbraĥīm Perīŝān eyledüñ 'aķlum beni Mecnūna döndürdün Nedür bu ŝiveler sende meded cānānum İbraĥīm	Bu ĉeŝmüm yaŝını sular gibi ĉaġlatma sulṭānum Kemend-i ĥasret ile ĉeŝmümi baġlatma sulṭānum Ġarībüñdür 'Ömer cānā yiter aġlatma sulṭānum Müşerref ķıl viŝālūñle amān sulṭānum İbraĥīm	Murabba/4	<i>Mefā' il̄ün Mefā' il̄ün</i> <i>Mefā' il̄ün Mefā' il̄ün</i>	'Āŝıķ 'Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 390.
367.	80a	Süzī	Ķaldı ġönülde fıkr ü viŝāli Meĥemmedüñ Cismüm ĥayāl itdi ĥayāli Meĥemmedüñ	H̄ākister itdi cismümü ey Süzī ŝevķden Nār oldu dilde nūr-ı cemāli Meĥemmedüñ	Gazel/5	<i>Mef' ulü Fā' ilāt̄ü</i> <i>Mefā' il̄ü Fā' il̄ün</i>	

368.	80a	‘Âşık ‘Ömer	Cümleden çok sevdiğim nâzûk efendüm Şâmlıdır Ol güzeller güzeli Yûsuf-menendüm Şâmlıdır Hûsn ü hulkına anuñ bir vech ile olmaz kelâm ‘Âlemi hayrân iden zülf-i kemendüm Şâmlıdır	Künc-i fûrkâten halâş it bu ‘Ömer meftûnuñı Bâd-ı şarşar görmesün ol kâmet-i mevzûnuñı Kıl kerem gâmda koma bu dîdesi pür-hûnuñı ‘Ömerimüñ varı benüm serv bülendüm Şâmlıdır	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Divânı</i> , s. 217.
369.	80a-80b	Fevzî	Yüzi gül kâküli sünbül dişi mercânüm İsmâ‘îl Kaçan olsa ruhuñ gül gül kaşı kemânüm İsmâ‘îl	Bu Fevzî kem-terüñ senden cefâ ile elin çekmez Ölince kabre girince gözi mestânüm İsmâ‘îl	Gazel/5	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	
370.	80b	‘Âşık ‘Ömer	Mübtelâsı olduğum nâzûk dehânüm Şâmlıdır Bendesin meftûn iden kaşı kemânüm Şâmlıdır Çok şükür kıldum ziyâret rûz u şeb hasret idüm Kıldum evşâfuñ temâşâ nev-civânüm Şâmlıdır	Ey ‘Ömer kılduñ ziyâret rüyımı ol meh-cebîn Sen tülü‘ itseñ ziyâ-bağş olmada rüy-ı zemîn ‘Işk ile hicret ‘azîmet cylemiş ol nâzenin Evveli hem âhiri şâhib zamânüm Şâmlıdır	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Divânı</i> , s. 217.
371.	80b	Rızâ	Ehl-i dildür ‘ârif-i âgâhdur tiryâkâler Her birisi Mısr-ı şevke şâhdur tiryâkâler	Ey Rızâ gönlince ol degme tokunma gönlüne Kıl hâzer kim nâvek-i nâ-gâhdur tiryâkâler	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, Neccar-zâde Rızâ <i>Divânı</i> ’nda yoktur.
372.	80b-81a	‘Âşık ‘Ömer	Beni bir gün helâk ider gözüñ cânânüm İsmâ‘îl Kaşuñ yây kirpigüñ oğdur lebi mercânüm İsmâ‘îl Bu nâr-ı iştiyâk-ı hasretüñ benden olur sâkin Sevindür beni luftuñla yüzi gülzârüm İsmâ‘îl	Göñül şâd olmadı çekmekdeyüm cev[r] cefâyı ben Yitirdüm kendi kendüm düşdüm ardına arayı ben ‘Ömer ednâ garîbüñ neylerem tâc u kabâyı ben Bütün dünyâyâ virmem bir telüñ sulţânüm İsmâ‘îl	Murabba/4	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Divânı</i> , s. 364.
373.	81a	Hayâlî	Bâreka’llâh gün gibi rûşen degül mi orţalar Bir kemânî Rüstemi âhen degül mi orţalar Bir yaña ol âl-i ‘Oşmân pâdişâhı luftı var Rağm-ı Mevlâ bir yaña dil-şen? degül mi orţalar	Her mesâ eyler du‘âyı hâzrete gül-bângı var Tığleri al kan ile âlüde her âhengi var Ey Hayâlî fehm ider yaşşı yamanı cengi var Câygâhı şekl-i ehl-i fen degül mi orţalar	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Hayâlî Divânı</i> ’nda yoktur.
374.	81a-81b	Nazmî	Ehl-i ‘ışkuñ tâ ezelden âşinâsıdır çögür Ol sebeb her meclis-i hâşuñ sezâsıdır çögür Kanda varsa zevk [ü] şevk ile çekerler sineye Güyyiâ ‘âşıkıların bir dil-rübâsıdır çögür	Bağlama kâra düzen tanbûr-ı şarkî çeng ile Her biri birden ser-âgâz itseler gül-bângı ile Nağme-i kânûn rebâbı başdurur âheng ile Nazmîyâ fi’l-cümle sâzuñ eşkiyâsıdır çögür	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, Edirmeli Nazmî <i>Divânı</i> ’nda yoktur.
375.	81b	Mahlassız	Kıbrısdâ zuhûr ideli mekkâre çekirge Çok cev[r] [ü] cefâ itdi dil-i zâra çekirge	Burnın kulağın saç şakalını kemirir Ger râst gele ser-hoş u bimâra çekirge	Gazel/15	<i>Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fe‘ülün</i>	
376.	81b-82a	Beşiktaşî Yahyâ Efendî	Bî-çâre kılur âdemi ger tutsa isteme Her n‘eyler iseñ eyle anı saña isteme	Bî-çâre Müderrisi ‘aceb hâle düşürdi Uçuklu delü eyledi üç günlük isteme	Gazel/5	<i>Mef‘ülü Mefâ‘ilü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün</i>	
377.	82a	Emirî	Alupdur cân [u] ‘âkl [u] dîn begüm zülfüñ gözüñ gamzeñ Kılur âşüfte-hâl dil begüm zülfüñ gözüñ gamzeñ	Emirî Seyyidî mahrem senüñ vaşfuñda ey dil-ber Terağhum ideler aña begüm zülfüñ gözüñ gamzeñ	Gazel/5	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Emirî Divânı</i> ’nda yoktur.

378.	82a	‘Aşık ‘Ömer	Ey güneş tal‘ at perî peyker melek sîmâ ‘Alî Hak seni kılmış güzeller içre bî-hem-tâ ‘Alî Sınemi müjgânuña kıldum nişâne şühbesüz Kaşlaruñ çekmiş berât-ı hüsnuñe tuğrâ ‘Alî	Derd-mendüündür senüñ hey dil-ber-i vechü’l- kamer Rüz [u] şeb medhüñ okumağda cihânda ser-te-ser Ne kadar cevri eyleseñ ‘aşık ‘Ömer dönmez çeker Getürür itseñ ne deñlü nâz u istiğnâ ‘Alî	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Aşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 513.
379.	82a-82b	Hayâlî	Zâhidâ bi’l-cümle şâhib şân kârakulluğçılar Ser-be-ser ehl-i hayâ ‘irfân kârakulluğçılar Zâbiṭa eyler iṭâ‘at rüz u şeb emrindedür Ser-niğün hep bende-i fermân kârakulluğçılar	Belde çaprazı kerâmet bendi eyler i‘tibâr Yâdigâr-ı evliyâdur ‘izzet ider leyl ü nehâr ¹² Hür bağan âdem Hayâlî elbet olur târumâr Şun‘-i esrârî ‘azîm pinhân kârakulluğçılar	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Hayâlî Dīvānı</i> ’nda yoktur.
380.	82b	Câzim Ahmed Efendi	‘Ömrüm içre bir güzel seyr eyledüm ger nâmeli Âl binişli âl tuman çakşırılı gül-gün câmeli Şühveş kâfir kârak zen-pâre koyını nâmeli Âl binişli âl tuman çakşırılı gül-gün câmeli	Âllar bir gösteriş virmiş ki ol sîmîn-bere ‘Âlemi bakdırmaz oldu mihr-i rüy-ı envere Yağsa çok mı Câzim-i dil-ḥastesin âteşlere Âl binişli âl tuman çakşırılı gül-gün câmeli	Murabba/3	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
381.	82b-83a	Çuloğlı	Ey perî hüsnuñ görelî şanki bir mestâneyem Sen beni añlama düşmen ben saña dostâneyem İşigün taşına başum koyuban yaşdanayam Maḥabbet bâbın kapaduñ ben gönül vireli sen Gözümüñ nûri efendüm gönülümüñ varı Hasan	Her kime baksa dü-çeşmüñ şavılır yoldan şapar Şanasın yağmâcı Tâtâr dört yaña oğı seper Çuloğlı geçdi serinden sinesin kıldı siper Tîğ-i müjgân ile anup sîneme uralı sen Gözümüñ nûri efendüm gönülümüñ varı Hasan	Muhammes/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
382.	83a	Nizâmî	Ġamzeñ ḥadeng-i zaḥm uralı câna Muştafâ Derd ü Ġam ile döndi ciğer kana Muştafâ	Hicr ile derd-i telḥ Nizâmîyi öldürür Hüsni lebüñden irmese dermâna Muştafâ	Gazel/5	<i>Meḥ‘ülü Fâ‘ilâtü Meḥ‘ülü Fâ‘ilün</i>	<i>Karamanlı Nizâmî Dīvānı</i> , 121. gazel. Bu şiir, <i>Dīvān</i> ’da 6 beyittir.
383.	83a	Pîrî	Ey lebi mül saçı sünbül verd-i ḥandânum ‘Alî Kâmetüñ serv-i ḥurâmân tâze bostânum ‘Alî Döndürüp çeşm-i siyâhuñ ‘aşıka itme cefâ Bî-mürüvvet gel kerem kıl baña cânânum ‘Alî	Bu Pîrî düşdi senüñ ey meh-liḳâ efgâruña Teşnedür şol sükket-i şîrîn dür-i güftâruña Cân u dil müştâk idi Ġâyet senüñ refâruña Çok şükür olsun yine gösterdi Sübhânum ‘Alî	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
384.	83a-83b	‘Aşık ‘Ömer	Gözlerüm yaş revân oldu Meḥemmed el-vedâ‘ Kadd-i naḥlüm pür-kemân oldu Meḥemmed el-vedâ‘ Eşk-i dîdem yine kan oldu Meḥemmed el-vedâ‘ Diyeli haylî zamân oldu Meḥemmed el-vedâ‘	Dir ‘Ömer ey evc-i hüsnuñ mâhî unutma beni Ḥâtır-ı maḥzûnumuñ âğâhî unutma beni Gâh‘ce bir añ güzeller şâhî unutma beni Gel yiter baña olan oldu Meḥemmed el-vedâ‘	Murabba/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Aşık ‘Ömer <i>Dīvānı</i> , s. 308.

¹² Vezin tutarsız.

385.	83b	Hâtemî	‘Âşık-ı şeydâsiyam ben velî Aḥmed Şâhımuñ ‘İşkına nûş eylerüm hem ʔolı Aḥmed Şâhımuñ Bendenüñ kadrini bilmez daḥı bir nev-restedür Hüsnî bağında açılmış güli Aḥmed Şâhımuñ	Bende-i efgendesi çokdur derilmiş başına Kimisi hüsnine ‘âşık kimi kalem kaşına Hâtemî dir <i>heñüz</i> girmiş on üç on dört yaşına Yâ nice ben olmayayum kulu Aḥmed Şâhımuñ	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
386.	83b	Şamî	Gel gel ey ehl-i dilün sinedeki cânı Halîl ‘Âşık-ı haste-dilün derdine dermânı Halîl	Haḡ beni ehl-i behişt eyler ise ey Şamî Göricek hür ile gılmânı diyem kani Halîl	Gazel/5	<i>Fe‘ilâtün Fe‘ilâtün</i> <i>Fe‘ilâtün Fe‘ilün</i>	
387.	83b-84a	Şanî Efendi	Ey[â] kaşî kemānum âfet-i fettānum İbrāhîm Saña ta‘lîm-hâne sînem olsun cânım İbrāhîm	Lebünden büseler alsa kuluñ Şaniye ter düşme Benüm şâh-ı haḡa-baḡşum benüm sultānum İbrāhîm	Gazel/5	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i> <i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Şanî Divânı</i> ’nda yoktur.
388.	84a	Rûmî	Āsumân-ı hüsn içinde şems dirâşşānum ‘Alî Vir şafâ mir ‘ât-ı kâlbe mâh-ı tâbānum ‘Alî	Pây-mâl itdün semend-i hüsnüñe Rûmî kuluñ Merḡamet kıl şehsüvārum şâh-ı merdānum ‘Alî	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Muhyiddin Rûmî Divânı</i> ’nda yoktur.
389.	84a	Haḡikî	‘Âşıkam saña cân u gönülden Hâlîme raḡm eyle amān İbrāhîm Luḡf idüp bendeñi çıkarma dilden Budur recām saña hemān İbrāhîm	Çünkü düşdi saña bir belâ gönül Ağlamasun dâ‘im şu gedâ gönül Haḡikî düşmiş ibtidâ gönül Saña ey şâh-ı devrān İbrāhîm	Koşma/4	11’li hece ölçüsü	Bu şiir, <i>Haḡikî Divânı</i> ’nda yoktur.
390.	84a-84b	‘Âşık ‘Ömer	Mübtelāna merḡamet kıl gel bu dem cânım ‘Ömer Bu cihān içre çü sensin Yūsuf-ı şānüm ‘Ömer Gel şaḡın bu ‘âşıkun hem āh [u] zārumdan şaḡın Āhuñ olsun saña te‘şîr eyler efgānum ‘Ömer	Gelmemiş mişlün cihāna ey şeh-i ‘âlî-cenāb Gör n’ola ben ‘âşıkı ḡam-hāne kılsañ irtikāb ‘Ömerim ḡaşā senüñ cevriñden itdi icināb ‘Ömrümi kıldum fedâ ben saña sultānum ‘Ömer	Murabba/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer Divânı, s. 218.
391.	84b	Hüdâyî	Sen Mısr-ı hüsnün olalı sultānı Muşlî Şâh Haḡk añmaz oldı Yūsuf-ı Ken‘ānı Muşlî Şâh	Dîdâr-ı dil-güşāñı iderken müşâhede N’eyler Hüdâyî ravza-i rıdvānı Muşlî Şâh	Gazel/5	<i>Mef‘ülü Fâ‘ilâtü</i> <i>Mefâ‘ilü Fâ‘ilün</i>	<i>Hüdâyî-i Kadîm Divânı</i> , s. 200.
392.	84b	Hüdâyî	Cemālî mihr-i enverden mücellādur Memî Şāhuñ İşigi çarḡ-ı a‘lādan mu‘allādur Memî Şāhuñ	Hüdâyî haḡ bu kim şimdi melâḡat āsumānında Yañaḡı âfitāb-ı ‘ālem-ārādur Memî Şāhuñ	Gazel/5	<i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i> <i>Mefâ‘ilün Mefâ‘ilün</i>	<i>Hüdâyî-i Kadîm Divânı</i> , s. 166.
393.	85a	Haḡikî	Ol ebrü hilâl kirpügi neşter Aldı ‘aḡlum melek-sîmâ Meḡemmed Leylâ mişālî gezdükçe dil-ber Mecnünü olmuş hālâ Meḡemmed	Dil bir civānuñ meftünü olmuş İsmi ismüme hem-tâ bulunmuş ‘İşkuñla birisi dîvāne olmuş Maḡlaşî Haḡikî şeydâ Meḡemmed	Koşma/5	11’li hece ölçüsü	Bu şiir, <i>Haḡikî Divânı</i> ’nda yoktur.
394.	85a	Gevherî	Bir gedâ-yı şeh-r-i ‘işkam şehriyārumdur ‘Alî Ben ḡam-enver-i fenāyum ḡam-güsārumdur ‘Alî Giceler tâ şubḡ olınca ağlaram bülbül gibi Lāle-ḡad [u] gonçe-dehen gül-‘izārumdur ‘Alî	Mest-i ‘işkam tâ ezelden cām-ı maḡbet? içmişem Neylerem nāmüsü āb-rüyî hāke şaçmışam Bir mücerred dervîşem tâc [u] kabādan geçmişem N’eylerem <i>Gevherî</i> dūr ‘ālemde varumdur ‘Alî	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
395.	85a-85b	‘Âşık ‘Ömer	Her kaçan düşse yolum dükkānına İshākumuñ Hürîer üftādel her yanına İshākumuñ Niçe biñ Mecnün gibi serser gezer bî-çareler	Ey ‘Ömer ḡasretle söyle diñlesün yārān seni Cümle erbāb-ı siḡir vechinden aldı ḡayreti Cevheri fūrüş olan bilmez mi yek-tâ kıymeti	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer Divânı, s. 339.

			Bunda çok başlar gider meydânına İshâkumuñ	Sîme teşbih itdiler gerdânına İshâkumuñ			
396.	85b	Çarârî	İrişmezsem vişâlûñ 'ıydına âh Benüm qurbânlar olduğum Memî Şâh	Çarârî gicelerle ağlamağdan Süreyyâdur gözümüñ yaşı ey şâh	Gazel/5	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ülün</i>	
397.	85b-86a	'Âşık 'Ömer	Alduñ 'aqlum ey yüzi gün alnı mâhum Muştafâ Nev-civânsın gel hâzer kıl alma âhum Muştafâ Kıışsa-i Mecnûna meyl itme o bir efsânedür Baña luft it nâzeninüm yüce şâhum Muştafâ	Dilerem Hâkdan begüm hüsnuñ ola dâ'im ziyâd Ağlaya düşmenlerüñ dünyâda dostuñ ola şâd Bu 'Ömer bi-çâreñi luftuñla eyle ber-murâd Aña ihsân u kerem kıl pâdişâhum Muştafâ	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	'Âşık 'Ömer <i>Divânı</i> , s. 512-13.
398.	86a	Ğazî	Mihr ü meh gibi münevverdür çerâğı Bosnanuñ Serv-çadlerdür ser-â-pâ bâğı râğı Bosnanuñ	Ğazîyâ Bağdâd Belğrâd söylenür Şâm u Haleb Ad ile Başra Mısr durur ocağı Bosnanuñ	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	
399.	86a	Müderriis	Bilmezüz n'oldı görünmez bize bir dâne pirinç Gelmez oldu nidelum güşe-i dendâne pirinç	Hâstedür sühte Müderriis aña nâzük biri yok Hâlini şormağa gelse n'ola rindâne pirinç	Kaside/16	<i>Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün</i>	
400.	86b	'Âşık 'Ömer	Ey yüzi gül saçı sünbül nev-bahârum Muştafâ Bir bakışla alduñ 'aqlum nâzlı yârüm Muştafâ İhtiyârum gitdi elden ben senüñ meftûnuñam Neylerim mâli melâli cümle varum Muştafâ	Dir ki 'Ömer hâdden aşdı <i>serümden</i> gitmez duman Eger böyle kalur ise hâlimüz olur yaman Ağa yollum diledi 'âşıklarüñ senden amân Söyle şuçum bileyüm yâ ne günâhum Muştafâ	Murabba/4	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, 'Âşık 'Ömer <i>Divânı</i> 'nda yoktur.
401.	86b	Rızâ	Varma şağın yanına nâ-pâkdür tiryâk'ler Ğam ulaşur qalbüne ğam-nâkdür tiryâk'ler	Keyfi yitse her birisi âsumândan dem urur Ey Rızâ geçdükte keyfi hâkdür tiryâk'ler	Gazel/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	Bu şiir, <i>Neccar-zâde Rızâ Divânı</i> 'nda yoktur.
402.	86b-87a	'Âşık 'Ömer	Vech-i pâki müşkil âfet nev-civânüm Muştafâ Şübhesüz yokdur menendi bi-menendüm Muştafâ 'Âşıka bir kez tekellüm eylese mecnûn ider Şöyle şîrin-zebândur cilve-kârum Muştafâ	Sâyeler şalmış zemîne mâh-ı hüsnuñ ey perî İrişüp bulmuş kemâlin sevdiğüm şimden giri Öldürürseñ ğam degül 'âşık 'Ömeri ey perî Cânuma minnet benüm şem'-i cihânüm Muştafâ	Murabba/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	'Âşık 'Ömer <i>Divânı</i> , s. 512.
403.	87a	Semâ'î	Gül yüzlülerüñ şevkine gel nüş idelüm mey 'Iyş eyleyelüm yâr ile şimdi demidür hey Bu şavtı okur bülbüle güyâ oluban ney Ad illere dir tâ tene dir nâdire dir ney	Meclisde şafâ ile çaldı yine neyler Hem 'âşık-ı bi-çârelerüñ göñlini egler Dâ'ire Semâ'î tütuben neylere söyler Ad illere dir tâ tene dir nâdire dir ney	Murabba/6	<i>Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün</i>	
404.	87a-87b	'Âşık 'Ömer	Yeg nazarda 'aqlum aldı câna cânânüm 'Alî Gel tabîb ol derdüme her derde dermânüm 'Alî Cân u dilden sevmişem ey tıfl-ı mümtâzum seni Hâlüme rahm it gel ey hürî vü ğılmânüm 'Alî	Bâk'î kalmaz bu güzellik sevdiğüm bir gün gider Hüsnuñüñ bâğın gelüp hâr 'askeri vîrân ider Luft idüp bir büse virsen 'Ömere ya neñ gider 'İyd-ı vaşluñda yoluña vaz'-ı qurbânüm 'Alî	Murabba/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün</i>	'Âşık 'Ömer <i>Divânı</i> , s. 513.
405.	87b	Nâmî Mehemmed Efendi	Nigâh-ı iltifât-ı ğamzeyeye dil-dâdedür kâğıd Ümid-i büs-ı dest eyler 'aceb üftâdedür kâğıd	Dil-i Nâmî gibi nâ-ğufte râz-ı 'ışk ile memlû Nigâh-ı iltifât-ı ğamzeyeye dil-dâdedür kâğıd	Gazel/5	<i>Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün</i>	<i>Ahmed Nâmî Divânı</i> , s. 93.
406.	87b	'Âşık	Bende-i şürdeyem gülzârına İbrahîmüñ	Rüz [u] şeb âh eylemekde qalmadı cismümde fer	Murabba/5	<i>Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün</i>	Bu şiir, 'Âşık 'Ömer

		‘Ömer	Ol sebebden düşdüm âh u zârına İbrahîmün Vaşlına irmek diler bî-çäre gönüm neylesün Şabr ider nâ-çâr belâ-yı hârına İbrahîmün	Hâlüme rahm eylemez ol dil-ber-i şakku’l-kamer Böyle ser-gerdân olur mıydum eger ‘âşık ‘Ömer Azar azar yanmadayam nârına İbrahîmün		<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	<i>Dīvânı</i> ’nda yoktur.
407.	88a	Firākî	Şu benim hâlüme şâhâ bağa bağ bağa bağ Beni hicrân odına yağa yağ yağ yağa yağ	Gel Firākî kuluña eyle ‘inâyet nazârın Boynuma zencir-i zülfün tağa tağ tağa tağ	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
408.	88a	‘Âşık ‘Ömer	Günde bir kez luftına hâmd eylerem ma‘bûdumuñ Bir gülün kıldum temâşâ gülşeni maşşûdumuñ Çok şükür hurremliği var tâlî‘-i mes‘ûdumuñ Ne mübârek gün bugün gördüm yüzün Maḥmûdumuñ	Hâmdü’lillâh ey ‘Ömer şevk ile oldum pür-şafa Teşne cânâ şerbet-i la‘linden ırgürdi şifa Berğ urur âyine-i vechinde nûr-ı Muştâfâ Ne mübârek gün bugün gördüm yüzün Maḥmûdumuñ	Murabba/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvânı</i> , s. 339.
409.	88a-88b	Ḥayâlî	Yâdigâr-ı mergüb bektâş veliden Kıymeti ziyâde bahâlî çapraz Nişân bendi Zû’l-fikâr-ı ‘Aliden Maḥbûl ocağdur du‘âlî çapraz	Bir gönçe gülidür behişt-i bâğün Şöhret [ü] şanıdur ‘âlî ocağün Bendi zenciridür yeşil bucağün Maḥaldür evşafa Ḥayâlî çapraz	Koşma/4	11’li hece ölçüsü	Bu şiir, <i>Ḥayâlî Dīvânı</i> ’nda yoktur.
410.	88b	‘Âşık ‘Ömer	‘Aqlum alduñ ey güzeller şâhî cânân kahveci Yandı ‘ışkuñ nârına bu cism ile cân kahveci Tâb-ı hicrânunla yanup muştârib-hâl olmuşam Şerbet-i vaşluñ ile gel eyle dermân kahveci	Dir ki ‘Ömer zaḥm-ı sinem yâ n’olurdu emleseñ Toldurup müşgi duḥânî çubuğum zemzemleseñ Her birin bir tutmayup yâd olma sen yek demleseñ Âsitânununda olurdum bende mihmân kahveci	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvânı</i> , s. 499.
411.	88b	Mahlassız	Bâreka’llâh güzel pâkîze ‘asker Kahramân cünbüşi Cezayirlinün Her biri dem çeker mişâl-i ejder Küffâre girişî Cezayirlinün	Endâmı câmesi altun gümüştür Niçe gazâ niçe cidâl görmüştür Niçe küffârî haraca sürmüştür Eseddür revîşî Cezayirlinün	Koşma/6	11’li hece ölçüsü	
412.	89a	Ḥayâlî	Pâdişâh-ı âl-i ‘Oşmâna sezâ Topkapusı Emr-i şchriyâr ile muhkem binâ Topkapusı Sînesin itmiş güşâde nâsa heybet gösterür Kaddi bâlâ kahramân-ı bî-bahâ Topkapusı	İki yanında dehân açmış ‘aceb toplar metin Her biri bir heft-i ser-ejder gibi şarşar zemîn Feth iden Bağdâdî top gazâyıla tutmuş ol berin İftihâr eyler Ḥayâlî dâ’imâ Topkapusı	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Ḥayâlî Dīvânı</i> ’nda yoktur.
413.	89a	‘Âşık Muştâfâ	İşidüp görmeyenler görmege cânı umar Her şehir bülbülleri feryâd ider zâr zâr Buña beñzer bir maḥâm yok dimeñüz ki mişli var Pâyitaḥtın karşusunda hoşça yirdür Üsküdar	Dir Muştâfâ bu sevdâya düşen ‘akluñ dağidur Buña beñzer bir maḥâm yok güyiyâ cennet bağidur ‘Arab u ‘Acem iskelesi Ka‘benün ayağidur Pây-ı taḥtın karşusunda hoşça yirdür Üsküdar	Murabba/4	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	
414.	89a	Ḥayâlî	Şem‘ gibi şanmañuz şem‘-i zebânüm sülhte Âteş-i âhumla oldı hânümânüm sülhte	Şevk-i yâr ile Ḥayâlî şanma kan rengin olur Nâr-ı dilden iki çeşm-i hün-feşânüm sülhte	Gazel/5	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	Bu şiir, <i>Ḥayâlî Dīvânı</i> ’nda yoktur.
415.	89b	‘Âşık ‘Ömer	Ne disem haḥkında Şâmuñ mâ-hüve’l-haḥdur sözüm Şâma beñzer görmedüm hergiz cihânda bir diyâr	Ey ‘Ömer hem-çün faşih Kur’ân oğur insânı var Şâma beñzer görmedüm hergiz cihânda bir diyâr	Gazel/7	<i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilâtün</i> <i>Fâ‘ilâtün Fâ‘ilün</i>	‘Âşık ‘Ömer <i>Dīvânı</i> , s. 242. Bu şiir, <i>Dīvânı</i> ’da 6

							beyittir.
416.	89b	Za'îfî	Nâr-ı 'ışkı çekmeyenler ta' n iderler âhuma Var ise bed işte cürmüm tevbeler günâhuma Ben nic'olmayam d'vâne ol güzeller şâhına Var mıdır ins ü melekde beñzer 'Abdu'llâhuma	Ol gül-i handânuma ey[â] gönül zâr eyleme Mübtelâyam diyü halka sırrın izhâr eyleme Doğru söyle ey Za'îfî hakkı inkâr eyleme Var mıdır ins ü melekde beñzer 'Abdu'llâhuma	Murabba/4	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	Bu şiir, <i>Za'îfî Dîvânı</i> 'nda yoktur.
417.	89b-90a	Şeyh Gamsî	Dedenün vaşfın isteyen kardaş Kimisi müllîd kimi kızılbaş Kimisi kallâş kimisi nebbâş Mezhebin bilmez hây hüycü dede Yolın yitürmüş vây vâycü dede	'İlmi şek itmiş hilmi hak itmiş Hakkı terk itmiş bâıla gitmiş İblîsin sözün 'aşk ile tutmuş Mezhebin bilmez kaltabân dede Yolın yitürmüş vây vâycü dede	Muhammes?/2	10'lu hece ölçüsü	
418.	90a	Şehrî	Çanda kim bir beyâz oğlan[ı] görse 'Aklı gidüp biler diş gulâm-pâre Yanından geçerken bir selâm virse İdinür semtini iş gulâm-pâre	Şehriyâ şimdicek baña didiler Bilmem gerçek yoğsa şaka didiler Hâliyâ bezm ibn fulânı didiler Eskiden eskiye baş gulâm-pâre	Koşma/8	11'li hece ölçüsü	
419.	90a-91a	[Yoğurdi]	Teşneyem didârûna ey âb-ı hayvânüm yoğurt Şol siyeh beñlerle görsem yüzünü hânüm yoğurt Hâtır-ı mecrûhum ey ma' cün-ı Loqmânüm yoğurt Râhat efzâsın dil-i pejmürdeye cânüm yoğurt Feyz irer senden hemîşe cânâ sultânüm yoğurt	Mâye-i fikrûnle yoğurt vaşfını kılduñ beyâz Hâne-i kalbün sivâsın hoş beyâz itdün beyâz Dilerüm Yâ Rabb derûnum eyleye luţfuñ beyâz Yüzün ağ olsun Yoğurdi nazmuñı kılduñ beyâz Zulmet-i tab' uñ giderdi mâh-ı tâbânüm yoğurt	Muhammes/13	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
420.	91a	Revnaķi	Rüz-ı 'ıyd ol mehveşüm güller gibi gül-gün giyer Nâz ile tâze karanfüller gibi gül-gün giyer	Revnaķi ol mâh-rû endâmına tezyîn için Hoş yaraşur kırmızı müller gibi gül-gün giyer	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
421.	91a-91b	Şihâbî	Nâz ile alsa eline luţf idüp cânâne cönk 'Arz ider ahvâl-i 'ışkı dergeh-i sultâna cönk	Ey Şehâbî hiç ârâm eylemezdi gönümüz Meclis içre olmasa eglence ger yârâna cönk	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
422.	91b	Revnaķi	Nâz ile o mümtâz yeşil câme geyinmiş Ol serv-i ser-efrâz yeşil câme geyinmiş	Tuţı gibi bu Revnaķi ger gülşen-i ğamda İtmekde ser-âğâz yeşil câme geyinmiş	Gazel/5	<i>Me' ulü Me' ulü Me' ulü Fe' ulün</i>	
423.	91b	Kerimî	Söyleşür râzî derûnuñ gözlemez 'irfâna cönk Keşf-i esrâr itmez ammâ degme bir nâ-dâna cönk	Mîve-i bâğ-ı zarâfet naħlidür her mısra'ı Ey Kerimî harf atarsa yiridür insâna cönk	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
424.	91b	Vâlihî	Hasb-i hâlin bendegânsın şâh-ı 'âlî-şâna cönk Şûret-i eş' ârdan iş' âr ider rindâna cönk	Şafha-i cânâne yazmañ Vâlihî güftârını Sûziş-ı şi' r ile şâyed kim tuţuşup yana cönk	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	
425.	91b-92a	Sa' yî	'Aşık-ı üftâdedür düşse n'ola eş' âr cönk Açılur gönli anuñla neylesün âvâre cönk	Cedvel-i şimîni eşk evrâķ-ı zerdî çihresi Beñzese Sa' yî n'ola ben 'aşık-ı ğam-ķ' âra cönk	Gazel/5	<i>Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilâtün Fâ' ilün</i>	

